

16

**MEMÒRIA ANUAL
SOSTENIBILITAT SECTORIAL
2016**

Port de Barcelona

Port de Barcelona

Crèdits

Memòria de Sostenibilitat Sectorial 2016

Contingut i coordinació de la recollida de dades: Autoritat Portuària de Barcelona (APB)

Dades: aportades per les empreses, administracions i entitats de la Comunitat Portuària (CP)

Fotografies: Autoritat Portuària de Barcelona (APB)

Barcelona, juliol 2017

Índex

El Port de Barcelona en una mirada.....	6
Empreses participants a la memòria	8
Carta del president.....	9
El Port de Barcelona.....	11
Pla de Sostenibilitat Sectorial.....	12
PLA DE SOSTENIBILITAT SECTORIAL: CREIXEMENT SOSTENIBLE	12
ETAPES DEL PLA	12
ASPECTES GENERALS SOBRE LA MEMÒRIA	14
El Port de Barcelona.....	17
MISSIÓ, VISIÓ I ESTRATÈGIA DEL PORT DE BARCELONA	18
COMPOSICIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA COMUNITAT PORTUÀRIA.....	20
Govern del Port de Barcelona.....	27
CONSELL D'ADMINISTRACIÓ DE L'AUTORITAT PORTUÀRIA.....	27
CONSELL RECTOR DE LA COMUNITAT PORTUÀRIA	28
ÈTICA I INTEGRITAT	33
SANCIONS PER INCOMPLIMENTS LEGISLATIUS SOBRE TEMES ÈTICS, ECONÒMICS, LABORALS O AMBIENTALS.....	34
ADHESIÓ A INICIATIVES SOBRE SOSTENIBILITAT.....	34
Resposta integral a les necessitats logístiques	35
SERVEIS PRESTATS	36
PAÏSOS AMB ELS QUALS ES TREBALLA	37
MERCATS AMB ELS QUALS TREBALLA.....	39
PRINCIPALS ASSOCIACIONS A QUÈ ES PERTANY	40
RELACIONS AMB ORGANISMES VINCULATS AL PRIMER SOCI COMERCIAL: XINA	41
Grups d'interès	42
DIÀLEG AMB ELS GRUPS D'INTERÈS I EXPECTATIVES	42
CANALS DE RELACIÓ I DE PARTICIPACIÓ AMB ELS GRUPS D'INTERÈS.....	47
Resultats econòmics i de tràfics del Port de Barcelona	51
CONTRIBUCIÓ AL VAB.....	51
VALOR ESTIMAT DE MERCADERIES I PARTICIPACIÓ DE MERCAT	52
UNITATS MÉS SIGNIFICATIVES DE TRÀFIC	53
ESCALES	54
TRÀFIC TOTAL EN TONES.....	54
CONTENIDORS	56
VEHICLES.....	57
SÒLIDS I LÍQUIDS A GRANEL.....	58
SHORT SEA SHIPPING	59
PASSATGERS	60
TRÀNSIT FERROVIARI	61

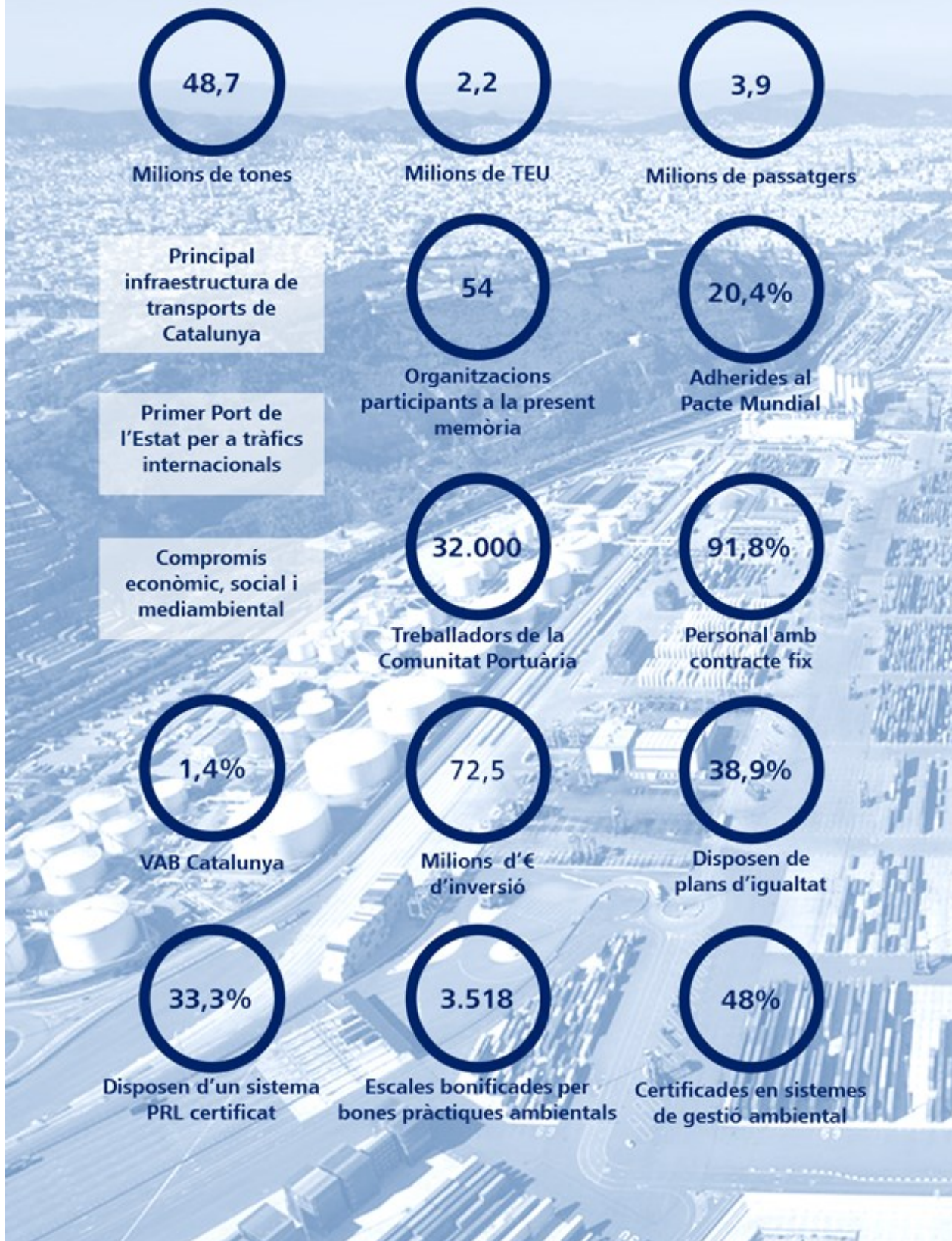
Conseqüències econòmiques indirectes.....	62
INVERSIONS PÚBLIQUES I PRIVADES	62
INVERSIONS EN I+D+i	63
AJUDES ECONÒMIQUES REBUDES	64
Pràctiques de compres i contractació de serveis.....	67
ASPECTES GENERALS SOBRE CONTRACTACIÓ PÚBLICA I PRIVADA.....	67
Creixent en valor social	68
Pràctiques laborals i treball digne	70
OCUPACIÓ	70
SALUT I SEGURETAT EN EL TREBALL.....	73
CAPACITACIÓ I EDUCACIÓ	77
RECLAMACIÓ SOBRE PRÀCTIQUES LABORALS	80
Societat	81
COMUNITAT LOCAL I USUARIS DEL PORT	81
SERVEIS A LA TRIPULACIÓ	86
PATROCINIS O DONACIONS	87
SEGURETAT I PROTECCIÓ AL CIUTADÀ I USUARIS DEL PORT	88
LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ I PRÀCTIQUES DE COMPETÈNCIA DESLLEIAL.....	88
Responsabilitat sobre els serveis	89
SEGURETAT I QUALITAT DELS SERVEIS	89
<i>EFFICIENCY NETWORK</i>	89
REFERENCIALS DE SERVEI.....	92
PORTIC.....	93
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT (SAC).....	94
MESURA DE SATISFACCIÓ DELS CLIENTS	97
Comunicació i Promoció	98
MISSIÓ COMERCIAL PANAMÀ I CUBA.....	98
PROMOCIÓ COMERCIAL.....	99
Creixent en valor mediambiental.....	101
Consums d'energia i aigua al recinte portuari.....	103
EVOLUCIÓ DELS CONSUMS D'ENERGIA I AIGUA.....	103
Emissions a l'atmosfera.....	106
EMISSIONS DE GASOS A L'ATMOSFERA.....	106
EMISSIONS DE GASOS D'EFFECTE HIVERNACLE (GEH).....	107
Efluents i residus	109
MILLORA DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES	109
RETIRADA DE RESIDUS DELS VAIXELLS	109
Transport.....	110
MOBILITAT SOSTENIBLE.....	110
INTERMODALITAT: FERROCARRIL I <i>SHORT SEA SHIPPING (SSS)</i>	110
ÚS DE COMBUSTIBLES NETS ALS VAIXELLS I CAMIONS	111

Prevenió de riscos ambientals	113
PLA INTERIOR MARITIM	113
ALERTES METEO-OCEANOGRÀFIQUES	113
PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ DEL CENTRE DE CONTROL.....	114
SISTEMES DE GESTIÓ AMBIENTAL.....	114
Despeses i inversions en medi ambient.....	115
DESPESA EN SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL.....	115
INVERSIÓ EN SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL.....	115
Taula d'indicadors GRI	116

El Port de Barcelona en una mirada

Creixement sostenible

EL PORT DE BARCELONA

El Port de Barcelona és una de les principals eines de desenvolupament econòmic del país. És un port especialitzat en mercaderia d'alt valor, fet que el consolida com a primer port de l'Estat pel que fa a xifra de negoci i valor de la mercaderia que hi transita.

L'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) és l'organisme públic encarregat de la gestió del Port de Barcelona, port d'interès general integrat al sistema portuari de titularitat estatal.

El Port de Barcelona va presentar el 18 d'octubre de 2016 el seu Pla de Sostenibilitat Sectorial, iniciativa que dona resposta als objectius de sostenibilitat del III Pla Estratègic del Port. Per créixer de manera sostenible, cal considerar les expectatives dels diferents grups d'interès, conèixer quin grau de resposta els dona la Comunitat Portuària i planificar les accions de millora necessàries.

Garantir un creixement sostenible des del punt de vista econòmic, social i ambiental és cabdal per al Port de Barcelona.

LA COMUNITAT PORTUÀRIA

La Comunitat Portuària està formada per més de 400 empreses, administracions i entitats que participen en l'activitat portuària, al conjunt de les quals ens podem referir com a organitzacions. No té personalitat jurídica pròpia i, per tant, el règim jurídic és divers, doncs aglutina societats limitades, societats anònimes, comunitats de béns, fundacions i administracions on cadascuna es regeix pel seus particulars drets i les lleis que els hi són d'aplicació. Al recinte portuari es troben les terminals i alguns operadors logístics. La resta es troben ubicades al voltant del Port.

ABAST DE LA MEMÒRIA

La present memòria reporta sobre dades generals del Port de Barcelona, així com dades proporcionades per un 12% de les organitzacions de la Comunitat Portuària –adherides al Pla de Sostenibilitat Sectorial- que han complimentat el qüestionari anual sobre aspectes econòmics, socials i mediambientals.

L'any 2015 es van recollir enquestes d'un 9% d'organitzacions de la Comunitat Portuària, dades amb les quals es va elaborar una memòria pilot.

Representa un aspecte innovador respecte a les memòries de sostenibilitat de la majoria de ports, ja que l'objectiu és mostrar el compromís i l'evolució del Sector Portuari en matèria de Sostenibilitat, mitjançant un treball coordinat.

Finalment, destacar la voluntat del Port de Barcelona de **fomentar la participació i l'adhesió de les organitzacions al Pla de Sostenibilitat Sectorial** per mostrar, de forma més acurada, la realitat global del Port de Barcelona i de la seva Comunitat Portuària.

Empreses participants a la memòria

54

**Organitzacions
participants a la present
memòria (+22%)**

Carta del president

Amb prop de 100 línies regulars que el connecten directament amb 200 destinacions de tot el món, [el Port de Barcelona és el primer de l'Estat per a tràfics internacionals i la principal infraestructura de transports de Catalunya](#), a més del port de referència a la regió euromediterrània. L'any 2016 va canalitzar mercaderies per valor de més de 55.000 milions d'euros i va encaminar el 74% del comerç exterior marítim de Catalunya i el 26% del total espanyol.

Aquest lideratge respon a l'esforç conjunt de les empreses i entitats que conformen la Comunitat Portuària, on hi treballen més de 32.000 persones. La missió del Port és contribuir a incrementar la competitivitat de les empreses, tot facilitant la seva internacionalització i el posicionament eficaç dels seus productes en el mercat global. És una peça clau de la cadena logística i ha de donar resposta amb la màxima eficiència a les necessitats logístiques i de transport marítim i terrestre dels seus clients.

El Port de Barcelona va completar l'exercici 2016 amb resultats positius en els principals indicadors de tràfic i amb [xifres rècord pel que fa al comerç exterior i a segments de càrrega estratègics, com ara els vehicles o les autopistes del mar](#). En l'apartat de contenidors, un tràfic clau per al port i bon termòmetre de la situació econòmica de l'entorn, la infraestructura catalana va superar els 2,2 milions de TEU (un TEU equival a un contenidor de 20 peus), un 14,5% més que l'any anterior. Aquest creixement va ser superior si ens referim només al comerç exterior. Així, els contenidors d'exportació del Port de Barcelona van créixer un 3,8% i els d'importació van augmentar un 8,7% respecte al 2015. Respecte al tràfic total, indicador que inclou tots els segments de càrrega, el Port de Barcelona va gestionar 47,5 milions de tones de mercaderies durant 2016, un 3,4% més que l'any anterior.

Tota aquesta activitat es desenvolupa seguint el marc de referència del III Pla Estratègic del Port de Barcelona que estableix les línies estratègiques i els objectius que guiaran la seva activitat fins l'any 2020.

CRÉIXER DE MANERA SOSTENIBLE

Un punt clau d'aquesta estratègia és l'objectiu de [créixer de manera sostenible](#). És important entendre que aquesta sostenibilitat té una triple dimensió: econòmica, social i ambiental.

Abans ens hem referit al pes de l'activitat portuària per al conjunt del comerç exterior de Catalunya i de l'Estat, però la seva influència econòmica és molt superior. El Port de Barcelona genera un valor afegit brut (VAB) de 2.290 milions d'euros de forma directa, l'1,4% del total català, i genera un efecte propagador a la resta de sectors econòmics que és equivalent al 5,7% del VAB de Catalunya. La fita que fixa el III Pla Estratègic és que el creixement de l'activitat representi una aportació del 2% al valor afegit brut català, un objectiu que requerirà augmentar l'activitat econòmica del Port creant nous negocis, facilitant la internacionalització del seu *hinterland* i incrementant el seu pes en l'economia.

Pel que fa a la sostenibilitat social, cal recordar que [el Port és un dels principals generadors de treball de Catalunya](#), però el seu èxit depèn també de factors intangibles, com ara la confiança de la societat, la imatge i la reputació, el coneixement compartit i la transparència. En aquest sentit, el creixement sostenible en el temps requereix satisfer les expectatives, no només dels clients sinó de tots aquells altres grups d'interès del Port de Barcelona que poden condicionar d'alguna manera aquest creixement.

Per aquest motiu, és tan important aquest informe que ara presentem: [la primera Memòria de Sostenibilitat Sectorial](#).

L'objectiu és triple: informar els grups d'interès de la Comunitat Portuària, mesurar el grau de resposta que donem com a Port a les seves expectatives i poder aplicar accions que ajudin a millorar aquest grau de resposta.

Com en l'àmbit mediambiental, també en aquest camp volem ser referents. L'objectiu és garantir el desenvolupament portuari sostenible mitjançant l'harmonització de les expectatives dels grups d'interès de la nostra societat i de la Comunitat Portuària.

En definitiva, aquesta Memòria de Sostenibilitat servirà per retre comptes de la nostra gestió econòmica, social i ambiental, una línia d'actuació que guiarà el nostre creixement futur.

Sixte Cambra President del Port de Barcelona

El Port de Barcelona

Pla de Sostenibilitat Sectorial

PLA DE SOSTENIBILITAT SECTORIAL: CREIXEMENT SOSTENIBLE

El Port de Barcelona va presentar el 18 d'octubre de 2016 el seu [Pla de Sostenibilitat Sectorial](#), una iniciativa que dona resposta als objectius de sostenibilitat del III Pla Estratègic del Port. Aquest especifica que, per a créixer de manera sostenible, cal tenir present les expectatives dels diferents grups d'interès, conèixer quin grau de resposta els dona la Comunitat Portuària i planificar les accions de millora necessàries. Garantir un creixement sostenible des del punt de vista econòmic, social i ambiental és cabdal per al Port de Barcelona.

En la presentació van participar l'adjunt a la Direcció General del Port i coordinador del grup de treball de Responsabilitat Social Corporativa (GT-RSC) del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària, el president de l'esmentat grup de treball, i el director d'Organització i Consultoria de Negoci del Port.

ETAPES DEL PLA

1. Definició del Pla de Sostenibilitat Sectorial. Es va realitzar durant la primera meitat de l'any 2016, concretant-se les següents accions:

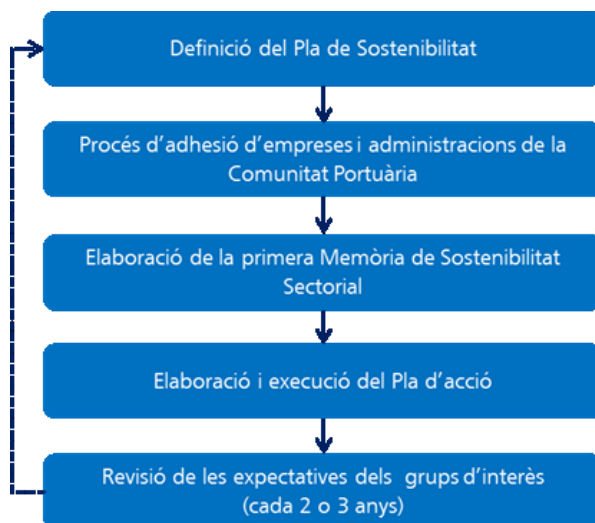
- **Identificar els grups d'interès de la Comunitat Portuària** a partir d'una sessió de treball amb representants de tots els sectors d'activitat de la Comunitat Portuària.
- **Recopilar les expectatives dels grups d'interès** a través de reunions amb empreses, entitats i representants de cada grup d'interès.
- **Definir els indicadors que formaran part de la Memòria.** Es va realitzar una segona sessió de treball amb la finalitat d'establir els indicadors

que permetran mesurar el grau de resposta que com Port estem donant a les expectatives dels grups d'interès.

- **Concretar el model de Memòria de Sostenibilitat Sectorial.**

2. Procés d'adhesió d'organitzacions de la Comunitat Portuària. Es va realitzar la campanya per sol·licitar l'adhesió al Pla que es materialitza amb la signatura del Formulari d'Adhesió on s'especifiquen els següents compromisos:

- **Per part de les empreses i administracions:** aportar dades per a seguiment dels indicadors i confeccionar la Memòria de Sostenibilitat Sectorial.
- **Per part de l'Autoritat Portuària de Barcelona:** confidencialitat de les dades, presentació de dades agregades i utilització de dades només per a la confecció de la Memòria.
- **L'aportació de les dades** es realitza amb l'emplenament d'una enquesta anual amb 45 preguntes, on empreses, administracions i entitats de la Comunitat Portuària faciliten la informació per calcular els indicadors.

3. Elaboració de la Memòria de Sostenibilitat Sectorial. Les dades subministrades per les empreses, entitats i administracions de la Comunitat Portuària, i les que disposa l'Autoritat Portuària de Barcelona, es tractaran de forma agregada per a la publicació de la primera Memòria de Sostenibilitat Sectorial amb dades del 2016.

4. Elaboració i execució del Pla d'Acció. Recopilades les expectatives dels grups d'interès i elaborada la Memòria de Sostenibilitat pilot (dades 2015), es va formular el Pla d'Acció. Es va analitzar l'entorn legal i les expectatives dels grups per identificar les principals amenaces i oportunitats i, els resultats de la Memòria pilot per determinar les fortaleeses i debilitats. Amb això, es va obtenir el DAFO a partir del qual es van definir els objectius anuals per al 2017.

ASPECTE GRI	OBJECTIUS 2017	RESPONSABLE
Generals	Millorar el contingut de la Memòria de Sostenibilitat Sectorial	Organització i Consultoria de Negoci
	Revisar estructura interna grup treball de Responsabilitat Social Corporativa	Coordinador del Grup de Treball de Responsabilitat Social Corporativa
	Promoure l'adhesió d'empreses de la Comunitat Portuària al Pla de Sostenibilitat Sectorial (PSS)	Coordinador del Grup de Treball de Responsabilitat Social Corporativa
	Estructurar la interlocució amb els grups d'interès	Cap de Desenvolupament Corporatiu
Econòmics	Promoure la consideració d'aspectes de sostenibilitat als contractes i concessions (ètica i integritat)	Cap de Desenvolupament Corporatiu
	Fomentar la participació a projectes d'innovació	Grup de Treball d'Innovació
Ambientals	Promoure la reducció de consums energètics de terminals mitjançant bonificacions	Grup de Treball de Medi Ambient
	Pla de Qualitat de l'Aire	Grup de Treball de Medi Ambient
	Promoure la certificació en sistemes de gestió ambiental	Grup de Treball de Medi Ambient
Socials	Perfils professionals dels oficis del Port	Cap de Desenvolupament Corporatiu
	Difusió d'estàndards d'empresa saludable	Grup de Treball de Prevenció de Riscos
	Pla de mobilitat del Port de Barcelona	Port de Barcelona
	Difusió de les activitats del Port Vell vers el ciutadà	Gerència Urbanística Port 2000
	Difusió de les activitats d'Stella Maris	Apostolat del Mar – Stella Maris

ASPECTES GENERALS SOBRE LA MEMÒRIA

OBJECTIU

El Port de Barcelona considera que la redacció i publicació d'una Memòria de Sostenibilitat Sectorial és una forma d'atendre els desitjos d'informació dels grups d'interès i, al mateix temps, permet mesurar el progrés que es va realitzant en la gestió de la sostenibilitat i l'establiment dels plans d'acció per assolir les expectatives.

Per determinar el contingut de la memòria s'ha tingut en compte l'estratègia del Port de Barcelona, l'opinió interna de la Comunitat Portuària i les expectatives que han manifestat els grups d'interès.

El III Pla Estratègic del Port de Barcelona (2015-2020) enuncia les línies i objectius estratègics que han de permetre reforçar la posició del Port de Barcelona i avançar cap a l'assoliment de la seva visió. Els objectius estratègics s'articulen entorn de tres eixos, essent un d'ells la sostenibilitat entesa en una triple dimensió: econòmica, social i ambiental.

*“El creixement del port ha de basar-se en criteris de sostenibilitat econòmica, social i ambiental que afavoreixin la competitivitat de l'oferta del port al *hinterland* ampliat”*

CREIXENT EN VALOR ECONÒMIC

L'activitat del Port de Barcelona repercuteix directament en el desenvolupament econòmic de Catalunya i de l'Estat espanyol, pel valor afegit brut (VAB) que genera i pel percentatge del valor del comerç marítim català i espanyol que vehicula.

Tanmateix, la influència econòmica del Port és superior. Si no oferís els seus serveis, la capacitat de producció i venda de les empreses que l'utilitzen, la seva competitivitat i en definitiva, la riquesa generada pel conjunt de l'economia es veuria ressentida.

La fita en aquest àmbit és que la seva activitat representi un increment al VAB català mitjançant accions com per exemple: crear nous negocis, facilitar la internacionalització...

CREIXENT EN VALOR SOCIAL

El Port de Barcelona és un generador d'oferta de treball a Catalunya. Encara que el seu èxit depèn també de factors intangibles, com la confiança de la societat, la imatge i la reputació, la transparència i bones pràctiques, etc. Per això, és necessari que el port mantingui i generi llocs de treball i desenvolupi iniciatives socials i activitats solidàries.

Es pot destacar el paper del Port Vell en la integració port i ciutat. L'oferta d'activitats ha d'equilibrar de forma sostenible els diferents usos de la zona i crear riquesa per a la ciutat i per al Port de Barcelona, amb serveis complementaris a la seva activitat comercial.

CREIXENT EN VALOR AMBIENTAL

El Port de Barcelona és conscient de la magnitud de les activitats que es desenvolupen en ell, de l'impacte que pot tenir en el medi ambient i de la proximitat amb la ciutat de Barcelona. És per això que el Port està desenvolupant diverses iniciatives entre les quals destaquen la promoció de l'ús de fonts d'energia alternativa i la reducció d'emissions de gasos en l'atmosfera, entre d'altres.

CONTINGUT DE LA MEMÒRIA

Per determinar el contingut de la memòria s'ha tingut en compte l'estratègia del Port de Barcelona, l'opinió interna de la Comunitat Portuària i les expectatives que han manifestat els grups d'interès.

Amb l'objectiu de facilitar la comprensió cal remarcar les fonts d'informació de les dades:

- Hi ha dades de caràcter general com per exemple les referides al Pla de Sostenibilitat Sectorial, el Port de Barcelona, el govern, les necessitats logístiques, els grups d'interès, els resultats de tràfic, la responsabilitat sobre els serveis, comunicacions, emissions a l'atmosfera, residus,... que es troben a disposició de l'Autoritat Portuària i ha estat qui les ha subministrat.
- Hi ha dades de caràcter més específic com per exemple les referides a ètica i integritat, conseqüències econòmiques indirectes, pràctiques de compra, pràctiques laborals, societat, consums d'energia i aigua, prevenció de riscos ambientals,... que s'han obtingut de la Comunitat Portuària. Per això, s'ha elaborat un qüestionari amb 45 preguntes que ha estat respost per les 54 empreses, administracions i entitats que s'han adherit al Pla de Sostenibilitat Sectorial del Port de Barcelona. Aquestes dades es mostren, principalment, agregades i en valor percentual.

GRAU D'AJUST AL GRI

La Memòria de Sostenibilitat Sectorial del Port de Barcelona ha estat confeccionada segons els criteris de la Guia G4 del *Global Reporting Initiative (GRI)*, organització internacional que proporciona un marc de referència per a l'elaboració de les memòries de sostenibilitat.

La informació dels indicadors GRI s'ha completat amb dades addicionals de rellevància per als nostres grups d'interès i s'han aplicat els principis d'elaboració que en determinen el contingut:

- **Principi de participació dels grups d'interès:** s'han identificat els grups d'interès i el seus interessos, expectatives, preocupacions i prioritats. Són el punt de partida per a l'elaboració de la memòria.
- **Principi de context de sostenibilitat:** la informació de la memòria contempla aspectes socials, ambientals i econòmics basats en expectatives dels grups d'interès i en plans a futur.
- **Principi de materialitat:** la informació cobreix els aspectes més rellevants i significatius de l'activitat del Port de Barcelona que poden influir en les decisions dels grups d'interès.
- **Principi d'exhaustivitat:** l'abast, la cobertura i el temps que cobreix la memòria. Aquests aspectes tenen el nivell suficient de precisió perquè es pugui avaluar el desenvolupament i evolució de l'organització en el temps que inclou la memòria.

EQUILIBRI

La memòria inclou una visió àmplia i objectiva de les activitats del Port de Barcelona que permet valorar les seves dimensions i formar-se una opinió raonable, tant en aspectes positius com negatius.

QUALITAT

Per garantir la qualitat de la memòria s'han tingut en compte els principis següents:

- **Claredat:** la informació s'ha representat de manera comprensible pels grups d'interès.

- **Fiabilitat:** el procés d'obtenció d'informació tant a nivell de la Comunitat Portuària com de l'Autoritat Portuària de Barcelona permet fer una verificació de les dades.
- **Comparabilitat:** la memòria amb dades de 2016 i successives permetrà actualitzar els canvis experimentats.
- **Precisió:** la memòria es basa en les expectatives dels grups d'interès.

ABAST I PERIODICITAT

La informació i dades que s'aporten en aquesta memòria corresponen als projectes, activitats i iniciatives realitzades durant l'any 2016 en l'àmbit del Port de Barcelona.

Per elaborar aquesta memòria s'ha recollit informació entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2016 i és la primera Memòria de Sostenibilitat Sectorial del Port de Barcelona que es farà pública.

Aquesta memòria es publicarà amb una periodicitat anual, amb el compromís d'informar regularment als grups d'interès.

CONTACTE PER A DUBTES I SUGGERIMENTS

Per consultar o completar la informació aportada en aquesta memòria es pot contactar a través de:

rsc@portdebarcelona.cat
www.portdebarcelona.cat

El Port de Barcelona

El Port de Barcelona és una de les principals eines de desenvolupament econòmic del país. És un port especialitzat en mercaderia d'alt valor, fet que el consolida com a primer port de l'Estat pel que fa a xifra de negoci i valor de la mercaderia que hi transita.

És una infraestructura clau per a Catalunya i el seu *hinterland*, ja que facilita la internacionalització de les empreses, actua com a enllaç físic entre aquestes i els seus mercats i representa un dels principals factors de competitivitat per a la localització d'empreses.

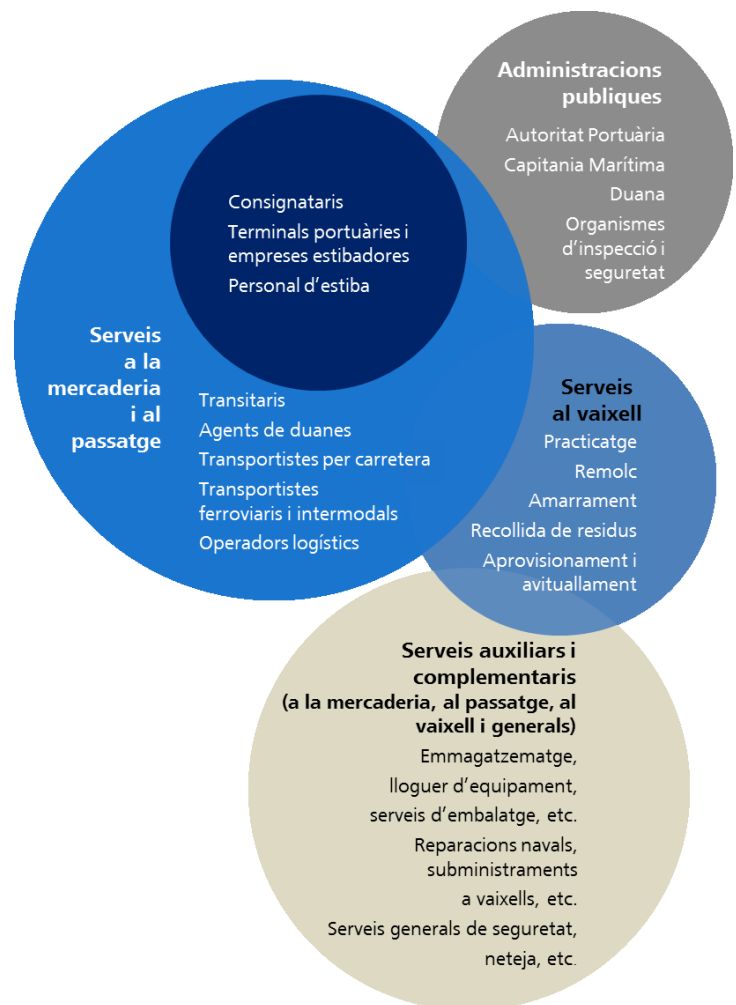
“El Port de Barcelona ha de garantir que les empreses de la seva zona d'influència tinguin accés a les principals xarxes de comerç mundial proporcionant nivells de servei excel·lents”

És la primera plataforma logística intermodal catalana i el principal eix vertebrador del sistema logístic del país.

“El Port de Barcelona constitueix el principal node del sistema d'infraestructures de transport de Catalunya”

El Port de Barcelona és una idea de servei i qualitat compartida que vincula en clau de cooperació a tots els agents, organismes i administracions que participen en l'activitat portuària. Tots ells conformen la Comunitat Portuària del Port de Barcelona.

ACTORS DE LA COMUNITAT PORTUÀRIA

MISSIÓ, VISIÓ I ESTRATÈGIA DEL PORT DE BARCELONA

El Port de Barcelona ha posat en marxa el III Pla Estratègic, amb l'objectiu de convertir-se en el principal *hub* logístic del sud d'Europa i del Mediterrani i alhora en un centre de concentració i distribució de càrregues.

Els factors claus d'èxit són aquells aspectes que imprescindiblement s'han de tenir en compte a l'hora de desenvolupar una estratègia per aconseguir la missió i la visió i que han de servir com a font d'inspiració en la formulació d'objectius estratègics.

La **Missió** del Port de Barcelona, definida en el primer Pla Estratègic, és:

“Contribuir a la competitivitat dels clients del Port mitjançant la prestació de serveis eficients que responguin a les seves necessitats de transport marítim, transport terrestre i serveis logístics”

La **Visió** del Port de Barcelona, que concreta on vol arribar el Port en el futur pròxim, queda definida com:

“Barcelona: el port solució d'Europa a la Mediterrània”

Profunditzant amb la seva visió, l'**objectiu estratègic** del Port de Barcelona és:

“Ser el primer centre de distribució euroregional a la Mediterrània en competència amb els ports del nord d'Europa”

Aconseguir aquest objectiu es una tasca, que requereix:

- Transformar el Port de Barcelona en un centre de concentració, distribució i tractament de càrregues amb un *hinterland* ampliat respecte a l'actual.

- Desenvolupar el “port en xarxa” organitzant corredors de transport multimodals i desenvolupant terminals marítimes interiors.
- Potenciar els modes de transport alternatius a la carretera, en especial el transport ferroviari i les línies del *Short Sea Shipping*.
- Millorar l'operativa portuària i reduir-ne el cost, per ser més competitius en el pas de mercaderies respecte altres ofertes portuàries.
- Oferir als carregadors una nova proposta de valor amb completa implicació de tota la Comunitat Portuària.

Els objectius estratègics del Port de Barcelona del III Pla Estratègic s'organitzen al voltant de tres eixos: creixement, competitivitat i sostenibilitat.

Emmarcat en l'objectiu estratègic de Sostenibilitat s'ha desenvolupat, des del Grup de Responsabilitat Social Corporativa del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària, el **Pla de Sostenibilitat Sectorial**, en el qual han participat empreses, administracions i entitats dels diferents sectors d'activitat de la Comunitat Portuària.

El Pla de Sostenibilitat Sectorial té per objectiu mesurar el grau de resposta que s'està donant a les expectatives dels grups d'interès i, a futur, aplicar accions dirigides a la millora del grau de satisfacció que els grups d'interès tenen del Port de Barcelona.

Els **objectius estratègics** que han de permetre reforçar la posició del Port de Barcelona i avançar per a l'assoliment de la seva visió en matèria de sostenibilitat són:

- OE-9: Millorar l'accessibilitat i la mobilitat
- OE-10: Potenciar la intermodalitat
- OE-11: Créixer de forma sostenible
- OE-12: Millorar la integració del Port i la ciutat
- OE-13: Ser un dels principals pools de la indústria nàutica a la Mediterrània

COMPOSICIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA COMUNITAT PORTUÀRIA

Denominem Comunitat Portuària al conjunt de tots els agents, organismes i administracions participants en l'activitat portuària.

La Comunitat Portuària no té règim jurídic com a tal. Aglutina societats limitades, societats anònimes, comunitats de béns, fundacions, administracions, on cadascuna es regeix pel seus particulars drets i les lleis que en són d'aplicació.

La relació dels tipus d'empreses i administracions que componen la Comunitat Portuària amb una breu descripció de les funcions i règim jurídic de cadascun d'ells es descriu a continuació.

AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA

L'Autoritat Portuària de Barcelona és un organisme públic amb personalitat jurídica i patrimoni propi que depèn del Ministeri de Foment, a través de Ports de l'Estat.

El Reial Decret Legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant estableix que corresponen a les Autoritats Portuàries les següents competències:

- La prestació dels serveis generals, així com la gestió i control dels serveis portuaris per aconseguir que es desenvolupin en condicions òptimes d'eficàcia, economia, productivitat i seguretat, sense perjudici de la competència d'altres organismes.
- L'ordenació de la zona de servei del port i dels usos portuaris, en coordinació amb les Administracions competents en matèria d'ordenació del territori i urbanisme.

- La planificació, projecte, construcció, conservació i explotació de les obres i serveis del port, i el dels senyals marítims que tinguin encomanats, amb subjecció a l'establert en aquesta llei.
- La gestió del domini públic portuari i de senyals marítims que els sigui adscrit.
- L'optimització de la gestió econòmica i la rendibilitat del patrimoni i dels recursos que tinguin assignats.
- El foment de les activitats industrials i comercials relacionades amb el tràfic marítim o portuari.
- La coordinació de les operacions de les diferents maneres de transport en l'espai portuari.
- L'ordenació i coordinació del trànsit portuari, tant marítim com terrestre.

CAPITANIA MARÍTIMA

És un organisme públic que depèn de la Direcció General de la Marina Mercant del Ministeri de Foment i té la missió de garantir la seguretat de la vida humana i de la navegació al mar, de la seguretat marítima i del medi ambient marítim. S'encarrega de l'ordenació de la navegació marítima.

Segons l'article 88 del Reial Decret Legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant corresponen a les Capitanies Marítimes les següents funcions:

- L'autorització o prohibició d'entrada i sortida de vaixells en aigües situades en zones en les quals Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, així com el despatx de vaixells, sense perjudici de les preceptives autoritzacions prèvies que corresponguin a altres autoritats.

- La determinació per raons de seguretat marítima de les zones d'ancoratge i de maniobra en aigües situades en zones en les quals Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció, corresponent a l'Administració portuària competent l'autorització d'ancoratge i assignació de llocs a la zona de servei dels ports.
- La intervenció en els procediments de determinació de les condicions dels canals d'entrada i sortida dels ports, mitjançant informe vinculant en el que afecti a la seguretat marítima.
- La fixació per raons de seguretat marítima dels criteris que determinin les maniobres, inclosa l'atracada, a realitzar per vaixells que portin mercaderies perilloses o presentin condicions excepcionals.
- La disponibilitat per raons de seguretat marítima dels serveis de practicatge i remolcatge en aigües situades en zones en les quals Espanya exerceixi sobirania, drets sobirans o jurisdicció.
- La supervisió de la inspecció tècnica dels vaixells civils espanyols, dels quals es trobin en construcció a Espanya, dels estrangers en casos autoritzats pels acords internacionals i de les mercaderies a bord dels mateixos, especialment de les classificades internacionalment com perilloses, així com dels mitjans d'estiba i desestiba en els aspectes relacionats amb la seguretat marítima.
- I, en general, totes aquelles funcions relatives a la navegació, seguretat marítima, salvament marítim i lluita contra la contaminació del medi marí en aigües situades en zones en les quals Espanya exerceixi sobirania, drets sobirans o jurisdicció.

DUANA

La Duana és un organisme públic adscrit a l'Agència Estatal de l'Administració Tributària dependent del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública.

D'acord amb el Codi Duaner Modernitzat, les autoritats duaneres són les responsables de supervisar el comerç internacional de la Comunitat Europea, havent de contribuir a un comerç just i obert, a l'aplicació dels aspectes externs del mercat interior i a l'execució de la política comercial comuna i de les restants polítiques comunes relacionades amb el comerç, així com la Seguretat global de subministraments.

Les funcions de la Duana al Port són les següents:

- Control fiscal de les importacions i exportacions de mercaderia i recaptació dels drets aranzelaris corresponents.
- Control de seguretat en frontera pel que respecta a frau duaner i lluita contra el contraban (drogues, armes, patrimoni històric, etc...).

ORGANISMES D'INSPECCIÓ

A més del control fiscal i de seguretat que exerceix la Duana, existeixen altres Serveis de Control en Frontera que s'encarreguen de vetllar per la seguretat sanitària de les importacions i exportacions. Els Serveis encarregats d'aquest control al Port de Barcelona són els següents:

Sanitat Exterior

L'Àrea de Sanitat de la Delegació del Govern a Catalunya presta el Servei d'Inspecció de Sanitat Exterior que té com missió el control i vigilància de les condicions higièniques sanitàries en el tràfic internacional de mercaderies (productes per a ús i consum humà). Aquests productes es classifiquen, segons el seu origen, en productes d'Origen Animal (POA) i Productes d'Origen No Animal (PONA).

Tot i que la Delegació de Govern de la que depèn el servei està adscrita al Ministeri d'Administracions Públiques, les directrius sobre aquests controls són competència del Ministeri de Sanitat i Seguretat Social.

Farmàcia

L'Àrea de Farmàcia de la Delegació del Govern a Catalunya presta el Servei d'Inspecció de Farmàcia que té com missió el control i vigilància de les importacions i exportacions de medicaments, productes cosmètics i materials sanitaris i quirúrgics en general.

Les directrius sobre aquests controls són competència de l'Agència Espanyola del Medicament, que és un organisme dependent del Ministeri de Sanitat i Seguretat Social.

Sanitat Animal

L'Àrea d'Agricultura i Pesca de la Delegació del Govern presta el servei Oficial d'Inspecció de Sanitat Animal que té com missió el control sanitari d'animals vius, productes d'origen animal no destinats a consum humà, productes zosanitaris, productes destinats a l'alimentació animal i medicaments veterinaris tant en règim d'importació com d'exportació.

Sanitat Vegetal

És el Servei d'Inspecció de Sanitat Vegetal de l'Àrea d'Agricultura i Pesca de la Delegació del Govern a Catalunya. El servei que presta és la protecció contra la introducció i difusió en territori nacional o comunitari d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals precedents de tercers països en règim d'importació i d'exportació.

Les directrius dels controls de Sanitat Animal i Sanitat Vegetal són competència del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Ramaderia.

D'altra banda, també es vetlla al port perquè les mercaderies que s'importen i exporten compleixin els requisits legals vigents pel que respecta a qualitat dels

productes agroalimentaris i la seguretat de determinats productes de consum. El servei encarregat d'aquests controls és el SOIVRE.

SOIVRE

El Servei Oficial d'Inspecció, Vigilància i Regulació del Comerç Exterior depèn de la Direcció Territorial de Comerç de Barcelona (Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat). El servei que realitza són els controls per garantir el compliment de les normes de qualitat comercial en productes agroalimentaris i de seguretat en joguines, tèxtils, calçat, mobles i material elèctric de baix voltatge. Entre les seves funcions es troba també l'aplicació del conveni CITIS que regula el comerç internacional d'espècies amenaçades d'extinció de fauna i flora silvestre i els seus derivats.

Depèn de la Direcció Territorial de Comerç Exterior que és un organisme dependent del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat.

AGENT CONSIGNATARI

L'agent consignatari de vaixells és la persona física o jurídica que per compte del transportista marítim o naviliera que li nomena, s'encarrega de realitzar, a canvi d'una remuneració, tots els serveis i gestions administratives relacionades amb l'escala dels vaixells de l'esmentada naviliera al port on el consignatari desenvolupa la seva activitat, així com totes les gestions desenvolupades amb les mercaderies i/o passatgers transportats en ells.

Les funcions dels agents consignataris poden dividir-se en dos grans blocs: de tipus comercial i de tipus administratiu. Al seu torn, dins de les funcions de tipus administratiu es poden distingir les relacionades amb el vaixell i les relacionades amb la mercaderia i/o passatgers transportats en ells.

Les funcions comercials estan relacionades amb l'exportació i es refereixen bàsicament a la promoció de la línia que explota el navilier per a qui actuen, captant clients per incrementar el

volum de càrregues a ser transportades als vaixells que consignen. A tal efecte, els correspon la promoció, publicitat i informació de preus i gestionar i concloure la contractació dels transports per compte del navilier.

Les funcions administratives relacionades amb el vaixell són, bàsicament:

- Gestions relacionades amb l'entrada, estada i sortida del vaixell de port tals com sol·licitar permís d'entrada i sortida de port, atracada, pràctic i remolcadors.
- Gestions relacionades amb taxes portuàries, tals com pagament de la taxa del vaixell.
- Assistència a la tripulació.
- Assistència al vaixell en relació amb els subministraments, provisions i reparacions que pugui necessitar.
- Gestions davant la Capitania Marítima incloent presentació de la documentació requerida per la mateixa i despatx del vaixell.
- Gestions relacionades amb la càrrega i descàrrega i per tant, amb els estibadors.

Per la seva part, les funcions administratives relacionades amb les mercaderies, es poden resumir en:

- Informació als clients de dates d'arribada i sortida dels vaixells
- Recepció i lliurament de mercaderies per compte del navilier contra el cobrament del corresponent noli i despeses en el seu cas, emetent a l'efecte les corresponents factures per compte del navilier.
- Preparació, emissió i gestió per compte del navilier de la documentació relativa al transport incloent manifestos de càrrega, coneixements d'embarcament, documents de trànsit i qualsevol altres

documents que siguin necessaris per a la recepció o lliurament de les mercaderies.

- Gestió per compte del navilier de les reclamacions que puguin rebre's.
- Presentació de declaracions relacionades amb les mercaderies davant dels organismes pertinents incloent Autoritat Portuària, Duanes i Sanitat en el seu cas.

L'Associació d'Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona aglutina els Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona.

SERVEIS ALS VAIXELLS

Els serveis portuaris al vaixell son prestats per empreses llicenciades o autoritzades per l'Autoritat Portuària. Els tipus d'empreses que presten aquests serveis són les següents:

- **Pràctics.** Són els encarregats d'assistir als capitans dels vaixells en les maniobres d'entrada o sortida de port. Al Port de Barcelona aquest servei el presta la Corporació de Pràctics.
- **Remolcadors.** Presten el servei de remolcatge per tal d'assistir en les maniobres dels vaixells que per les seves característiques ho requereixen.
- **Amarradors.** Presten el servei d'auxiliar des de terra als vaixells en la seva maniobra d'amarratge.
- **Empreses de retirada de residus.** Realitzen el serveis de recepció d'escombraries i altres residus dels vaixells i es responsabilitzen del seu reciclatge.
- **Empreses de Bunkering.** Són les que presten el servei de subministrament de combustible als vaixells.

AGENT DE DUANES

L'agent de duanes/representant duaner és un professional habilitat pel Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, per presentar a despatx les mercaderies que han de ser objecte d'importació, exportació o trànsit. El seu paper és de vital importància en les transaccions comercials a nivell mundial i és el legal representant de l'importador i de l'exportador davant de les duanes. La seva intervenció en les transaccions facilita els intercanvis internacionals ja que assumeix el dictamen pericial duaner, ofereix garanties financeres davant de les Administracions i proporciona més seguretat i fluïdesa en les tramitacions i operacions de pagament.

Els agents de duanes/representants duaners, com a operadors multi logístics experts en legislació duanera i comerç exterior, logística i transport, assessoren l'importador i/o exportador des de l'emalatge de la mercaderia fins a la seva arribada a destí. Dins del servei global de l'agent de duanes destaquen, entre d'altres:

- Despatxos de Duana d'importació / exportació.
- Legislació duanera: destinacions i règims duaners, política agrícola comunitària, sistemes de preferències generalitzades, antidúmping, aranzels, règim comercial, finançament internacional, serveis duaners, dipòsits fiscals, receptor - expedidor autoritzat.
- Trànsits nacional i comunitari.
- Inspeccions duaneres en destinació, recursos i reclamacions tributàries-duaneres.
- Coordinació d'assegurances i d'avaries.

A Barcelona, hi ha uns 100 agents de duanes/representants duaners professionals, membres del Col·legi d'Agents de Duanes de Barcelona.

EL TRANSITARI

Segons l'article 121 de la Llei 9/2013 de 4 de juliol, per la que es modifica la Llei 16/1987 d'Ordenació dels Transports Terrestres LOTT (BOE 160 de 5 de juliol de 2013):

“(…) es considera transitaris a les empreses especialitzades en organitzar, per compte d'altri, transports internacionals de mercaderies, rebent mercaderies com a consignataris o lliurant-les als qui hagin de transportar-les i, en el seu cas, realitzant les gestions administratives, fiscals, duaneres i logístiques inherents a aquesta classe de transports o intervinent en la seva contractació”

Les empreses transitàries de la província de Barcelona s'organitzen entorn a l'Associació de Transitaris Internacionals de Barcelona – Organització per a la Logística, el Transport i la Representació Duanera (ATEIA-OLTRA Barcelona) i poden realitzar les següents activitats:

- Complir les formalitats administratives lligades al transport internacional o al règim de trànsit duaner.
- Dipositar o emmagatzemar mercaderies procedents o destinades al transport internacional o en règim de trànsit duaner.
- Consolidar i desconsolidar mercaderies.
- Coordinar les diverses fases del transport amb destinació o procedència internacionals i, en particular, el trànsit, la reexpedició, el transbord i les diferents operacions terminals.
- Contractar la realització dels ports amb les empreses de transport.
- Rebre, consignar i posar a disposició dels transportistes o dels destinataris mercaderies procedents o destinades al transport internacional o en règim de control duaner.

Els transitaris, tret que es limitin a posar les mercaderies a disposició del transportista designat pel carregador, hauran de contractar el transport en nom propi, d'acord amb idèntiques regles a les establertes amb les agències de transport.

TRANSPORTISTA DE CONTENIDORS

Les empreses transportistes s'encarreguen de realitzar transport de la mercaderia d'importació o exportació entre el punt de carrega dels contenidors i el port. Les empreses transportistes transporten la mercaderies tant per carretera, com per ferrocarril, tot i que majoritàriament el transport es realitza per carretera. La majoria de les empreses transportistes estan representades per ATEC (Associació de Transportistes Empresaris de Contenidors).

La majoria de les empreses integrades en ATEC, són societats mercantils de Responsabilitat Limitada (S.L.). Al voltant del 10% de les empreses són societats anònimes (S.A.).

EMPRESA ESTIBADORA

L'empresa estibadora és l'encarregada de dur a terme les operacions portuàries de manipulació de les mercaderies. Generalment, és titular d'una concessió administrativa atorgada per l'Autoritat Portuària corresponent, que el faculta per

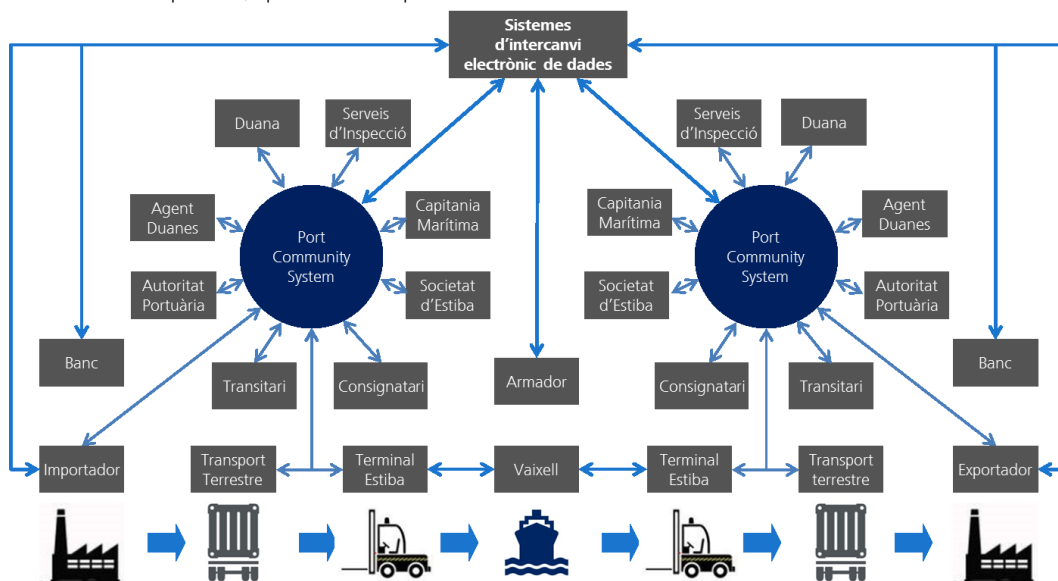
utilitzar, amb caràcter exclusiu, un espai situat a vora del moll, en el qual realitza les seves feines. Per ser l'operadora d'una determinada terminal, en ocasions s'utilitza indistintament la denominació "terminal portuària" per referir-se a ella. Les principals operacions de manipulació de la mercaderia són les següents:

- En l'embarcament: recepció, càrrega i estiba.
- En el desembarcament: desestiba, descàrrega i lliurament.

L'empresa estibadora realitza, a més de les esmentades, altres operacions:

- Buidatge i ompliment de contenidors
- Classificació de mercaderies
- Moviments horitzontals per a posicionament en zona d'inspecció

En el cas de les línies marítimes regulars, l'armador és qui decideix en quina terminal es realitzaran les operacions de càrrega / descàrrega dels seus vaixells, en funció dels seus interessos i de la llei de l'oferta i la demanda. Per això, en optar per un armador en concret, l'importador / exportador queda obligat a recollir / dirigir la seva càrrega a la terminal que l'armador hagi decidit

CADENA LOGÍSTICA D'INTERVINENTS

El Port de Barcelona està situat al peu de la muntanya de Montjuïc. Ocupa el tram de costa compresa entre la Barceloneta i la desembocadura del riu Llobregat.

CARACTERÍSTIQUES TÈCNiques GENERALS DEL PORT DE BARCELONA

Situació		Superfície terrestre	1.114,23 ha	Dic sec	
Latitud	41° 21' N	Molls i atracaments	22,970 km	Eslora	215 m
Longitud	2° 10' E	Rampes ro-ro	26	Màniga	35 m
Marees		Calats	Fins 16 m	Capacitat	Fins a 50.000 t
Amplitud	125 cm	Remolcadors	8	Grues	38
Entrada		Magatzems			
Bocana sud	Orientació	166° / 246° v	Cobert	203.304 m ²	
	Amplada	525 m	Descobert	5.040.000 m ²	
	Calat	18,5 m			
Bocana nord	Orientació	015° / 195° v			
	Amplada	278 m			
	Calat	11,50 m			

Govern del Port de Barcelona

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ DE L'AUTORITAT PORTUÀRIA

El **Consell d'Administració** és el màxim òrgan de govern de l'Autoritat Portuària. El Consell està representat per les principals administracions públiques amb interessos en el Port (l'Administració de l'Estat, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i l'Ajuntament del Prat de Llobregat), la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, els sindicats i el sector portuari.

Està integrat pel president de l'entitat, anomenat per la Generalitat de Catalunya, el vicepresident, anomenat pels membres del Consell, a proposta del President, el Director General de l'Autoritat Portuària de Barcelona, el secretari i 13 vocals.

President

Sixte Cambra

Vocal nat

Francisco J. Valencia Alonso

Director general (no conseller)

José A. Carbonell Camallonga

Vocals en representació de l'Administració General de l'Estat

Emilio Ablanado Reyes

Severo Bueno de Sitjar de Togores

Rolando Lago Cuervo

Vocals en representació de la Generalitat de Catalunya

Jordi Aragunde Miguens

Antoni Llobet de Pablo

Emili Sanz Martínez

Jordi Trius Traserra

En representació dels municipis on hi ha la zona de servei del Port de Barcelona

Janet Sanz Cid (Ajuntament de Barcelona)

Lluís Tejedor Ballesteros (Ajuntament del Prat de Llobregat)

Vocals en representació de les Cambres de Comerç, d'organitzacions empresarials i sindicals i de sectors rellevants en l'àmbit portuari

Josep M. Basáñez Villaluenga

Carles Boy Rodríguez

Jose Pérez Domínguez

Xabier M. Vidal Niebla

Secretari (no conseller)

Román Eguinoa de San Román

Baixes durant l'any 2016

Lluís Mellado Fontanet

Ángel Montesinos García

CONSELL RECTOR DE LA COMUNITAT PORTUÀRIA

El **Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària** és l'òrgan que materialitza la voluntat de cooperació entre les institucions públiques i privades que duen a terme la seva activitat a l'àmbit portuari de Barcelona. Promou totes aquelles actuacions que reforcin la marca Port de Barcelona com a comunitat de negoci i que afavoreixin el procés d'expansió nacional i internacional del Port.

El Consell està integrat pels representants de les diferents entitats, organismes i associacions que integren la Comunitat Portuària de Barcelona i altres relacionades amb el comerç internacional, de manera que hi estan implicats tots els actors del negoci portuari.

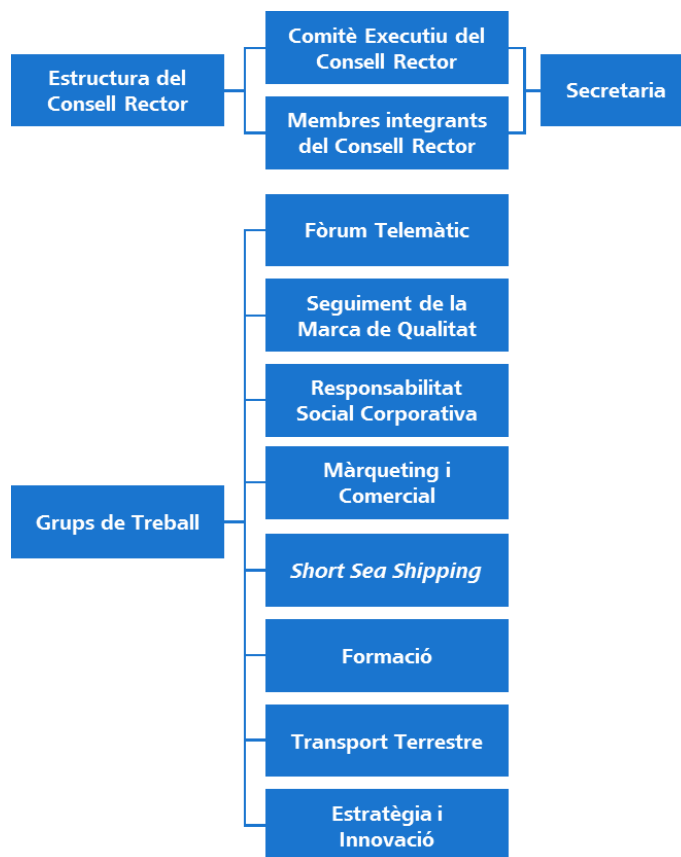
- El **Comitè Executiu** es reuneix periòdicament per aprovar i impulsar iniciatives i/o fer el seguiment de les accions desenvolupades pels vuit grups de treball.

Al llarg del 2016 els diferents membres que integren el Consell Rector així com el seu Comitè Executiu s'ha reunit en dues ocasions: el 12 de juliol i l'15 de desembre.

- Els **Grups de Treball**, organitzats per escenaris estratègics, mantenen un continu debat sobre l'evolució i el futur del Port de Barcelona i proposen millores a implantar. A continuació es detallen els grups de treball i la seva missió.

Els Grups de Treball estan presidits per un membre de la Comunitat Portuària i coordinats per un membre de l'Autoritat Portuària de Barcelona.

Es van crear amb la finalitat d'estudiar i/o desenvolupar temes puntuals així com impulsar i implantar nous projectes. Els grups de treball que eleven les seves propostes per ser aprovades pel Consell Rector són els següents:

Fòrum Telemàtic

Definir, optimitzar i harmonitzar els procediments documentals associats al pas de les mercaderies i dels mitjans de transport, pel Port de Barcelona.

Seguiment de la Marca de Qualitat

Aportar, a través de l'anàlisi i el debat, propostes concretes de millora en els processos de la Comunitat Portuària i que puguin suposar un benefici significatiu en l'oferta de serveis del Port. Anàlisi de dades i seguiment reclamacions i d'indicadors de qualitat.

Responsabilitat Social Corporativa

Contribuir a la millora del comportament socialment responsable del Port de Barcelona i la seva Comunitat Portuària i establir les diferents prioritats en Responsabilitat Social Corporativa.

Màrqueting i Comercial

Generar una estratègia comercial per a la Comunitat Portuària, tant al *hinterland* com en el *foreland*.

Short Sea Shipping (SSS)

Potenciar i facilitar mecanismes de desenvolupament i millora del SSS en el Port de Barcelona.

Formació

Disposar de suficients professionals ben preparats des d'una perspectiva europea i global. Establir un marc estable de diàleg, implicació i treball conjunt entre centres educatius i les empreses del sector. Fer el seguiment del projecte Forma't al Port.

Transport Terrestre

Organitzar les actuacions conjuntes de tota la Comunitat Portuària vinculades al transport per carretera i ferrocarril de les terminals marítimes i interiors del Port de Barcelona.

Estratègia i Innovació

Identificar l'escenari futur del Port de Barcelona com a generador de riquesa pel seu entorn, facilitar la seva consecució mitjançant el desenvolupament del Pla Estratègic i impulsar la generació de noves idees que permetin assegurar el desenvolupament sostenible del Port de Barcelona i la seva Comunitat Portuària.

RESULTATS DELS GRUPS DE TREBALL

Durant el 2016, s'han celebrat reunions del Consell Rector, en les quals ha destacat l'alt grau de compliment dels objectius marcats pels 8 grups de treball (GT) que el conformen.

A través dels grups de treball específics, el Consell Rector per a la promoció de la Comunitat Portuària, canalitza i materialitza en iniciatives concretes, els interessos de tots els actors, públics i privats, que desenvolupen la seva activitat en l'àmbit portuari.

Fòrum Telemàtic	<p>Verificació dels pesos dels contenidors plens (procediment i adaptació de les guies d'usuari del missatges EDI).</p> <p>Seguiment de la prova pilot de la <i>Ventanilla Única Aduanera</i> (VUA).</p> <p>Intercanvis documentals de transport per ferrocarril (llevant sense papers).</p> <p><i>Almacenes de depósito temporal</i> (ADT) (nous codis d'ubicació a les terminals, <i>Benchmarking</i> de solucions implementades en UE i elaboració de propostes amb la Duana,...).</p> <p>Procediment integrat d'escala (actualització procediment, canvis en declaracions de residus i modificacions en llistes de passatgers i tripulants).</p>
Seguiment de la Marca de Qualitat	<p>5è Aniversari de la Marca i Premis <i>Efficiency Network</i>.</p> <p>Revisió dels compromisos de la Marca.</p> <p>Activació de l'ampliació de la Marca als processos relatius al servei al vaixell.</p> <p>Estat actual de la Marca.</p>
Responsabilitat Social Corporativa	<p>Pla de Sostenibilitat Sectorial.</p> <p>Col·laboració entre SEM i Comunitat Portuària, contactes amb els responsables de la gestió de Treball i Prevenció de Riscos Laborals de la Generalitat de Catalunya, Jornada de PRL-RSC, adhesió a la declaració de Luxemburg d'empresa saludable.</p> <p>Seguiment del grup de Compra elèctrica, Jornades tècniques (bonificacions ambientals a concessions) i Pla de Millora de la Qualitat de l'Aire al Port de Barcelona.</p>
Màrqueting i Comercial	<p>Proposta de participació en Fires i Conferències.</p> <p>Informació per facilitar l'aplicació de la normativa de Verificació dels pesos de contenidors plens.</p> <p>Missió Empresarial de 2016 i proposta per a 2017.</p> <p>Desenvolupament del hinterland (Pamplona, Burgos, Rioja i Alcobendas).</p> <p>Localització de mercats (projecte Egipte, West Àfrica, Nord Àfrica).</p> <p>Anàlisi dades Comerç Exterior de Catalunya i Anàlisi evolució aliances marítimes.</p> <p>Millorar la comunicació entre la Comunitat Portuària.</p>
Short Sea Shipping	<p>Ha actualitzat les dades d'avaluació de Itàlia, Marroc, Tunísia i Algèria, ha organitzat la Conferència de <i>Short Sea</i> 2016 i ha coordinat la participació de la Comunitat Portuària en diversos esdeveniments i jornades nacionals e internacionals.</p>
Formació	<p>Projecte Forma't al Port (lliurament de diplomes al SIL).</p> <p>Projecte d'ampliació de l'abast territorial i captació de nous patrocinadors.</p>
Transport Terrestre	<p>S'ha centrat en les infraestructures i connexions ferroviàries en el hinterland del Port. Ha impulsat el lideratge per coordinar i millorar la gestió ferroviària, amb la elaboració d'una ordenança i l'ús de eines informàtiques per el desenvolupament sostenible de les circulacions.</p>
Estratègia i Innovació	<p>Anàlisi de tendències logístiques (enquesta i anàlisi de resultats –cinc tendències més rellevants–, tecnologies emergents i impactes en els ports).</p>

Els representants de les diferents empreses, administracions i entitats que integren la Comunitat Portuària de Barcelona formen el Consell Rector del Port de Barcelona:

MEMBRE CONSELL RECTOR	EMPRESA	CÀRREC
Santiago Abengochea	ADIF-Gerència Terminals de Mercaderies Nord-est	Subdirector Serveis Logístics Nord-Est
Jordi Aragunde	Coordinadora Estatal de Treballadors del Mar	Responsable Zona Catalano-Balear
Carmen Aramburu	Delegació del Govern a Catalunya Ministeri de Sanitat i Consum	Directora de l'Àrea de Sanitat
Jordi Archs	Associació Catalana d'Empreses Concessionàries	President
Pedro Arellano	Port de Barcelona	Subdirector general d'Organització i Recursos Interns
Ana Arévalo	Port de Barcelona	Responsable <i>Short Sea Shipping</i>
Jaume Bagot	Port de Barcelona	Cap de Millora de Processos Sectorials - Organització i Consultoria de Negoci
David Barroso	Agència Estatal de l'Administració Tributària a Barcelona	Delegat de Planificació
Joaquin Bascuñana	RENFE-Gerència de Producció Nord-est de Mercaderies i Logística	Gerent
Santiago Bassols	Barcelona Catalunya Centre Logístic	Director general
Jaume Bonavia	ALFIL LOGISTICS	Director general
Núria Burguera	Port de Barcelona	Directora de comunicació
Joaquim Cabané	Coma y Ribas	Administrador
Sixte Cambra	Port de Barcelona	President
José Alberto Carbonell	Port de Barcelona	Director general
Joan Coldecarrera	Port de Barcelona	Adjunt a la Presidència
Jordi Cornet	ConSORCI de la Zona Franca de Barcelona	Delegat Especial de l'Estat en el Consorci
Sonia Corrochano	Aeroport de Barcelona	Directora
Trinitat Corulla	Federació de Comunicació i Transport - CCOO	
Beatriz Cruz	ÀREA PIF - Port de Barcelona	Cap Punt d'Inspecció Fronterera
Miquel Àngel Dombriz	Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya	Cap de Transport de Mercaderies
Carlos Domingo	COTRAPORT	President
Eduard Duran	Portcemen, SA.	Director general
Antonio Estévez	Direcció Territorial de Comerç a Catalunya - Ministeri d'Indústria	Director Territorial de Comerç de Barcelona
Anna Figueras	Duana de Barcelona	Adjunta a la Cap de la Dependència Regional de Duanes
Manuel Galán	Port de Barcelona	Cap de Promoció de la Comunitat Portuària
Santiago Garcia-Milà	Port de Barcelona	Subdirector general d'Estratègia i Comercial
Joan Pere Gómez	Ports de la Generalitat	Gerent

MEMBRE CONSELL RECTOR	EMPRESA	CÀRREC
Félix González	Port de Barcelona	Cap d'Operacions de Mercaderies i Qualitat i Àrea PIF
José Luis González	Port de Barcelona	Cap d'Operacions Terrestres i Gestió de la Seguretat Ferroviària
José Luis Guarga	Delegació del Govern a Catalunya - Ministeri d'Agricultura i Pesca	Director de l'Àrea d'Agricultura i Pesca
Joan Guasch	Miquel Torres, S.A.	Cap de Logística del Transport
Carlos Larrañaga	GRUP TCB - APM TERMINALS	Director general
Antonio Llobet de Pablo	Col·legi Oficial d'Agents i Comissionistes de Duanes de Barcelona	President
Alfonso Martínez	CILSA	Director general
Susana Martínez	Unió Catalana d'Entitats Asseguradores i Reasseguradores (UCEAC-UNESPA)	Gerent
Josep Maset		
José Miguel Masiques	Masiques, Servicios Logísticos y Aduaneros, S.L.	President
Josep M ^a . Merigó	Arras Aduanas, S.L.	
Agustín Montori	Asta Logistik	Director general
Tomás Navarro	Corporació de Pràctics del Port	President
Félix Navarro	Port de Barcelona	Director Serveis Jurídics
Vicente Ortíz	Asociación de Transportistas Empresarios de Contenedores	President
Joan Piqué	Federació Nacional de Transports, Comunicacions i Mar - UGT	Secretari general
Rosa Puig	Port de Barcelona	Directora Comercial
Eduard Rodés	Escola Europea de <i>Short Sea Shipping</i>	Director
Ricard Rodríguez-Martos	Apostolat del Mar - Stella Maris	Delegat Diocesà
Adolf Romagosa	Gerència Urbanística Port 2000	Gerent
Carles Rua	Port de Barcelona	Responsable Projectes Estratègics i d'Innovació
Ramon Rull	Port de Barcelona	Cap de Desenvolupament de la Marca de Qualitat
Emili Sanz	ATEIA-OLTRA Barcelona	President
Ramon Saperas	ESTIBARNA-SAGEP	Gerent
Toni Tió	Clúster Nàutic	President
Ferran Torner	Consell d'Usuaris del Transport Marítim de Catalunya	President
Jordi Trius	Associació d'Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona	President
Francisco Javier Valencia	Capitania Marítima de Barcelona	Capità Marítim
Antonio F. Vargas	Grimaldi Logística España, S.L.	Conseller
Xabier Ma. Vidal	Associació d'Empreses Estibadores Portuàries de Barcelona	President

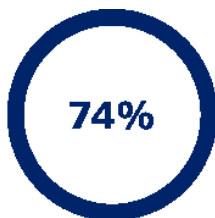
ÈTICA I INTEGRITAT

Les expectatives dels grups d'interès en quan a ètica i integritat són el compliment de l'ètica empresarial i comercial, la transparència en la informació als mitjans de comunicació i el control per part de les administracions de l'ètica empresarial.

Per mesurar el compliment d'aquestes expectatives, s'ha preguntat a les organitzacions si disposen de codi ètic, de programes de Responsabilitat Social Corporativa i si es troben adherides a iniciatives o organismes de sostenibilitat per facilitar el desenvolupament de polítiques de Responsabilitat Social.

L'ètica i la integritat formen part inherent del govern d'una organització. Una forma de fer explícit aquest compromís és disposar d'un codi ètic.

El 74% de les organitzacions del Port, segueixen principis ètics i d'actuació a través d'un codi ètic o de bon govern. Respecte a l'any 2015, hi ha un lleuger increment del 0,2%.

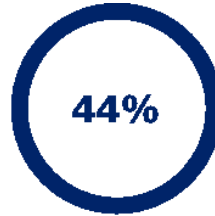

Disposen de codi ètic o de bon govern (+0,2%)

Amb l'elaboració de memòries de sostenibilitat, les organitzacions que formen part de la Comunitat Portuària pretenen mesurar i divulgar als seus grups d'interès quin és l'acompliment respecte al desenvolupament sostenible.

Tot i que només és obligatori per a les empreses amb més de 500 treballadors i una facturació superior a 40 milions d'euros informar dels seus impactes mediambientals, socials i en matèria d'anticorrupció, cada cop són més les empreses que decideixen elaborar el seu diagnòstic intern des dels tres punts de vista de la sostenibilitat.

El 44 % de les empreses elaboren periòdicament memòries de sostenibilitat. S'ha augmentat en un 6,4% respecte a l'any 2015.

Elaboren memòries de sostenibilitat (+6,4%)

INSTRUMENTS PER GARANTIR L'ÈTICA I LA TRANSPARÈNCIA

En compliment de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, l'Autoritat Portuària de Barcelona posa a disposició dels ciutadans el Portal de la Transparència, on es troba la informació rellevant per garantir la transparència de la seva activitat relacionada amb el funcionament i control de l'actuació pública.

En els diferents apartats del web del Port de Barcelona (www.portdebarcelona.cat) es pot trobar informació Institucional, organitzativa i de planificació, informació de rellevància jurídica i informació econòmica, pressupostaria i estadística.

A més, l'Autoritat Portuària de Barcelona ofereix informació en diferents formats per a que pugui ser explotada per tercers des del portal d'*opendata*.

La resta d'administracions que intervenen en l'operativa portuària depenen del govern central i disposen en <http://transparencia.gob.es> d'informació i canals de consulta per al ciutadà.

CANALS FORMALS DE CONSULTES O DENÚNCIES EN TEMES ÈTICS

El 55,6% de les organitzacions enquestades disposen de canals institucionals o oficials per tramitar consultes o denúncies sobre temes ètics, el que representa un increment del 1,6% respecte al 2015.

Disposen de canals per consultes o denúncies per temes ètics (+1,6%)

SANCIONS PER INCOMPLIMENTS LEGISLATIUS SOBRE TEMES ÈTICS, ECONÒMICS, LABORALS O AMBIENTALS

Les empreses enquestades han declarat no haver rebut cap sanció.

ADHESIÓ A INICIATIVES SOBRE SOSTENIBILITAT

Una organització sostenible és aquella capaç de crear un valor econòmic, mediambiental i social a curt i llarg termini, contribuint d'aquesta manera a l'augment del benestar i al progrés de les generacions presents i futures, en el seu entorn general.

Les organitzacions que formen part de la Comunitat Portuària han pres iniciatives de sostenibilitat tant de caràcter nacional com internacional.

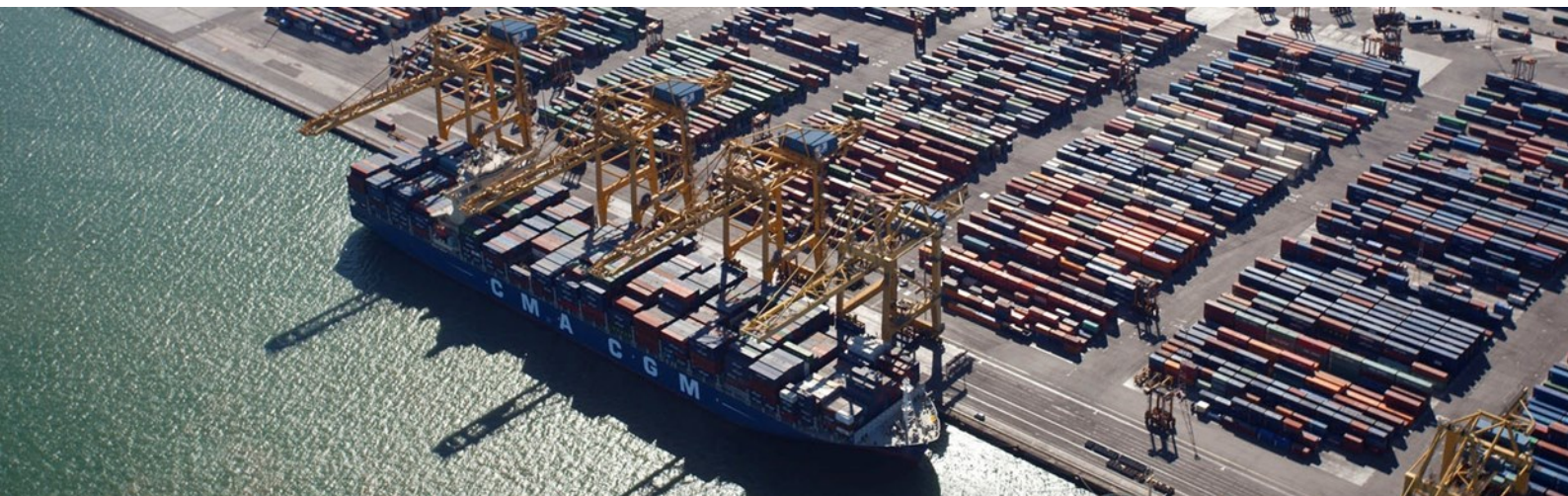
El 44,4% de les organitzacions, que han respost el qüestionari, formen part d'iniciatives sobre sostenibilitat, tal i com es pot veure en el quadre següent:

Pacte Mundial	45,8%
<i>Global Reporting Initiative</i> (GRI)	37,5%
SGE 21	8,3%
Altres iniciatives	62,5%

Dins d'altres iniciatives es pot destacar: Barcelona +Sostenible, Declaració de Luxemburg sobre empreses saludables, Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), Codi Econòmic Mundial per al turisme, EcoVadis, Save the Children,...

Adherides al Pacte Mundial

Resposta integral a les necessitats logístiques

El Port de Barcelona dona servei a clients de tota la Península Ibèrica, especialment al nord-est i centre peninsular, i a clients d'altres països europeus (França i Itàlia, especialment) i de la Mediterrània (sobretot el Marroc, Algèria i Tunísia). Per això, l'activitat del Port i els seus serveis no estan restringits al recinte portuari ni acaben als límits que defineixen els molls i la seva frontera amb la ciutat.

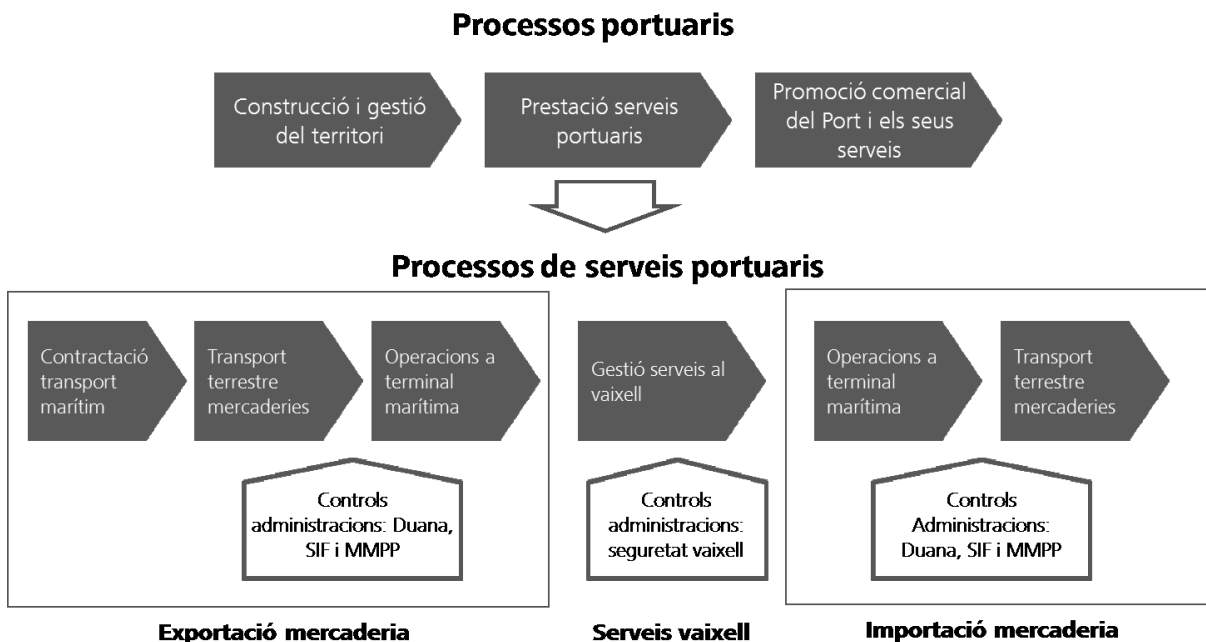
“El client del Port de Barcelona és el que dissenya, utilitza i contracta les cadenes logístiques”

Bàsicament es tracta de navilieres, operadors logístics i de transport i importadors i exportadors, en condicions de contractar i prendre la decisió d'escollir una cadena que passi per Barcelona.

El pes de cadascun d'aquests en el procés de decisió sobre la canalització de la mercaderia canvia en funció del mercat geogràfic, la tipologia del producte i el tipus de tràfic.

En qualsevol cas, cada segment de mercat té una caracterització pròpia dels seus clients, que han de percebre al Port de Barcelona com un *partner*, un proveïdor d'oferta logística amb qui establir aliances estratègiques.

Per aquest motiu, el Port té establerts canals de comunicació diferenciats i especials per a cadascuna de les diferents tipologies de clients.

SERVEIS PRESTATS

La gestió eficient de les cadenes d'aprovisionament és avui la màxima preocupació de les empreses, fins al punt que s'ha assumit la idea que la competència no esdevé realment entre empreses sinó entre cadenes logístiques.

Ser el primer port logístic de la Mediterrània exigeix reconèixer aquesta realitat del mercat i adoptar la cadena d'aprovisionament porta a porta (entesa com a seqüència integrada d'activitats de transport, dipòsit i valor afegit) com el producte que el Port de Barcelona ha de proporcionar al mercat.

“El Port de Barcelona ha de produir cadenes logístiques adaptades a les necessitats dels clients i amb atributs que superin a la competència”

Així, l'oferta del Port de Barcelona és un conjunt integrat de serveis de transport, serveis d'emmagatzematge, serveis complementaris i serveis de valor afegit, que donen resposta a les demandes del mercat.

Serveis auxiliars i complementaris

Emmagatzematge, lloguer d'equips, servei d'embalatge, etc.
Reparacions navals, subministrament a vaixells, etc.
Serveis generals de seguretat, neteja, etc.

Serveis al vaixell

Practicatge
Remolc
Amarrament
Recollida de residus
Aprovisionament i avituallament

Serveis a la mercaderia i al passatge

Estiba i desestiba
Transbord
Càrrega i descàrrega
Consolidació / desconsolidació
Transport
Serveis d'Inspecció en frontera
Serveis de duana.
Embarcament i desembarcament passatgers.
Càrrega i descàrrega vehicles règim de passatge

Serveis que presta l'APB

Projectar, planificar, construir, conservar i explotar les obres i serveis del port i dels senyals marítics
Fomentar les activitats industrials i comercials relacionades amb el transit marítim o portuari

PAÏSOS AMB ELS QUALS ES TREBALLA

El Port de Barcelona té connectivitat marítima amb més de 100 Línies Regulars i 163 armadors, destacant les seves connexions amb Àsia, Índia i Sud-Amèrica. Enllaça setmanalment amb 47 dels 50 principals ports de contenidors del món.

Complementàriament ofereix serveis diaris i/o setmanals amb els principals ports de la Mediterrània i el nord d'Àfrica mitjançant solucions multimodals de *Short Sea Shipping* que suposen una alternativa fiable, econòmica i més sostenible que el transport per carretera:

- L'autopista del mar amb Itàlia connecta Barcelona amb els ports de l'est de la península italiana amb pretensió, a llarg termini, d'estendre's cap a l'Adriàtic i la Mediterrània oriental.
- L'autopista del mar amb el Magrib connecta Barcelona amb el nord d'Àfrica (Marroc, Algèria i Tunísia).

Una de les claus del desplegament estratègic del Port de Barcelona és el desenvolupament del concepte de "Port en Xarxa" que, basant-se en una estratègia d'aliances amb els diferents actors del negoci, complementa les connexions marítimes amb la xarxa de Delegacions i Terminals Marítimes interiors (centres de captació i fidelització de càrregues) connectats pels corredors intermodals (ferrocarril i carretera) configurant un sistema global per vincular els serveis que ofereix el Port de Barcelona amb les necessitats dels seus clients.

EL PORT EN XARXA

El Port de Barcelona dona servei a un mercat interior, que inclou a tota la península Ibèrica, especialment el nord-est i centre peninsular, altres països europeus (França i Itàlia, especialment) i la Mediterrània (sobre tot Marroc, Algèria i Tunísia).

Amb la voluntat d'apropar els serveis portuaris als operadors logístics marítims i als clients importadors i exportadors d'aquests territoris, el Port ha promogut una xarxa de serveis i infraestructures en punts estratègics, que han adoptat la forma de **terminals marítimes interiors**. Aquestes infraestructures de proximitat contribueixen a crear cadenes logístiques més eficients i faciliten l'encaminament de les càrregues per la capital catalana.

El Port també té presència activa en diversos mercats, tant del *hinterland* europeu i mediterrani com el *foreland*, a través de representacions permanents.

Pel que fa als mercats propers, hi ha delegacions permanents a Espanya (Saragossa, Madrid i Zona Nord) i a França (Lió i Tolosa). Aquestes tenen per funció apropar els serveis del Port de Barcelona als operadors del comerç marítim internacional situats en els mercats interiors i promoure la creació de noves cadenes logístiques.

El Port també disposa de representació permanent a l'Argentina, al Japó i a la Xina, amb l'objectiu d'enfortir vincles i incrementar els intercanvis amb aquests mercats clau del *foreland* estratègic i els seus països veïns.

NOM	OBJECTIU I ABAST	SERVEIS FERROVIARIS
Terminal Marítima de Saragossa (tmZ) 130.000 TEU, segona terminal intermodal interior d'Espanya	Plataforma de serveis per als operadors i els importadors i exportadors d'Aragó, Navarra i La Rioja, i el node logístic de passada cap al centre i el nord-est peninsular.	Entre 5 i 7 serveis diaris amb el Port i les connexions diàries amb altres nodes logístics espanyols. 2016: un nou servei diari de contenidors refrigerats per a l'exportació (<i>Canal frío</i>).
El Port també té tràfics amb les altres terminals de la zona: PLAZA i LTA.		
Ports secs de Coslada (Madrid), Azuqueca de Henares i Yunquera de Henares (Guadalajara) 55.000 TEU a Azuqueca, amb els ports de Barcelona, València, Algesires, Sevilla i Bilbao.	Participats pel Port, per apropar el transport marítim i facilitar la competitivitat del pol logístic i de consum de la Comunitat de Madrid i el centre peninsular, així com la connexió amb els altres mercats de la península Ibèrica.	Un servei diari entre el Port de Barcelona i la terminal de Port Sec d'Azuqueca de Henares.
Per ampliar l'activitat al corredor d'Henares, el Port de Barcelona promou amb socis locals el desenvolupament de la Terminal Intermodal Marítima Centre, en el terme municipal de Yunquera de Henares.		
Terminal Intermodal de Navarra 15.000 TEU	Terminal ferroviària ubicada a la localitat de Noáin, a prop de Pamplona.	3 serveis setmanals amb el Port, operats per Hutchison Logistics.
Terminal de Contenidors de Saint-Charles (Perpinyà) 22.250 TEU	El Port participa amb un 5% en aquesta terminal, situada en un dels principals centres logístics i de distribució de productes frescs del sud d'Europa. Acull operacions logístiques de tota mena de mercaderies amb destinació/origen Europa i pas per la Mediterrània.	Connexions regulars amb el nord-oest i el sud-est de França.

MERCATS AMB ELS QUALS TREBALLA

Catalunya és la principal regió importadora i exportadora d'Espanya i suposa el 26% del valor del comerç exterior marítim d'Espanya del 2016. En aquest context, el Port de Barcelona és la principal porta d'entrada i sortida del comerç exterior marítim de Catalunya vehiculant un 74% d'aquest al 2016.

Una de les característiques del sector exterior català és el seu elevat grau de diversificació englobant una àmplia

gamma de sectors productius: indústria automoció, béns d'equip, alimentació, sector energètic, indústria química, metal·lúrgia, tèxtil... Com s'observen a la taula adjunta els principals sectors econòmics que configuren el comerç exterior marítim català i el seu teixit empresarial i industrial, utilitzen majoritàriament les instal·lacions del Port de Barcelona per canalitzar els seus fluxos de comerç, als quals el Port de Barcelona dona resposta a través de la prestació de serveis eficients, contribuint d'aquesta manera a la millora de la seva competitivitat.

Els principals sectors o activitats rellevants en el desenvolupament econòmic local que es recolzen en el Port per al seu desenvolupament són:

2016	DISTRIBUCIÓ DEL COMERÇ EXTERIOR MARÍTIM DE CATALUNYA			QUOTA DE MERCAT DEL PORT DE BARCELONA		
	Principals segments de tràfic	Export	Import	Total	Export	Import
Automoció	24%	13%	18%	96%	80%	90%
Béns d'equip	16%	15%	16%	76%	65%	70%
Alimentació	13%	12%	12%	84%	59%	71%
Energètic	8%	13%	10%	60%	59%	60%
Química elaborada	14%	5%	9%	89%	89%	89%
Tèxtils i pells	3%	12%	8%	53%	80%	75%
Manufactures diverses	5%	9%	7%	84%	72%	76%
Química primària	4%	7%	6%	46%	64%	57%
Pinsos	1%	6%	4%	88%	38%	47%
Minerals i metal·lúrgia	3%	4%	3%	72%	75%	74%
Paper i pasta de fusta	3%	1%	2%	84%	32%	71%
Materials de construcció	2%	1%	2%	77%	77%	77%
Mobiliari	1%	2%	2%	81%	87%	85%
Resta de mercaderies	2%	0%	1%	58%	31%	53%
Total	100%	100%	100%	81%	68%	74%

PRINCIPALS ASSOCIACIONS A QUÈ ES PERTANY

El Port de Barcelona dona molta importància a la participació en organitzacions nacionals i internacionals relacionades amb la seva activitat, i dona suport a projectes vinculats amb el seu àmbit de negoci.

INTERNACIONALS

En l'àmbit internacional en destaquem les següents:

European Sea Ports Organisation (ESPO)

En 2016 ha finalitzat el segon mandat del Port de Barcelona a la presidència de l'organització, però s'ha mantingut com a membre del Comitè Executiu i presideix el Comitè de Governança Portuària. Des d'aquestes posicions pot seguir de prop les accions de les comissions europees en matèria de transports, com la proposta de revisió de la política europea de ports.

International Association of Ports and Harbours (IAPH)

El Port de Barcelona ocupa la presidència de l'Associació Internacional de Ports i la vicepresidència del Comitè de Facilitació del Comerç i PCS. La IAPH és l'únic fòrum reconegut com a portaveu del sector portuari mundial, i els seus ports aglutinen un 80% del tràfic mundial de contenidors i més del 60% en tones.

Intermed

En col·laboració amb el secretariat de la Unió pel Mediterrani, aquesta associació integrada pels ports de Barcelona, Gènova i Marsella, ha organitzat en aquesta última ciutat el primer *Medports Fórum*, en qual han participat uns 80 professionals de 25 ports mediterranis, experts i altres grups d'interès.

Medcruise

Durant aquest exercici el Port ha continuat com a membre de la Junta Directiva de l'associació de ports de creuer de la Mediterrània.

Altres organitzacions que compten amb una participació activa del Port són: *Association Internationale Villes et Ports (AIVP)*, *Association of European Vehicle Logistics*, *Association of the Mediterranean Chambers of Commerce and Industry (ASCAME)*, *Coffee Federation*, *European Intermodal Association*, *FERRMED*, *Interferry* i *World Association for Waterborne Transport Infrastructure (PIANC)*.

Les organitzacions participants són membres de:

- *ALACAT (Federación de Asociaciones Nacionales de Agentes de Carga y Operadores Logísticos Internacionales de América Latina y el Caribe)*.
- *IATA (International Air Transport Association)*
- *FIATA (International Federation of Freight Forwarders Associations)*.
- *CLECAT (European Association for Forwarding, Transport, Logistic and Customs Services)*.
- *TAXUD (Taxation and Customs Union)*.
- *WCA (World Cargo Alliance)*.
- *IDC International Dockworkers Council*, al que pertany la Coordinadora Estatal de Treballadors del Mar (CETM).

NACIONALS

En l'àmbit de l'Estat espanyol, el Port de Barcelona és membre de:

- Associació Espanyola de Promoció del Transport Marítim de Curta Distància (TMCD).
- Federació Espanyola del Cafè (FEC- ANCAFE).
- Barcelona Centre Financer Europeu.
- Associació Espanyola del Gas Natural per a la Mobilitat (GASNAM).

Així mateix, participa en:

- El Clúster Agroalimentari de la UPC.
- Les agrupacions empresarials innovadores (AEI) Barcelona-Catalunya Centre Logístic (BCCL).
- Fòrum Marítim Català.

El 77,8% de les organitzacions participants pertanyen a associacions sectorials. En destaquem:

- ANESCO (*Asociación Nacional de Empresas Estibadoras y Consignatarias de Buques*)
- ASTAC (*Asociación de Transportistas Agrupados Condal*)
- CGCAA (*Consejo General Colegios Agentes Aduanas*)
- FETEIA OLTRA (*Federación Española de Asociaciones de Empresas Transitarias*), organitzadores del transport internacional de mercaderies
- Les empreses d'ATEC, estan integrades en TRANSACLIT (Federació Catalana de Transports de Barcelona). Al mateix temps TRANSACLIT forma part de la CETM (Confederació Espanyola de Transports de Mercaderies) i en aquesta última organització forma part del Comitè Nacional de Transport de Mercaderia per carretera.

RELACIONS AMB ORGANISMES VINCULATS AL PRIMER SOCI COMERCIAL: XINA

Per al Port de Barcelona és clau mantenir una estreta relació amb el mercat xinès, primer soci comercial pel que fa al tràfic de contenidors, amb una quota del 23%.

En aquest sentit es desenvolupa el projecte Barcelona *China's European Logistics Centre* (BARCELOC), impulsat pel Port de Barcelona i *Catalonia Trade&Investment* i al qual aquest any s'ha integrat com a soci l'Ajuntament de Barcelona.

El Port ha rebut al 2016 la visita de diverses delegacions del país asiàtic i ha treballat en la identificació d'empreses xineses internacionalitzades, és a dir, que ja exporten i/o ja tenen inversions al mercat europeu.

També s'han dut a terme accions de promoció, especialment a la Xina, a través de la participació en les fires Transport Logistics (Xangai), Xina *International Logistics &Transportation Fair* (Shenzhen) i *Canton Fair*.

En el marc de la càtedra de Logística de l'escola de negocis *China Europe International Business School* (CEIBS) de Xangai, patrocinada pel Port de Barcelona i fruit del conveni de col·laboració entre les plataformes telemàtiques d'aquest port (Portic) i del de Xangai (Shanghai E&P International), aquest any ha continuat el projecte pilot per desenvolupar el servei *Track&Trace* de contenidors, d'intercanvi d'informació per fer visible la cadena de transport als importadors i exportadors respectius.

Grups d'interès

DIÀLEG AMB ELS GRUPS D'INTERÈS I EXPECTATIVES

Un dels punts més rellevants en la definició dels grups d'interès va ser definir i consensuar quins són els grups d'interès de la Comunitat Portuària i que els criteris acordats fossin vàlids, tenint en compte la pluralitat d'organitzacions que constitueix la Comunitat Portuària.

El punt de partida per identificar els grups d'interès ha estat la següent definició del GRI:

“Entitats o individus als quals poden afectar de manera significativa les activitats, els productes o els serveis de l'organització, i les accions del qual poden afectar dins del raonable a la capacitat de l'organització per desenvolupar amb èxit les seves estratègies i aconseguir els seus objectius”

S'inclouen aquí les entitats o individus els drets dels quals en virtut d'una llei o un acord internacional els permet plantejar amb total legitimitat determinades exigències a l'organització.

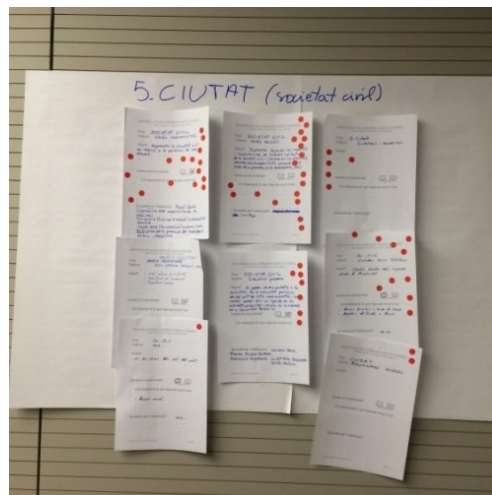
Entre els grups d'interès poden trobar-se aquells que mantenen una relació econòmica amb l'organització (per exemple, empleats, accionistes o proveïdors) i els que tenen altre tipus de relació (per exemple, els grups vulnerables dins de comunitats locals o la societat civil).

Per identificar els grups d'interès es va constituir un equip de persones representatiu de les diferents empreses de la Comunitat Portuària en el que van participar empreses estibadores, concessionàries, consignatàries, transitàries, agents de duanes, Port 2000, Centre Intermodal de Logística (CILSA), de serveis portuaris, fundacions i la pròpia Autoritat Portuària.

El 16 de febrer va tenir lloc la sessió de treball que va comptar amb la participació d'unes 25 persones i, seguint la metodologia de pluja d'idees (*brainstorming*), agrupació i prioritització es van identificar els grups i subgrups d'interès.

La sessió de treball va donar com a resultat l'existència de **8 grups d'interès i 24 subgrups**.

Per aquesta sessió de treball es varen preparar unes fitxes on, mitjançant un treball individual inicial, s'havia de respondre a una sèrie de qüestions com: identificació del grup i subgrup, el perquè es considerava un grup d'interès, l'existència d'un vincle formal amb el grup i si la resposta era positiva identificar el tipus de vincle i la identificació de qui podria ser l'interlocutor davant el grup d'interès.

Un cop identificats els Grups d'Interès de la Comunitat Portuària, el següent pas va ser identificar les expectatives que tenien dipositades en el Port de Barcelona.

Per això, es van mantenir reunions de treball amb persones facilitadores de la interlocució amb els diferents grups que van indicar, per a cada subgrup, quin era l'interlocutor/s vàlid/s dins del nostre sector.

Mitjançant entrevistes personalitzades en les que s'analitzava l'impacte de la Comunitat Portuària en el grup d'interès i a l'inrevés i els deures de la Comunitat Portuària van recollir les expectatives dels grups d'interès que es van agrupar segons l'aspecte del GRI al que feien referència. Al llarg de 3 mesos es van celebrar 18 reunions de treball amb els facilitadors dels grups d'interès i amb els representants dels diferents grups d'interès per recollir informació.

La següent etapa va consistir en la identificació dels indicadors per mesurar el grau de resposta que la Comunitat Portuària dona a les demandes dels grups d'interès.

Amb l'objectiu d'identificar indicadors significatius per mesurar les expectatives i que al mateix temps fossin fàcils de reportar per les organitzacions adherides al Pla de Sostenibilitat Sectorial, el 22 d'abril es va fer una sessió de treball amb el mateix grup de treball que va identificar els grups d'interès per obtenir la relació d'indicadors.

A la memòria es presenten dades de més de 140 indicadors, quantitatius i descriptius, dels quals 88 són aportats per les organitzacions que donen resposta al qüestionari amb 45 preguntes.

Els grups d'interès identificats són:

GRUP	SUBGRUP
Clients	Importadors/Exportadors
	Armadors
	Passatgers
Administracions	Unió Europea
	Govern Central
	Generalitat
	Ajuntaments i Àrea Metropolitana de BCN
Treballadors/es	Empleats de l'Administració
	Empleats d'empreses de la Comunitat Portuària
	Empleats estiba
	Tripulants
Proveïdors	Serveis generals
	Serveis específics sector portuari
Societat	Ciudadans
	Usuaris Port Vell
	Entitats socials
Mitjans de Comunicació	Mitjans generalistes
	Mitjans especialitzats nacionals i internacionals
	Xarxes socials
Institucions	Comunitat Educativa i Institucions de Recerca
	Fundacions
	Associacions de Ports
	Col·legis professionals
Inversors	Inversors privats

EXPECTATIVES DELS GRUPS D'INTERÈS

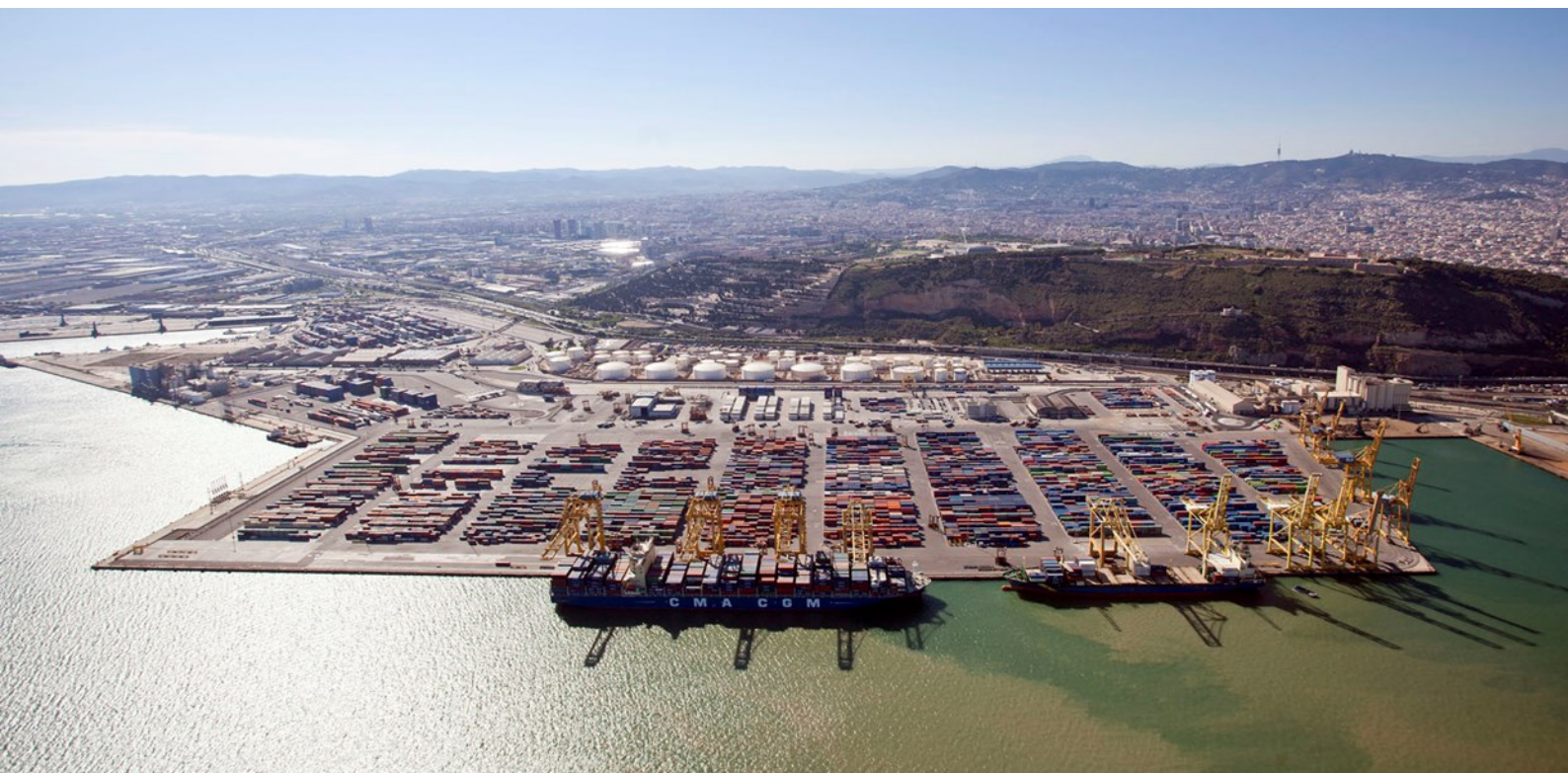
DIMENSIO GENERAL	Expectatives dels grups d'interès	Clients	Administracions	Treballadors/es	Proveïdors	Societat	Mitjans Comunicació	Institucions	Inversors
Participació dels grups d'interès	Col·laboració d'empreses, administracions i entitats de la Comunitat Portuària amb activitats i projectes promoguts pels grups d'interès	●	●	●	●	●	●	●	●
	Participació activa en les decisions del port		●			●		●	
	Diàleg de la Comunitat Portuària amb els grups d'interès	●	●	●	●	●	●	●	●
	Aportació d'informació requerida per les administracions		●					●	
Ètica i integritat	Ètica empresarial i comercial: <ul style="list-style-type: none"> • Pagament en terminis establerts • Garantir la igualtat d'oportunitats en la contractació pública • Garantir la millor relació qualitat preu en la contractació pública i privada • Facturació correcta dels serveis 	●	●	●	●	●	●	●	●
	Transparència en la informació als mitjans de comunicació					●	●	●	
	Control per part de les administracions de l'ètica empresarial	●							

DIMENSIO ECONOMICA	Expectatives dels grups d'interès	Clients	Administracions	Treballadors/es	Proveïdors	Societat	Mitjans Comunicació	Institucions	Inversors
Acompliment econòmic	Creixement econòmic i de tràfics	●	●			●		●	●
	Rendibilitat de les inversions de tercers al Port de Barcelona								●
Conseqüències econòmiques indirectes	Inversió pública i privada	●	●		●	●		●	●
	Estabilitat marc legal	●	●	●				●	
	Propiciar la innovació	●						●	
	Impulsar projectes en I+D+i d'infraestructures en les línies marcades per les administracions		●					●	
Pràctiques de compres i contractació de serveis	Inclusió de clàusules socials i ambientals a la contractació pública d'acord amb la directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell de 26 de febrer de 2014 sobre contractació pública	●					●		

DIMENSÍO SOCIAL	Expectatives dels grups d'interès	Grups d'interès							
		Clients	Administracions	Treballadors/es	Proveïdors	Societat	Mitjans	Comunicació	Institucions
Acompliment econòmic	Generació de llocs de treball		●	●		●		●	
	Salaris adequats			●					
	Estabilitat al treball			●					
Conflictivitat laboral	Continuïtat en els serveis: pau laboral	●	●						●
Diversitat i igualtat d'oportunitats	Contractació laboral de persones en risc d'exclusió social		●			●		●	
	Contractació d'almenys el 2% de persones amb discapacitat respecte al total de la plantilla			●					
	Disposició d'un protocol d'assetjament laboral i sexual			●					
	No discriminació laboral		●	●		●		●	
Capacitació i educació	Formació contínua per als treballadors	●	●	●				●	
	Comissions de formació entre empresa i treballadors			●					
Salut i seguretat en el treball	Protecció, seguretat i salut per als treballadors		●	●	●			●	
	Millorar la mobilitat i el transport públic intern en el recinte portuari	●	●	●				●	
	Certificació de sistemes de gestió de la seguretat i salut	●	●	●					
	Exigència de l'APB als concessionaris del compliment de les normes de seguretat i salut			●					
	Protocol de control d'alcoholèmia i drogues a les empreses			●					
	Promoure la cultura de vida saludable a la feina (més enllà del PRL)							●	
Mecanismes de reclamació	Tenir un canal establert de reclamacions d'incompliment de normativa laboral			●					
Comunitat local i Usuaris Port	No entorpir la mobilitat de les zones veïnes		●			●		●	
	Garantir la protecció i seguretat de persones usuàries del port		●	●	●	●		●	
	Oferta d'activitats esportives i d'oci					●		●	
	Patrocini econòmic per activitats socials, educatives,...					●		●	
	Serveis per a les tripulacions			●					
	Minimitzar l'impacte paisatgístic de l'entorn portuari	●				●		●	
Lluita contra la corrupció i competència deslleial	Lluita contra el crim i la corrupció	●							
	Evitar pràctiques monopolístiques	●	●					●	
Salut i seguretat dels clients	Garantir la seguretat dels passatgers i mercaderies	●	●	●	●	●		●	●
	Qualitat dels serveis que s'ofereixen	●							
	Informació sobre resultats i qualitat de serveis	●							
Privacitat dels clients	Compliment de la Llei de protecció de dades	●							

DIMENSIÓ AMBIENTAL	Expectatives dels grups d'interès	Clients	Administracions	Treballadors/es	Proveïdors	Societat	Mitjans Comunicació	Institucions	Inversors
Consum d'energia i aigua en instal·lacions del recinte portuari	Ús eficient d'energies i aigua		●			●		●	
Emissions	Minimització d'impactes ambientals	●	●			●		●	●
Efluents i residus	Millorar la gestió dels residus de la Comunitat Portuària	●						●	
Transport	Foment de mitjans de transport mediambientalment sostenibles com alternativa a la carretera	●	●			●		●	
	Millorar el transport públic per reduir l'ús del transport privat								●
	Oferir bonificacions en els vaixells que tinguin menor impacte ambiental								●
Prevenió de riscos ambientals	Prevenió de riscos i correcció d'incidències	●	●			●		●	
	Certificació de sistemes de gestió ambiental de la Comunitat Portuària	●	●			●		●	

CANALS DE RELACIÓ I DE PARTICIPACIÓ AMB ELS GRUPS D'INTERÈS

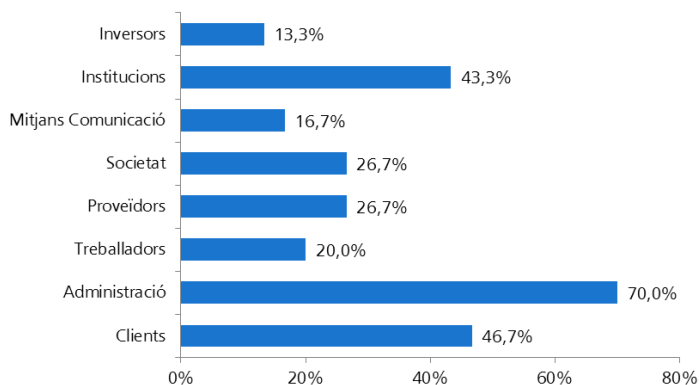
El Port de Barcelona col·labora directament amb els grups d'interès. Alguns dels grups d'interès es troben representats en el Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària com són les administracions locals, autonòmica i de l'estat, els sindicats i els clients finals. Així mateix, en el Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària es troben representants dels sindicats i els clients finals (importador/exportador). També realitza reunions de treball periòdiques amb els grups d'interès.

El 55,6 % de les organitzacions enquestades han format part durant el 2016 d'activitats organitzades pels seus grups d'interès. La majoria ha participat amb les administracions, seguit de clients i institucions. Respecte a l'any 2015, hi ha un increment de les activitats amb tots els grups d'interès.

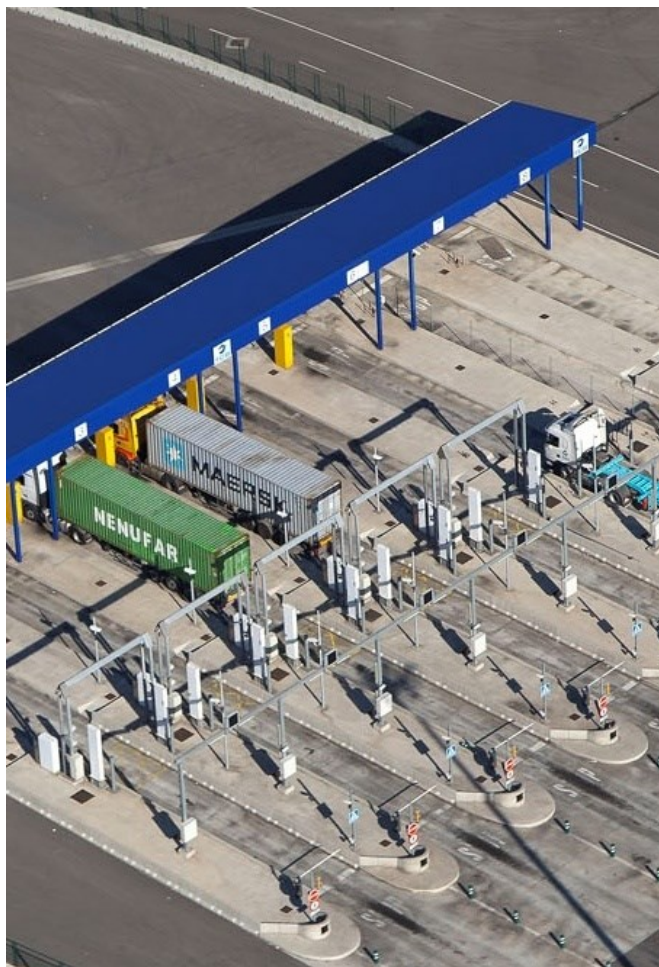

Participen en activitats organitzades pels grups d'interès

En el següent gràfic, es mostra el percentatge de participació en algun projecte o activitat, segons el grup d'interès que l'ha impulsat.

El Port dona a conèixer les informacions més rellevants, tant a la ciutadania com a la seva Comunitat Portuària. Aquesta informació es vehicula principalment a través dels mitjans de comunicació, amb els quals es manté una relació diària i directa. Tot i la diversitat de públics, que implica adaptar el missatge en cada cas, hi ha un valor fonamental que porta l'estratègia de comunicació del Port de Barcelona: la transparència.

Tant el contacte directe amb els mitjans, com a les comunicacions escrites, el Port de Barcelona comunica de forma clara i oberta. En aquest sentit, les noves tecnologies han facilitat la transparència informativa i l'apropament del Port a la societat en general.

Actualment, ja no són només els periodistes sinó tota la ciutadania qui té accés a les informacions emeses pel Port de Barcelona a través de la pàgina web (www.portdebarcelona.cat) i de les xarxes socials, principalment Twitter.

La tasca comunicativa es lidera i coordina des de l'àrea de Comunicació, que contribueix a transmetre una imatge homogènia, acurada i reconeguda del Port.

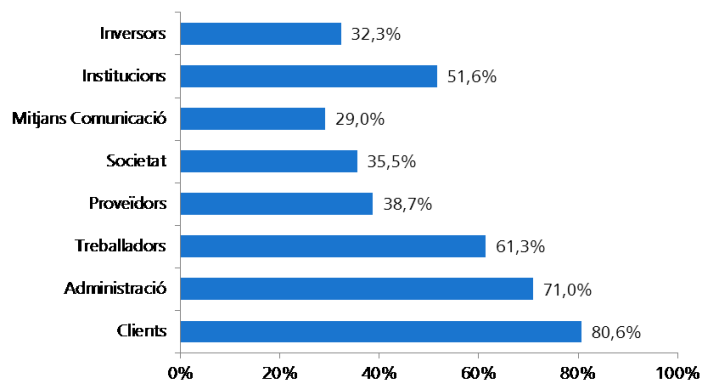
Així mateix, en el següent gràfic es mostra el percentatge d'organitzacions que disposen de canals de comunicació amb els seus grups d'interès, que suposa el 57,4% del total d'enquestats.

Disposen de canals de comunicació amb els grups d'interès

El principal canal de comunicació és amb els clients, seguit per les administracions i persones treballadores.

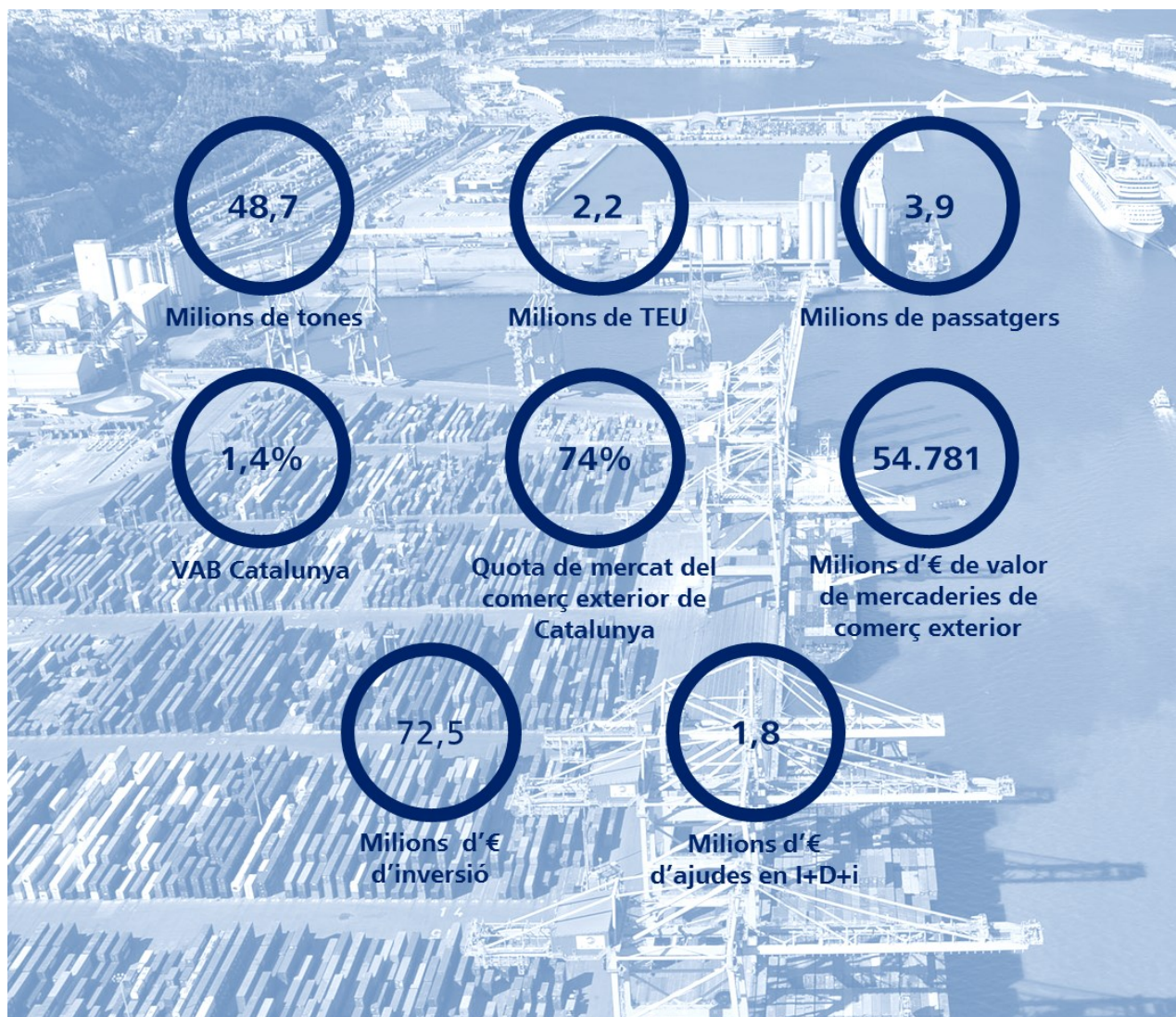
Cal puntualitzar que una de les fites planificades per als anys 2017-2018 ha estat establir el mecanisme d'interlocució amb els grups d'interès mitjançant la identificació dels canals existents en l'actualitat i l'ampliació que es consideri.

Creixent en valor econòmic

CREIXENT EN VALOR ECONÒMIC

La dimensió econòmica abasta la creació de riquesa, la dinamització dels entorns econòmics locals i dels territoris a través de mesures de desenvolupament que incorporin, també, criteris extra econòmics com la sostenibilitat o la innovació.

Aquesta dimensió desenvolupa principalment els tres eixos estratègics del III Pla Estratègic del Port de Barcelona de creixement, competitivitat i sostenibilitat.

Els **grups d'interès** per als que el desenvolupament econòmic és rellevant són: els clients, les administracions públiques i les institucions.

Els **aspectes materials** als que s'han referit han estat: creixement econòmic i de tràfics, inversió pública i privada i estabilitat del marc legal.

Les **principals expectatives dels grups d'interès** en quant a temes econòmics són el creixement econòmic i de tràfics i la rendibilitat de les inversions de tercers al Port de Barcelona.

El **principal indicador** d'aquest àmbit és l'impacte econòmic de l'activitat portuària en el Valor Afegit Brut total de l'economia, representant l'1,4% del VAB de Catalunya i el 0,26% d'Espanya.

Resultats econòmics i de tràfics del Port de Barcelona

CONTRIBUCIÓ AL VAB

Des d'una perspectiva empresarial, el Port de Barcelona el configuren un gran conjunt d'organitzacions que presten un ampli ventall de serveis a la cadena logística al seu pas pel Port- als vaixells, logístics, de transport intermodal- i que les xifres de tràfic no poden explicar per si mateixes. En aquest sentit, el Valor Afegit Brut (VAB) que genera l'activitat portuària mesura precisament les rendes econòmiques que generen la prestació d'aquests serveis i determina la importància d'un port com a generador de riquesa i competitivitat en l'economia.

Així, l'activitat del Port de Barcelona genera un VAB total a l'economia de 2,291 milions d'euros, que representen l'1,4% del VAB de Catalunya i el 0,26% del VAB d'Espanya.

CONTRIBUCIÓ AL VAB		% PARTICIPACIÓ		
Milers d'euros	Valor Afegit Brut	VAB Catalunya	VAB Espanya	
Impacte inicial	1.452.484 €	0,89%	0,17%	
Impacte intersectorial	838.926 €	0,51%	0,10%	
	Directe	198.692 €	0,12%	0,02%
	Indirecte	74.325 €	0,05%	0,01%
	Induït	565.910 €	0,35%	0,06%
Impacte total	2.291.410 €	1,40%	0,26%	

Estudi d'impacte realitzat l'any 2008-2009 (amb dades del 2006)

VALOR ESTIMAT DE MERCADERIES I PARTICIPACIÓ DE MERCAT

El Port de Barcelona és un dels principals motors de desenvolupament econòmic de Catalunya i d'Espanya.

És un port **especialitzat en mercaderies d'alt valor, el que el consolida com a primer port de l'Estat** en quant al valor de mercaderia que canalitza. En el 2016, el Port va canalitzar el 74% del comerç exterior marítim de Catalunya i el 26% del total d'Espanya. Concretament, el valor aproximat de les mercaderies de comerç exterior (no cabotatge) que van transitar pel Port en 2016 va ascendir a 54.781 milions d'euros.

Per al 2016, ambdues quotes de mercat en el comerç exterior de Catalunya i d'Espanya han incrementat respecte al 2015, fet que mostra el creixement del Port de Barcelona.

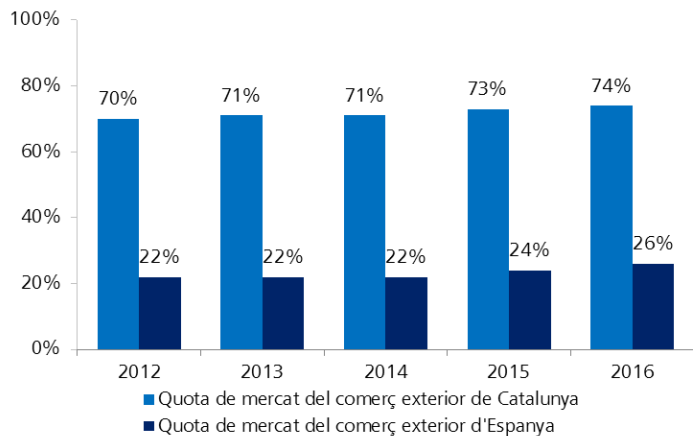
Milions d'€ de valor de mercaderies de comerç exterior

Quota de mercat de comerç exterior de Catalunya (+1%)

Quota de mercat de comerç exterior d'Espanya (+1%)

UNITATS MÉS SIGNIFICATIVES DE TRÀFIC

El Port de Barcelona ha registrat al 2016 un total de 48,7 milions de tones (incloses avituallament i pesca), un increment del 3,4% respecte de l'any anterior.

L'exercici s'ha tancat amb resultats positius als principals indicadors de tràfic i, una vegada més, amb xifres rècord quant al comerç exterior i en segments de càrrega estratègics com els vehicles o les autopistes del mar.

**Milions de tones
(+3,4%)**

INDICADORS DE TRÀFIC PER UNITATS SIGNIFICATIVES

Les unitats més significatives de tràfic són:

TOTALS TRÀFIC	2015	2016	%
Tones (t)	45.946.630	47.512.963	3,40%
Avituallament	1.125.112	1.136.726	1%
Pesca	3.377	3.314	-1,90%
Tràfic total (t)	47.075.119	48.653.002	3,40%
TEU	1.954.262	2.236.960	14,50%
Passatgers (u)	3.708.786	3.958.960	6,70%
Automòbils (u)	881.945	916.834	4%
Vaixells (u)	8.046	8.728	8,50%
UTI	361.849	371.882	2,80%

ESCALES

Durant el 2016 s'han comptabilitzat un total de 8.728 escales de vaixell en el Port de Barcelona, 682 més que l'any anterior (+8,5%).

**Escales de vaixell
(+8,5%)**

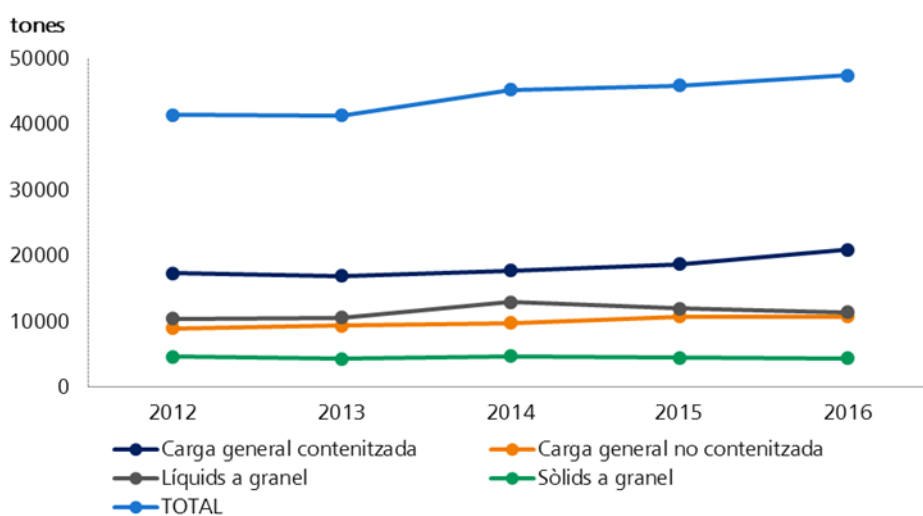
D'altra banda, han augmentat de forma considerable les dimensions dels vaixells que fan escala a Barcelona i l'arqueig (GT *Gross Tonnage*) ha passat a sumar un total de 310.338.799 tones (+7,9%).

TRÀFIC TOTAL EN TONES

Del total de 48,7 milions de tones, excloent l'avituallament i pesca, el tràfic total ha estat de 47,52 milions de tones.

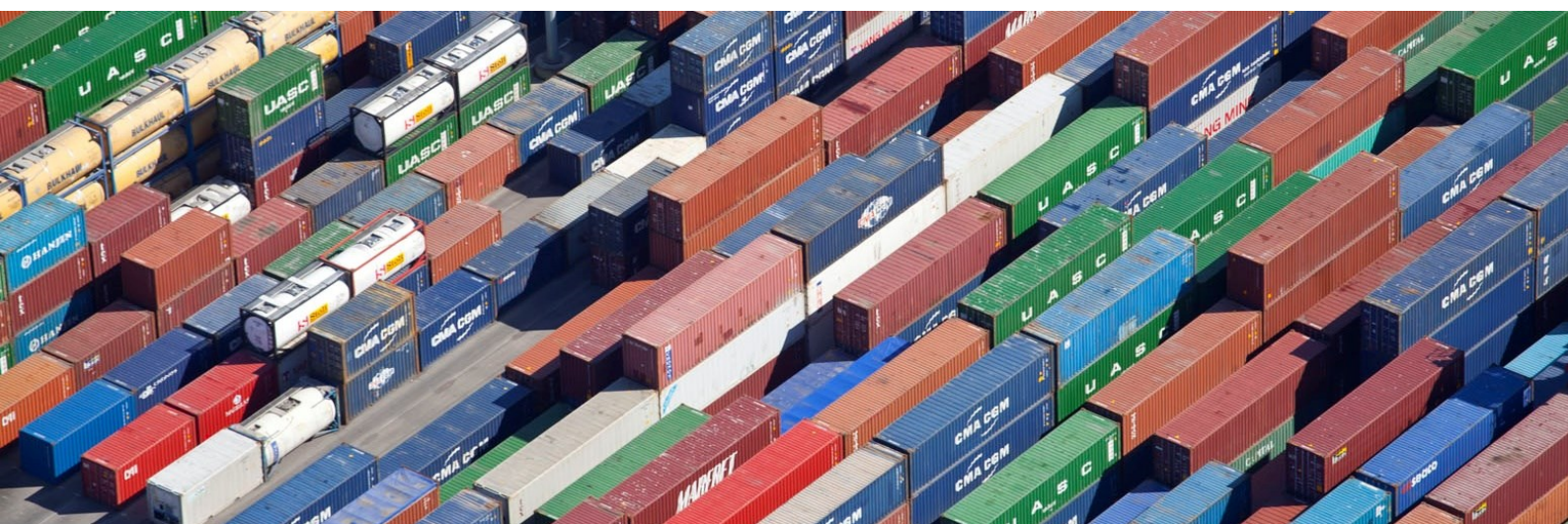

ESTRUCTURA DEL TRÀFIC DE MERCADERIES PER ENVÀS					
(en milers de tones)	2012	2013	2014	2015	2016
Carga general contenitzada	17.401	16.982	17.807	18.721	20.935
Carga general no contenitzada	8.969	9.426	9.793	10.750	10.745
Grànels líquids	10.431	10.610	12.949	12.009	11.401
Grànels sòlids	4.685	4.374	4.764	4.465	4.430
Total	41.486	41.392	45.313	45.946	47.512

PRINCIPALS ORÍGENS I DESTINS DE LES MERCADERIES

ÀREES GEOGRÀFIQUES	2015	2016	%	% SOBRE TOTAL ACUM
Tones (t)	45.946.630	47.512.963	3,4%	100%
Espanya (Cabotatge)	7.540.265	8.689.241	15,2%	18,3%
Itàlia/França (Mediterrani)	6.774.797	7.457.304	10,1%	15,7%
Extrem Orient i Japó	5.307.729	5.703.720	7,5%	12,0%
Àfrica del Nord	4.869.522	5.191.883	6,6%	10,9%
Mediterrani Ort./Mar Negre/Caspi/Pròxim Orient	3.413.601	3.077.896	-9,8%	6,5%
Europa (Atlàntic)	3.110.366	2.601.679	-16,4%	5,5%
Golf Pèrsic/Mar Àràbic	2.944.854	2.592.426	-12,0%	5,5%
Àfrica Occidental	1.975.708	2.156.338	9,1%	4,5%
Amèrica del Sud (Atlàntic)	2.519.478	1.909.706	-24,2%	4,0%
Golf de Mèxic (Mèxic i EUA)	1.331.756	1.568.505	17,8%	3,3%
Sud-est asiàtic	1.641.042	1.462.870	-10,9%	3,1%
Pakistà/Índia/Sri Lanka/Bangladesh	936.907	1.259.325	34,4%	2,7%
Amèrica Central i Carib	946.554	942.839	-0,4%	2,0%
Amèrica del Nord (Atlàntic)	557.689	736.252	32,0%	1,5%
Mar Roig	728.362	570.981	-21,6%	1,2%
Amèrica del Sud (Pacífic)	372.563	474.425	27,3%	1,0%
Canadà (Atlàntic) i Grans Llacs	270.687	372.680	37,7%	0,8%
Àfrica del Sud i de l'Est/Oceà Índic	316.089	358.302	13,4%	0,8%
Austràlia i Nova Zelanda/Illes del Pacífic	183.610	168.999	-8,0%	0,4%
Amèrica del Nord (Pacífic)	132.921	121.263	-8,8%	0,3%
Desconegut	72.129	96.328	33,5%	0,2%

CONTENIDORS

El Port ha registrat un augment del 14,5% en el tràfic de contenidors i ha assolit un total de 2,2 milions de TEU (unitat equivalent a un contenidor de 20 peus), gràcies al bon comportament de tots els àmbits d'aquest tràfic.

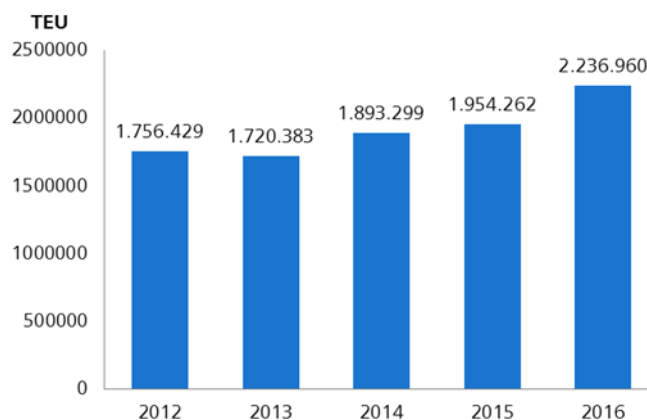
El Port ha canalitzat 683.527 TEU plens d'exportació durant l'any 2016 (+3,8%), posant en relleu l'esforç d'obertura del teixit productiu de l'entorn, i ha rebut 518.480 TEU plens d'importació (+8,7%), fet que confirma la reactivació del consum intern.

D'altra banda, els intercanvis amb les Balears han avançat un 10%, i destaca l'increment del 47% dels contenidors en trànsit.

Aquestes dades també revelen un canvi quant a la composició del comerç exterior que vehicula el Port.

El 2008, les importacions representaven el 54% del comerç exterior i les exportacions el 46%, mentre que avui dia aquesta relació s'ha invertit: el 56% dels contenidors són d'exportació i el 44%, d'importació.

Per mercats, ha crescut un 10,6% els TEU d'intercanvi (càrrega i descàrrega) amb la Xina respecte al 2015, fet que consolida el país com a principal soci comercial del Port de Barcelona, amb un tràfic (origen i destí) superior al 23% en càrrega contenitzada, sobre el total de tràfic. També s'ha registrat una evolució positiva al comerç exterior, amb el Brasil (+17%), el Marroc (+10,6%), Mèxic (+9,3%), el Japó (+8,8%) i l'Índia (+8,6%).

Percentatge de <i>hinterland</i>	2014	2015	2016
TEU (unitats)	1.893.299	1.954.262	2.236.960
TEU <i>hinterland</i>	1.581.556	1.683.257	1.805.210
% de <i>hinterland</i>	83,53%	85,65%	80,70%

VEHICLES

Aquest any, s'ha registrat una nova xifra rècord en el moviment de vehicles del Port, que ha assolit les 916.834 unitats (+4%). Les exportacions, que suposen el principal volum del total d'unitats transportades, han augmentat un 2,7% i ha sumat un total de 465.439 unitats carregades. D'altra banda, les importacions han avançat a un ritme del 19,8%, encara que en termes absoluts tenen un pes menor en el total (206.181 unitats).

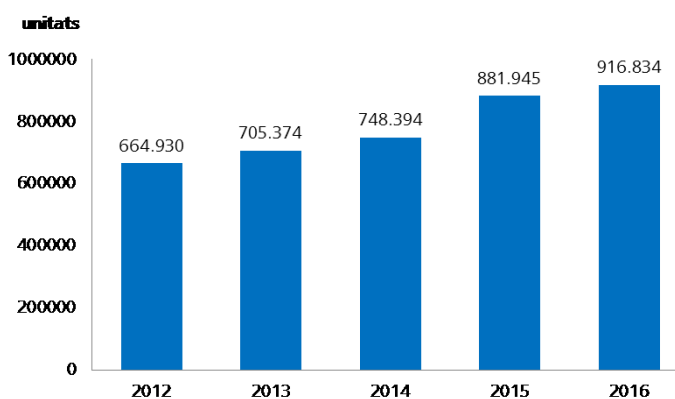
El trànsit del tràfic exterior ha suposat 106.489 unitats. D'altra banda, el tràfic d'automòbils de Cabotatge ha abastat 138.725 unitats el que representa un increment del 15,4% respecte l'any anterior.

**Vehicles transportats
(+4%)**

Amb aquestes xifres el Port de Barcelona s'ha consolidat com el principal *hub* de distribució de vehicles de la Mediterrània i del sud d'Europa. Les destinacions de les exportacions de vehicles són cada vegada més diversificades i inclouen mercats llunyans com Corea del Sud i Mèxic (els més dinàmics), a més de Turquia o Israel.

Dins de l'àmbit europeu es confirma la recuperació del sector amb creixements rellevants de les exportacions d'automòbils a Itàlia, Regne Unit, Alemanya, Holanda i Noruega.

SÒLIDS I LÍQUIDS A GRANEL

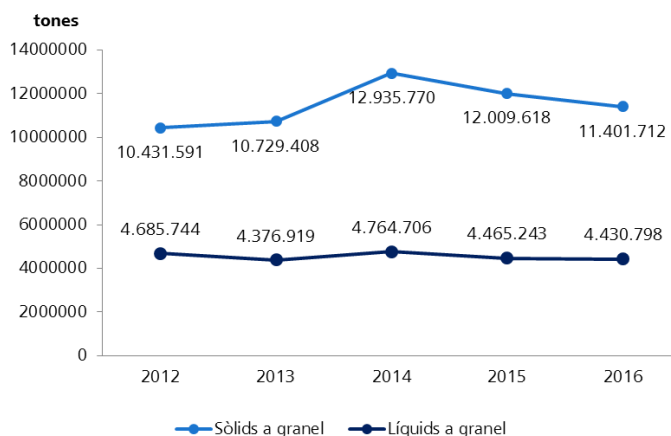
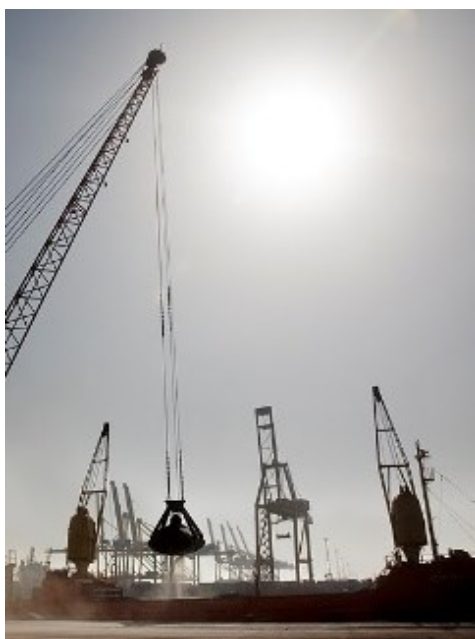
SÒLIDS A GRANEL

Amb 4,4 milions de tones, aquest any s'ha canalitzat a través del Port pràcticament el mateix volum sòlids a granel que l'any 2015 (-0,8%).

Encara que alguns productes de gran volum s'han mantingut estables o han crescut—com el ciment i clínquer i els cereals i les farines—, es pot destacar l'augment dels pinsos i farratges en un 50,3% respecte del 2015. D'altra banda, la fava de soja i les potasses han tingut descensos del 18,1% i 10,9% respectivament, motivats bàsicament per circumstàncies eventuais del mercat i l'operativa.

**Milions de tones
(-0,8%)**

LÍQUIDS A GRANEL

El total dels líquids a granel moguts a les terminals especialitzades del Port ha ascendit a 11,4 milions de tones, un 5% inferior a l'exercici anterior.

Els principals hidrocarburs s'han comportat de manera molt diversa i han disminuït en conjunt un 2%, mentre que el capítol d'altres líquids va registrar una disminució del 16%. Es pot destacar l'augment del 16,4% del gasoil, que ha assolit 2,7 milions de tones.

El tràfic de productes químics a granel ha patit una disminució de l'11% lligada als canvis de regulació industrial produïts últimament, i que es preveu que acabin afavorint una estabilització. També ha influït l'augment dels tràfics contenitzats, que permet oferir solucions per al transport de químics a granel sense incrementar estocs. Així, s'observa una pujada del 7% de les operacions de productes químics en contenidor, que en valors absoluts dobla el descens de granel.

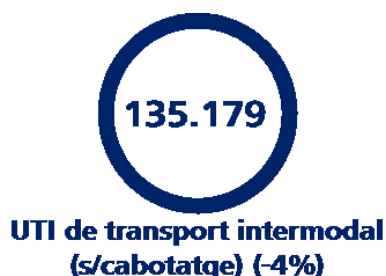
**Milions de tones
(-5%)**

SHORT SEA SHIPPING

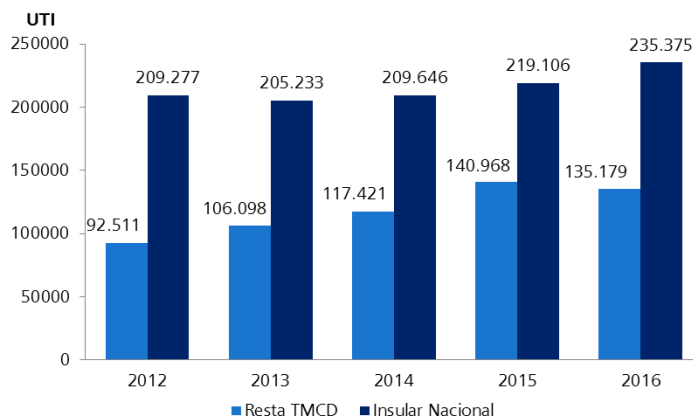
Respecte al tràfic ro-ro (càrrega rodada que accedeix al vaixell sobre un camió, plataforma o remolc), el Port de Barcelona ha encaminat més de 370.554 unitats de transport intermodal (UTI), un 2,9% més que l'any 2015.

Aquest segment d'activitat inclou tant les 235.375 UTI (+7,4%) registrades en els intercanvis de càrrega rodada amb les illes Balears, com el transport marítim de curta distància (TMCD) o *Short Sea Shipping* (SSS), que ha canalitzat amb destinacions d'Itàlia i del nord de l'Àfrica més de 135.179 UTI.

Aquest tràfic equival a desviar més de 135.000 camions del mode terrestre al marítim, més eficient econòmicament i ambientalment.

El Tràfic Marítim de Curta Distància (TMCD) (*Short Sea Shipping*) és aquell tràfic de mercaderies i passatge per mar entre ports situats en territori europeu o entre aquests ports i els ubicats en països no europeus amb una línia de costa en els mars riberecs que envolten Europa. El criteri aplicat és per a la mercaderia que prové o es dirigeix a ports d'aquests països (segons la *European Short Sea Network*).

Càrrega general TMCD	Insular Nacional			Resta TMCD			Total		
	2015	2016	%	2015	2016	%	2015	2016	%
Contenitzada. TEU	132.697	138.301	4,2%	625.476	752.838	20,4%	758.172	891.139	17,5%
Ro-Ro. UTI	219.106	235.375	7,4%	140.968	135.179	-4,1%	360.074	370.554	2,9%
Automòbils (u)	119.168	135.778	13,9%	555.541	569.586	2,5%	674.709	705.364	4,5%

PASSATGERS

El moviment de passatgers ha registrat màxims històrics. Durant el 2016 han passat pel Port de Barcelona gairebé 4 milions de passatgers (+6,7%), dels quals 3,9 milions (+9%) han estat usuaris dels ferris de línia regular que connecten amb les illes Balears, Itàlia o nord de l'Àfrica, i més de 2,68 milions creueristes (+5,8%).

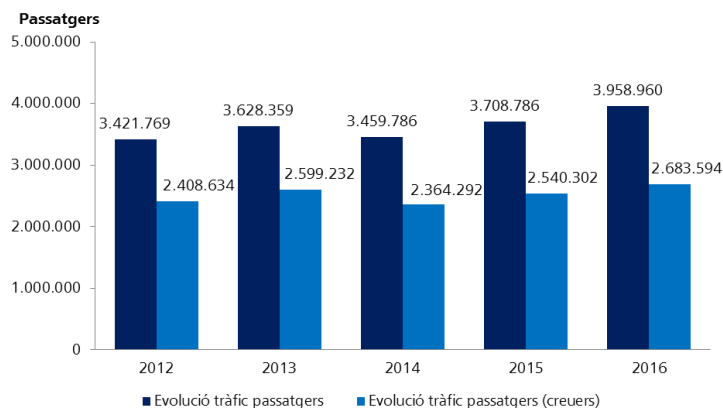
Milions de passatgers (+6,7%)

Milions de creueristes (+5,8%)

Amb 2,6 milions de creueristes anuals, la capital catalana és el **port líder de creuers d'Europa i la Mediterrània i el quart port base del rànquing mundial de creuers.**

Barcelona destaca pel seu rol com a port base. Els creueristes de *turnaround* (els que inicien i/o finalitzen el seu creuer a la capital catalana i, per tant, suposen una aportació més gran a l'economia de l'entorn) són els que més han crescut: un 12%. Entre gener i desembre del 2016, el Port de Barcelona ha rebut un total de 758 escales de creuer. L'activitat de creuers és un element dinamitzador del turisme i l'economia de ciutats com Barcelona.

Un estudi de la Universitat de Barcelona (2014) indica que l'activitat de creuers de la capital catalana genera una facturació total de 796 milions d'euros, contribueix al producte interior brut (PIB) de Catalunya amb 413,2 milions d'euros anuals i permet mantenir 6.759 llocs de treball.

La despesa directa derivada de l'activitat de creuers ascendeix a 442,5 milions d'euros anuals, que es reparteixen entre 3 principals agents de despesa: navilieres (121,2 milions), creueristes (315,8 milions) i tripulacions (5,5 milions).

A partir d'aquest impacte directe, es genera una facturació de manera indirecta i induïda de 353,5 milions d'euros, la qual cosa situa la facturació total de l'activitat de creuers en 796 milions d'euros. A més genera unes rendes fiscals de 152 milions d'euros en impostos estatals i autonòmics i taxa turística.

TRÀNSIT FERROVIARI

L'aposta del Port de Barcelona per la intermodalitat ha permès que la quota ferroviària sigui d'un:

- 12% TEU entrats / sortits en ferrocarril sobre el total del tràfic de TEU al Port.
- 33,6% d'automòbils entrats / sortits en ferrocarril sobre el total de tràfic d'automòbils del Port.

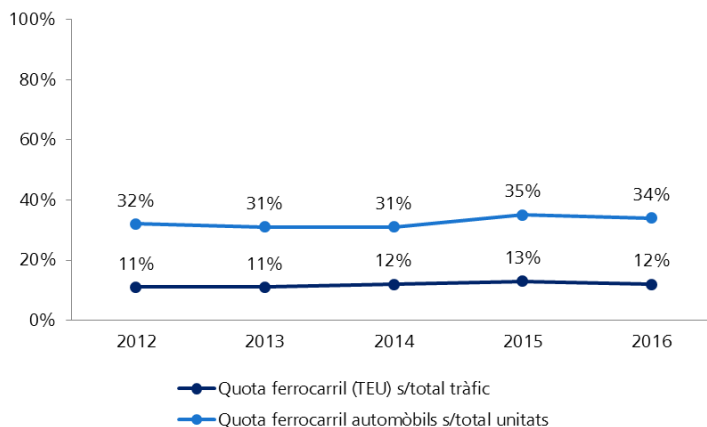
Quota ferroviària sobre total tràfic

El nombre de contenidors que han accedit o sortit del Port en tren ha ascendit a 225.996 TEU, el que suposa un creixement del 6% respecte del 2015. També el trànsit ferroviari de vehicles ha obtingut molt bons resultats, amb un total de 271.669 unitats transportades (+2,9%). Un 33,54% del total de vehicles que han entrat o sortit del Port de Barcelona han utilitzat el mode ferroviari.

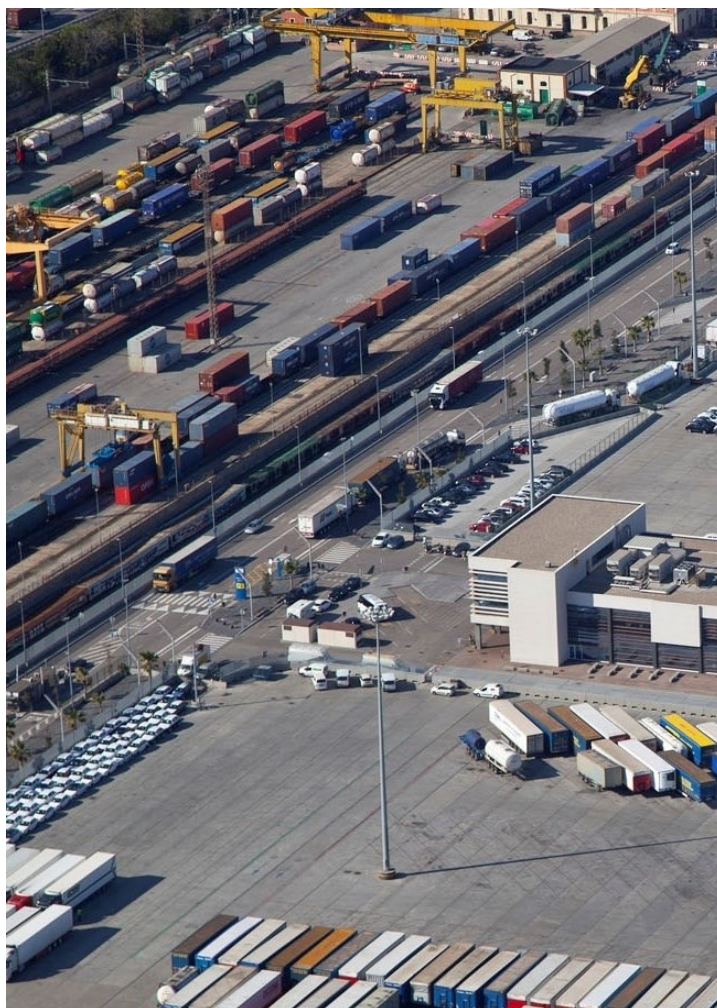
El volum principal del trànsit ferroviari de vehicles és de descàrrega, amb 254.716 unitats (+5,6%) destinades a l'exportació per via marítima. El trànsit ferroviari de vehicles de càrrega d'importació destinats al mercat interior, ha suposat 16.953 unitats transportades. Bona part d'aquests vehicles carregats –14.624 unitats– han estat dirigits a destinacions europees a través de les vies d'ample UIC.

Barcelona és el primer port d'Espanya connectat amb Europa amb ample de via internacional.

A més, destaca la posada en marxa el desembre del 2016 d'un nou servei ferroviari que connecta el Port de Barcelona amb Saragossa, capaç d'operar trens especialitzats en el tràfic frigorífic.

	2015	2016	% sobre total tràfic
Ferrocarril TEU	213.229	225.996	12,2%
Ferrocarril automòbils	264.110	271.669	33,6%

Conseqüències econòmiques indirectes

Les expectatives dels grups d'interès en relació a aquest aspecte són: inversió pública i privada, estabilitat marc legal, propiciar la innovació i impulsar projectes d'I+D+i.

INVERSIONS PÚBLIQUES I PRIVADES

La inversió pública es realitza per dotar al Port de les infraestructures necessàries i afavorir la inversió privada. L'aposta de les empreses privades pel Port de Barcelona indica confiança en la captació de tràfics futurs.

Durant l'exercici 2016, s'ha executat un volum d'inversió de 72,525 milions d'euros en el recinte portuari de Barcelona, la majoria dels quals han anat dirigits a inversions en infraestructures.

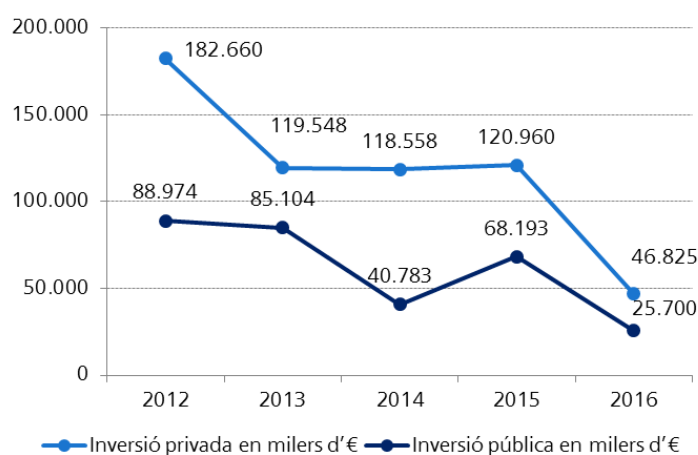
D'aquestes inversions:

- La inversió pública és de 25,7 milions d'euros, el que suposa un 35,44% sobre el total del volum d'inversió.
- La inversió privada és de 46,8 milions d'euros, el que suposa un 64,56% sobre el total del volum d'inversió.

Acabades les grans obres d'ampliació del Port, el volum d'inversió anual presenta oscil·lacions associades a un major fraccionament del pla d'inversions amb nombrosos projectes que precisen d'un major grau de concertació entre diferents agents.

Milions d'€
d'inversió

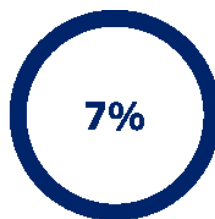

INVERSIONS EN I+D+i

La inversió en investigació, desenvolupament i innovació no és cosa només de les grans companyies, ja que les petites i mitjanes ho requereixen per fer-se un lloc en el mercat i aconseguir que el seu producte o servei no es quedi obsolet.

El pes de les inversions en I+D+i de les organitzacions enquestades l'any 2016, és del 7,1% de la inversió total. Respecte a l'any 2015, hi ha hagut un increment considerable, ja que la inversió va ser del 4%.

**Inversió en I+D+i s/total
d'inversió (+3%)**

AJUDES ECONÒMIQUES REBUEDES

El Port de Barcelona participa en diversos projectes europeus relacionats amb programes d'ajudes europees al transport i la recerca.

Entre els projectes internacionals en què participa el Port de Barcelona i reben ajuda financera de la Unió Europea, destaquen els dos nous iniciats aquest 2016: RePort i CarEsmatic.

PERÍODE	PROJECTE	ACCIÓ	PROGRAMA
2016-2018		Reducció de les emissions de contaminants causades pel transport amb camió al Port, i millora de la tecnologia existent en motors de doble combustible per contribuir a la consolidació del gas natural líquid.	
2016-2018		Adaptació de la terminal Príncep d'Espanya i construcció d'un nou accés ferroviari per millorar el servei i incrementar el transport de cotxes elèctrics mitjançant les autopistes del mar.	

A més, destaca la subvenció atorgada per la Comissió Europea, a través de l'agència INEA, al projecte dels **nous accessos ferroviaris al Port de Barcelona** (*New Southern Rail and Road Access to the Port of Barcelona. Phase 2. Connection Works*), que suposa una aportació de fins a 36,1 milions d'euros, el 30% dels costos elegibles del projecte, dels quals 21,5

milions corresponen a l'APB i 14,6 milions a ADIF (l'altre soci del projecte).

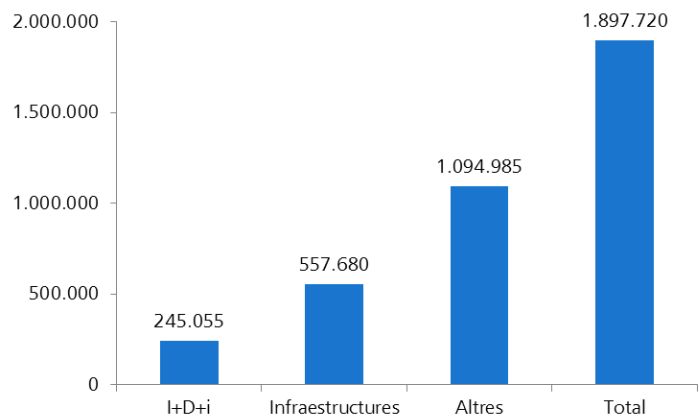
En concret, al llarg de 2016 el Port de Barcelona ha participat en els següents projectes subvencionats:

PERÍODE	PROJECTE	ACCIÓ	PROGRAMA
2015 - 2018	<i>New Southern Rail and Road Access to the Port of Barcelona. Phase 2. Connection Works</i>	Construcció del nou accés ferroviari al Port de Barcelona, que absorbirà el trànsit ferroviari generat per l'ampliació del Port i les seves àrees logístiques. Suposa la creació de 10,8 km de noves vies aproximadament.	
2015 - 2018		Desenvolupament dels serveis de gestió del trànsit marítim i dels processos de coordinació entre la torre de control i els serveis tecniconàutics, mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació.	
2014 - 2020		Desplegament de l'ús de gas natural líquid (GNL) en el transport marítim a través d'una sèrie d'accions pilot, com l'adaptació d'una gavarra per subministrar GNL als vaixells i l'adaptació de maquinària portuària i el disseny d'un remolcador propulsats per aquest combustible.	
2014 - 2017	CLEANPORT	Adaptació d'un vaixell de la companyia Balearia, perquè pugui utilitzar GNL com a combustible als motors auxiliars, i connexió del punt d'atracada de Port amb el subministrament de GNL.	

El 20,4% de les organitzacions que han complimentat el qüestionari han rebut ajudes econòmiques de l'Estat o de la Unió Europea, per a 11 projectes.

Aquests projectes han estat dotats d'ajudes pel valor total de 1.897.720€ al 2016, en I+D+i, en infraestructures i en altres tipus de projectes.

**Milions d'€
d'ajudes en I+D+i**

Pràctiques de compres i contractació de serveis

L'expectativa principal que tenen els grups d'interès en relació a aquest aspecte és la inclusió de clàusules socials i ambientals a la contractació pública d'acord amb la directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell del 26 de febrer del 2014 sobre contractació pública.

ASPECTES GENERALS SOBRE CONTRACTACIÓ PÚBLICA I PRIVADA

Les empreses privades, regint-se pel dret privat, no estan obligades a contractar mitjançant una licitació pública, permetent així que hi hagi una major flexibilitat i celeritat en els processos de contractació.

Les administracions públiques es regeixen per la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovada pel Reial Decret Legislatiu 3/2011 de 14 de novembre. Aquesta llei, té com objecte regular la contractació del Sector Públic garantint els principis de llibertat d'accés a la licitació, els principis de publicitat i transparència del procediment de contractació i el principi d'igualtat d'oportunitats.

La influència d'una organització sobre l'economia local va més enllà dels llocs de treball que genera i del pagament d'impostos. Una organització pot atraure inversions addicionals en l'economia local de forma indirecta si dona suport a les empreses locals a través de la cadena de proveïdors.

El percentatge de despeses locals, d'empreses dins de la Unió Europea, pot ser determinant per impulsar l'economia d'una zona i preservar les relacions comunitàries. Del total de compres de béns o contractes que fan les organitzacions, el 94,5 % d'aquestes són a serveis adjudicats a empreses de la Unió Europea. El 5,5% de les compres, són adjudicades a empreses de fora de la UE.

Creixent en valor social

Treballadors de la
Comunitat Portuària

Creixement anual
mitjà de la plantilla

Personal amb
contracte fix

Dones en
plantilla

Mitjana anual formació
per treballador

Disposen d'un sistema
PRL certificat

Realitzen enquestes
satisfacció a clients

CREIXENT EN VALOR SOCIAL

La gestió responsable de les persones contempla diferents aspectes com la contractació estable, les condicions laborals dignes, el foment de la seguretat i salut, la formació, la conciliació, el foment de la igualtat i diversitat i la integració de persones en risc d'exclusió social i discapacitat. Així es fomenta la motivació, la professionalització i la productivitat.

Els eixos estratègics de creixement, competitivitat i sostenibilitat es tradueixen en l'atracció i retenció d'un talent professional, divers i plural, enfortiment de les competències i capacitats de les persones treballadores, la creació de canals de diàleg amb els grups d'interès per respondre a les seves necessitats i expectatives, la col·laboració amb les organitzacions de la Comunitat Portuària en el Pla de Sostenibilitat Sectorial, entre d'altres.

Els **grups d'interès** per als que el desenvolupament social és rellevant són: les administracions, les persones treballadores, les institucions i la societat en general.

Els **aspectes materials** als que s'han referit han estat: la generació de llocs de treball, la pau laboral, la formació continua per a les persones treballadores, la composició de les plantilles, la protecció i seguretat de les persones usuàries del Port i la seguretat de mercaderies i passatgers.

Les **principals expectatives** dels grups d'interès es refereixen a la generació de llocs de treball, la salut i seguretat de passatgers, de persones usuàries del Port i de persones treballadores del Port, la formació de les plantilles, la igualtat d'oportunitats, la millora de la mobilitat i del transport públic en el recinte portuari i la seguretat dels serveis (mercaderies i passatgers).

El **principal indicador** és la generació de llocs de treball. Respecte el 2015, les organitzacions del Port de Barcelona tenen un creixement mitjà de la plantilla del 4,9%.

Pràctiques laborals i treball digne

El treball digne implica l'oportunitat d'accedir a un lloc de treball que generi un ingrés just, segur i amb protecció social per a les famílies dels treballadors, que aportï una millor perspectiva de desenvolupament personal i integració social, doni llibertat per a que els individus expressin les seves opinions, s'organitzin i participin a les decisions que afectin a les seves vides, i on hi hagi igualtat d'oportunitats i tracte per a tots, siguin homes o dones.

En termes d'ocupació, les empreses de la Comunitat Portuària de Barcelona generen de forma directa i indirecta un total de 32.101 llocs de feina, que representen el 0,9% de l'ocupació a Catalunya i el 0,2% a Espanya.

OCUPACIÓ

El nombre total de persones que desenvolupen la seva activitat al Port de Barcelona és complex de calcular, per l'elevat nombre d'organitzacions que hi operen. Per tant, per informar dels llocs de treball directes que genera el Port s'ha fet una extrapolació de les dades obtingudes de les organitzacions de la Comunitat Portuària que han donat resposta als qüestionaris, on es pregunta el nombre de persones empleades.

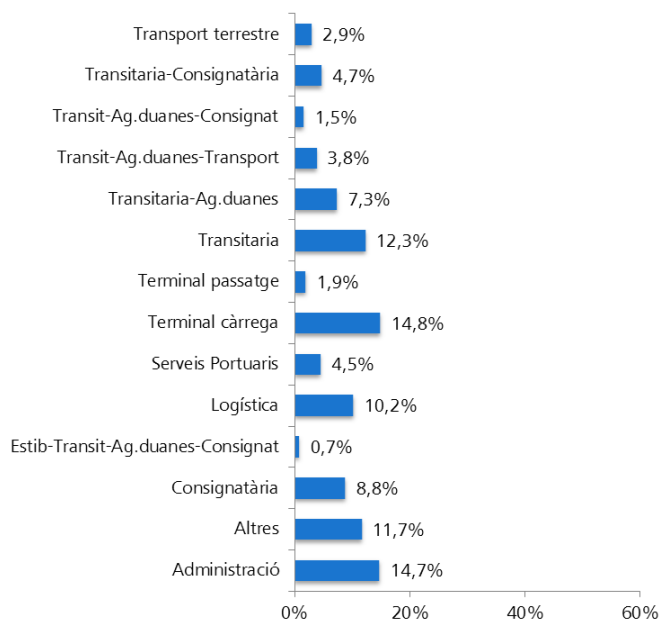
L'Autoritat Portuària estima que el nombre de persones empleades de les diferents administracions dedicades a serveis portuaris són aproximadament 650.

Les organitzacions de les que es disposa informació tenen **3.914 persones** com a personal contractat.

S'ha realitzat un exercici d'extrapolació per tal d'aproximar el nombre de treballadors/es totals, tenint en compte que l'univers que s'ha considerat és de 449 organitzacions.

Així, s'ha obtingut un ordre de magnitud de 32.544 persones treballadores vinculades amb activitats dutes a terme al Port de Barcelona.

La distribució d'aquestes persones contractades, per sector d'activitat, és la següent:

Així mateix, l'Autoritat Portuària de Barcelona, a desembre de 2016 tenia comptabilitzades 19.000 acreditacions expedides a persones que entren i surten del recinte portuari.

Complementàriament, **el Port de Barcelona treballa amb la xifra d'unes 32.000 persones empleades.**

L'estimació del nombre de llocs de treball directes, indirectes i induïts per la Comunitat Portuària, seguint la metodologia d'una anàlisi del model input-output, en el qual es troben reflectits i quantificades les transaccions econòmiques dels sectors en els quals hi ha classificada l'activitat econòmica de Catalunya.

Per aquesta anàlisi, s'ha partit de la darrera taula input-output (TIO) de Catalunya disponible (2001) i publicada per l'Institut d'Estadística de Catalunya. Com a primer pas del treball, s'ha realitzat una tasca d'actualització que ha donat com a resultat l'estimació d'una nova TIO per a l'any 2006. El següent pas ha consistit en afegir i individualitzar en la TIO del 2006 un nou sector com és el del Port de Barcelona.

El treball de camp va consistir a confeccionar una mostra d'empreses sota el criteri de caracteritzar totes les activitats realitzades per les empreses de la Comunitat Portuària. Es va completar una mida mostral de 83 empreses amb un grau de representativitat del 64%.

El **creixement anual** (mitjana ponderada) de la plantilla de les organitzacions que formen part de la Comunitat Portuària durant l'any 2016 ha estat del **4,9%**.

El percentatge de persones empleades que tenen contracte laboral fix, és del 91,8% amb un increment respecte a l'any 2015, del 8,8%.

El **87,9%** dels treballadors estan coberts per **convenis col·lectius**, i el **86,7%** dels contractes són **contractes a temps complet**.

La contractació externa de personal sobre el total de la plantilla suposa el 27,3%.

MILERS D'OCUPATS	OCUPACIÓ	% PARTICIPACIÓ OCUPACIÓ	
		Catalunya	Espanya
Impacte Inicial	13.365	0,35%	0,06%
Impacte Intersectorial	18.736	0,49%	0,09%
Directe	2.371	0,06%	0,01%
Indirecte	1.221	0,03%	0,01%
Induït	15.143	0,40%	0,07%
Impacte Total	32.101	0,85%	0,15%

Estudi d'impacte realitzat l'any 2008-2009 (amb dades del 2006)

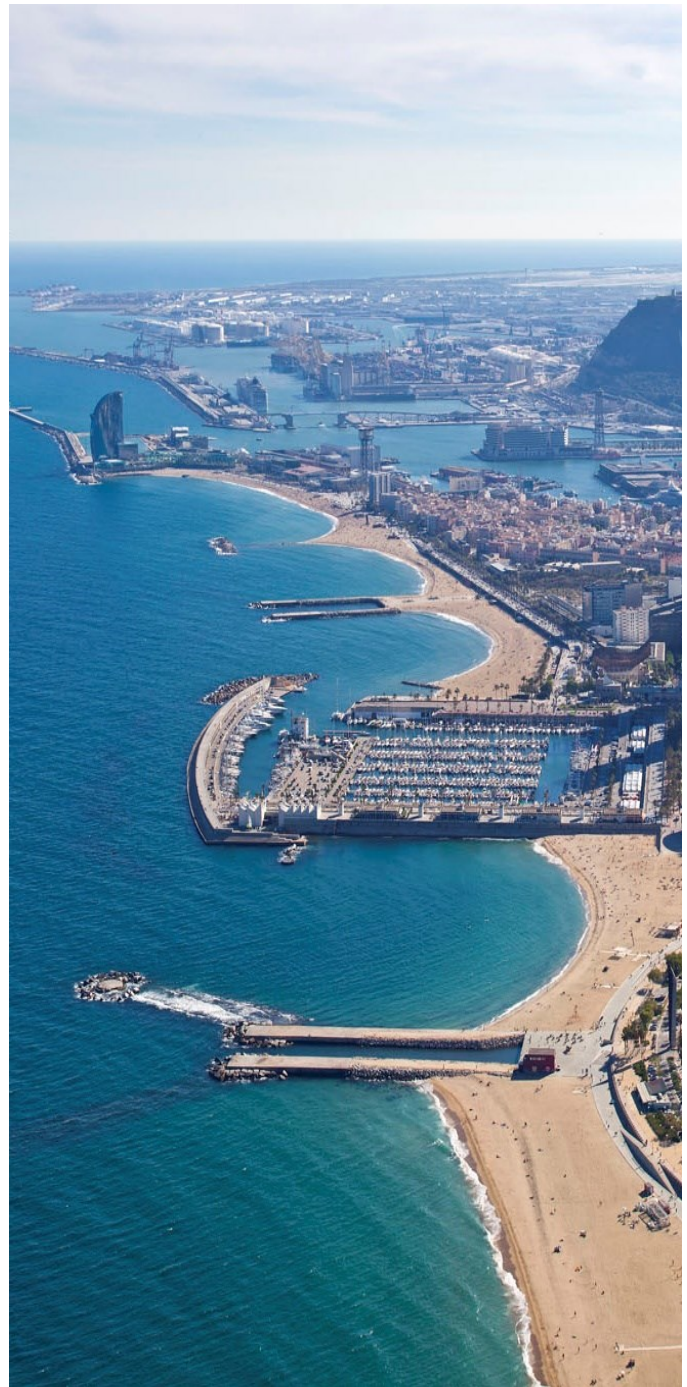

La distribució percentual de la plantilla, segons el càrrec desenvolupat és:

CÀRREC	% PERSONES TREBALLADORES
Directiu	4,8%
Comandaments intermedis	17,5%
Administració	28,5%
Operatius	45,9%
Altres	3,3%

La distribució percentual de la plantilla segons gènere, tenint en compte que la major representativitat de dones es troba en els càrrecs administratius, és la següent:

CÀRREC	% HOMES	% DONES
Directiu	72%	28%
Comandaments intermedis	65%	35%
Administració	47%	53%
Operatius	67%	33%
Altres	75%	25%

SALUT I SEGURETAT EN EL TREBALL

Les expectatives dels grups d'interès en relació a aquest aspecte són: protecció, seguretat i salut per a les persones treballadores, millorar la mobilitat i el transport públic intern en el recinte portuari, certificació de sistemes de gestió de la seguretat i salut, exigència per part de l'Autoritat Portuària de Barcelona als concessionaris del compliment de les normes de seguretat i salut, protocol de control d'alcoholèmia i drogues a les persones que transiten i treballen al Port i promoure la cultura de vida saludable al treball.

La seguretat és un factor essencial a l'aplicació del principi de precaució per al conjunt d'activitats que es desenvolupen a la instal·lació portuària.

JORNADES DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS I RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

Anualment, se celebra la Jornada de Prevenció de Riscos laborals i Responsabilitat Social Corporativa adreçada a la Comunitat Portuària que és un espai de debat i un punt de trobada on poder compartir coneixements sobre la prevenció i la responsabilitat social.

L'any 2016 es va celebrar la XIV Jornada, on hi van participar 80 persones pertanyents a 60 empreses i es va comptar amb el suport dels grups de treball de prevenció i responsabilitat social del Consell Rector per a la Promoció del Port de Barcelona, del Servei de Prevenció de l'Autoritat Portuària de Barcelona, Premap *Seguridad y Salud* S.L.U. i el Museu Marítim de Barcelona.

PROGRAMA XIV JORNADA Prevenció de Riscos Laborals i Responsabilitat Social Corporativa per a la Comunitat Portuària	
ORGANITZACIONS ACTIVES I #eSALUDABLES	
09.00	Recepció dels participants i lliurament de la documentació
09.20	Inauguració de la Jornada a càrrec de: Sr. Pedro Arellano Adjunt a Direcció General i Desenvolupament Corporatiu Sr. Marcos Quevedo Gerent de Catalunya de PREMAP Seguridad y Salud S.L.U. Sr. Eduard Duran President del Grup de Treball de Responsabilitat Social Corporativa i Prevenció de Riscos Laborals del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària Moderador de la Jornada
09.50	Valoració anual de la PRL a la Comunitat Portuària <i>Port: espai singular, empresa saludable, ambulàncies</i> Dr. Narciso Amigó de Bonet Cap del Departament de Recursos Sanitaris i PRL de l'APB
>> Responsabilitat Social Corporativa	
10.10	Salut Mental a Catalunya Sra. Gemma Marcet Relacions Externes i Comunicació
10.25	Premi al Seafarers "Centre of the Year", atorgat per ISWAN Sr. Ricard Rodríguez-Martos Delegat Diocesà de l'Apostolat del Mar "Stella Maris"
10.40	Rescat al mar dels refugiats Proactiva Open Arms
11.00	Els intangibles Port Ciutat Sr. Adolfo Romagosa Rocamora Gerent Port 2.000
11.15	Pausa cafè
>> Prevenció de Riscos Laborals	
11.35	La tecnologia com element vehiculitzador de la Salut Sr. Antonio Gabriel Moreno Pimentel Infermer del Treball de PREMAP. Especialista en empresa saludable
11.55	PRL saludable en els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya Dr. Esteban Martín Responsable de PRL de FGC
12.15	Condicions de llocs de treball saludables Sra. Manuela Brinques Directora Tècnica Full Audit
12.35	Claus d'una Xarxa Portuària Saludable Sra. Carmen Soler Pagán Sòcia Directora Grup OTP
12.55	Adaptació dels llocs de treball a les incapacitats Sr. Juan Carlos Belastegui Responsable de Seguretat i Medi Ambient de Archroma
13.15	Col·loqui
13.30	Cloenda de la jornada Sr. Josep Ginesta Secretari general de Treball, Afers Socials i Famílies Generalitat de Catalunya
14.00	Fi de l'acte
Col·laboracions:	
• Grups de treball de Prevenció i RSC. Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària	
• Servei de Prevenció de l'Autoritat Portuària de Barcelona	
• PREMAP Seguridad y Salud S.L.U.	
• Museu Marítim de Barcelona: visita gratuïta per als assistents	

INCIDENTS SANITARIS I LABORALS

Per a fer-ne un correcte seguiment per a la prevenció, es mesura el nombre d'incidents sanitaris i laborals dins el recinte portuari, amb participació i ajuda de la Policia Portuària. S'inclouen els incidents laborals i no laborals que han succeït en les diferents zones portuàries, a la ZAL, en el Port Comercial i en el Port Vell, assistits pel SEM (Sistema d'Emergències Mèdiques) o per medicina del treball (FREMAP).

Gràcies a la col·laboració de FREMAP, que ha facilitat el recurs de la seva ambulància medicalitzada, les assistències mèdiques al Port i la ZAL han estat ateses en un termini de l'ordre de 5 minuts.

		AMBULÀNCIA SEM	FREMAP ESTIBARNA	ALTRES AMBULÀNCIES	POLICIA PORTUÀRIA	SUBTOTAL	TOTAL
Assistència sanitària	Port comercial	77	18	26	0	121	403
	Port Vell	228	4	13	2	247	
	ZAL I I II	22	11	2	0	35	
Accidents laborals	Port comercial	5	21	0	0	26	74
	Port vell	11	3	1	0	15	
	ZAL I I II	14	18	1	0	33	
	Total	357	75	43	2	477	477
Total serveis	Port comercial	82	39	26	0	147	
	Port Vell	239	7	14	2	262	
	ZAL I I II	36	29	3	0	68	

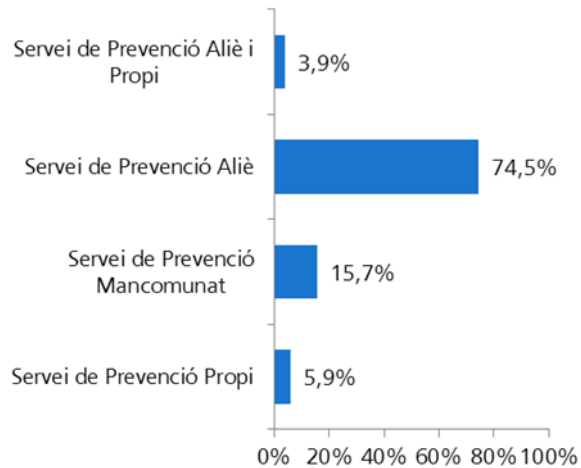
CERTIFICACIÓ DE SISTEMES DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

El 74% de les organitzacions enquestades disposen de sistemes de Prevenció de Riscos Laborals.

El 33,3% de les organitzacions disposen del sistema certificat OSHAS 18001. S'observa un increment del nombre d'empreses certificades des de l'any 2015.

Disposen d'un sistema PRL certificat (+14,3%)

Controls alcoholèmia (-21,4%)

PROTOCOL DE CONTROL DE DROGUES I ALCOHOL EN EL PORT DE BARCELONA

Actualment, a la zona portuària disposen i apliquen un Protocol de control de drogues i alcohol, tant Estibarna com la Policia Portuària. Els controls fets per Estibarna es van estenent a altres empreses de l'entorn portuari.

Pel que fa a Policia Portuària, aquesta va efectuar durant l'any 2016 en zones portuàries 33 controls d'alcoholèmia.

Està previst començar al 2017 a fer controls de drogues. Aquests controls, tant de drogues com d'alcohol, es fan de manera aleatòria i sempre que s'hagi produït un accident.

	2015	2016	% Variació
Controls d'alcoholèmia	42	33	-21,43%

CAPACITACIÓ I EDUCACIÓ

Les expectatives dels grups d'interès en relació a aquest aspecte són: formació continua per als treballadors i comissions de formació entre empreses i treballadors.

DADES GENERALS SOBRE FORMACIÓ

La formació és un element bàsic per al desenvolupament professional i personal de les persones que treballen a la Comunitat Portuària, ja que permet aconseguir una millor adequació entre els objectius individuals i els de la Comunitat Portuària.

El 27,8% d'organitzacions enquestades disposen de comissió de formació entre empresa i treballadors.

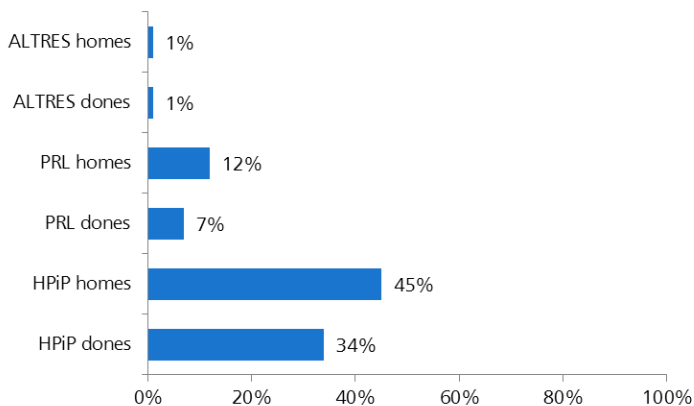
Disposen de Comissió de formació

La quantitat agregada d'hores de formació que han realitzat les organitzacions enquestades durant 2016 ha estat de 71.964. La mitjana anual ha estat de 30,5 hores per persona treballadora.

Mitjana anual formació per treballador

El 79% de les hores de formació impartides han estat dirigides a habilitats professionals i personals (HPIp), el 19% a prevenció de riscos laborals (PRL) i el 1,3% a altres temes (ALTRES), essent el seu desglossament percentual segons homes i dones el següent:

DIVERSITAT I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Les expectatives dels grups d'interès en relació a aquest aspecte inclouen: contractació laboral de persones en risc d'exclusió social, contractació d'almenys el 2% de persones amb discapacitat respecte al total de la plantilla, disposició d'un protocol d'assetjament laboral i sexual i la no discriminació laboral.

La igualtat d'oportunitats és un principi jurídic universal que la Comunitat Portuària s'ha proposat desenvolupar i consolidar juntament amb d'altres valors com la salut, els drets humans, el respecte i la integració de la diversitat.

PLA D'IGUALTAT

Quant al Pla d'Igualtat efectiva entre homes i dones, el 38,9% de les organitzacions l'elaboren i l'apliquen.

Les plantilles de les empreses, administracions i entitats estan compostades per un 33,5% de dones i un 66,4% d'homes.

Aquest indicador s'incorpora l'any 2016, per tant, no hi ha comparativa respecte a l'any 2015.

Els Consells d'Administració de les organitzacions enquestades estan formats en valor mitjà per un 19,7% de dones i els Comitès de Direcció, per un 23,3% de dones.

Disposen de plans d'igualtat (+18,9%)

Dones en plantilla

Dones als Consells d'Administració

Dones als Comitès de Direcció

CONTRACTACIÓ DE PERSONES AMB DISCAPACITAT

A la Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI), d'integració laboral de persones amb discapacitat, es proposen uns ratis mínims de nombre d'assalariats amb algun tipus de discapacitat per al sector privat del 2% i per al sector públic del 5%.

De l'enquesta realitzada, s'ha obtingut que en valor mitjà, el 2,5 % dels assalariats d'aquestes tenen algun tipus de discapacitat.

Cal destacar que algunes entitats pugen el rati, ja que el seu personal treballador són persones amb discapacitat.

Persones contractades amb discapacitat

CONTRACTACIÓ DE PERSONES EN SITUACIÓ DE RISC D'EXCLUSIÓ SOCIAL

A la Llei 43/2006 de 29 de desembre i a la Llei 44/2007 de 13 de desembre, es defineixen els col·lectius considerats amb risc d'exclusió social i les condicions que han de satisfer les empreses per accedir a les bonificacions de la quota empresarial a la Seguretat Social quan es contracten treballadors dins d'aquest col·lectiu.

En el cas de la Comunitat Portuària, el percentatge d'assalariats en risc d'exclusió social és d'1,6%.

Persones contractades amb risc d'exclusió

PREVENCIÓ DE LA DISCRIMINACIÓ

El 51,9% d'empreses participants disposen d'un protocol contra l'assetjament laboral i sexual.

Hi ha hagut un increment del 20% respecte a l'any 2015.

Disposen de protocols d'assetjament laboral i sexual (+20%)

ENQUESTES DE CLIMA LABORAL

Les enquestes de satisfacció i clima laboral serveixen per mesurar l'estat de satisfacció de les persones contractades, i poder fer millores en aquest àmbit.

El 33,3% de les organitzacions participants realitzen enquestes de satisfacció i clima laboral.

Realitzen enquestes de satisfacció i clima laboral

RECLAMACIÓ SOBRE PRÀCTIQUES LABORALS

En aquest aspecte, els grups d'interès valoren tenir un canal establert per a reclamacions sobre incompliment de normativa laboral.

CANAL PER A RECLAMACIONS SOBRE INCOMPLIMENT DE NORMATIVA LABORAL

El 61,1% d'organitzacions tenen establerts canals per a reclamacions sobre l'incompliment de la normativa laboral. Es manté el mateix valor que l'any 2015.

Disposen de canals de reclamacions sobre normativa laboral

RECLAMACIONS RESOLTES

A través dels mecanismes formals de reclamació, les organitzacions adherides han confirmat la resolució de 5 reclamacions durant l'any 2016, 3 més que l'any 2015.

Societat

COMUNITAT LOCAL I USUARIS DEL PORT

Les expectatives dels grups d'interès en relació a la repercussió que el Port de Barcelona té en la societat i en les comunitats locals són: no entorpir la mobilitat de les zones veïnes, garantir la protecció i seguretat dels usuaris del Port, oferta d'activitats esportives i d'oci, patrocini econòmic per activitats socials i educatives, serveis per a les tripulacions i minimitzar l'impacte paisatgístic de l'entorn portuari.

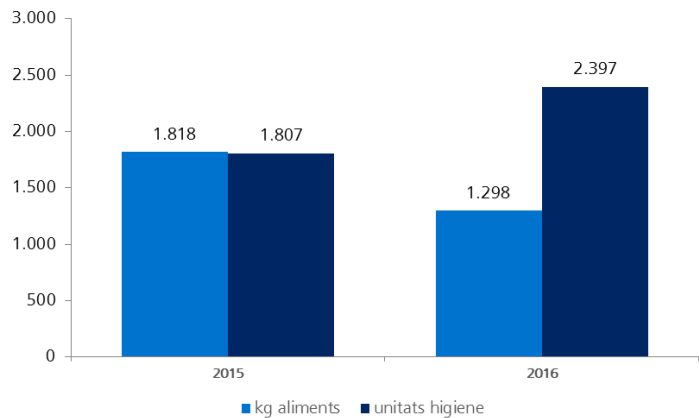
INICIATIVES SOCIALS DIRIGIDES AL CIUTADÀ

Dins del marc de les polítiques de responsabilitat social del Port de Barcelona s'ha impulsat la iniciativa "Nadal Solidari" al Port de Barcelona. L'any 2016 va realitzar-se l'onzena edició que va recaptar 1,3 tones d'aliments i 2.400 unitats de productes d'higiene entre les persones treballadores, empreses, administracions i entitats de la Comunitat Portuària. La tipologia dels productes recollits i el seu valor han donat resposta a les necessitats prioritàries de les entitats receptores, la Fundació Banc dels Aliments i la Fundació iRes.

Tot aquest material va omplir el **contenedor solidari** que, sota el lema 'Fes-t'ho TEU', va cedir APM Terminals Barcelona a la campanya per tercer any consecutiu. El tancament del contenidor es va efectuar a les instal·lacions d'APM Terminals Barcelona en un acte que va comptar amb la participació de persones directives i operatives d'APM Terminals Espanya; de Fundació CARES; de Comunicació i RSE de la Fundació iRes; el president i el cap de Logística de la Fundació Banc dels Aliments, i de l'Autoritat Portuària de Barcelona.

Els aliments recaptats es van lliurar a la Fundació Banc dels Aliments de Barcelona, que s'encarrega de distribuir-los entre entitats benèfiques sense afany

de lucre, i els productes d'higiene es van destinar a la Fundació iRes, que els distribueix entre entitats d'acció social per fer-los arribar a persones en risc d'exclusió.

La campanya va ser possible gràcies a la col·laboració del grup APM Terminals, que va cedir el contenidor solidari, va realitzar el transport fins al Banc dels Aliments de Barcelona i va posar a disposició diversos voluntaris, a més de fer difusió de la campanya; el Grup CARES –que integra la

Fundació CARES i l'empresa CODEC, dedicades a la inserció laboral de persones discapacitades i en risc d'exclusió social, respectivament, que va col·laborar cedint dues persones del seu equip per a les tasques de logística; WTC Barcelona, CILSA, i ESTIBARNA-SAGEP que van ubicar punts de recollida per a la Comunitat Portuària; les diferents associacions van realitzar difusió entre els seus associats; i el Port de Barcelona, que va proporcionar equipament i va coordinar i comunicar la campanya. Així mateix, la Duana de Barcelona, la Fundació CARES, Autoterminal Barcelona i Lear Corporation van establir punts de recollida a les seves instal·lacions per als seus treballadors.

EL PORT VELL AL SERVEI DE LA CIUTADANIA

El Port Vell ha estat [un referent internacional de recuperació d'un espai portuari per a l'ús i gaudi de ciutadans i visitants](#), i revitalitza així la tradició social històrica de la ciutat d'organitzar activitats d'oci i esport relacionades amb el mar.

Situat en ple epicentre del nucli antic de la ciutat, al qual s'arriba per la singular Rambla del Mar es troba el Port Vell de Barcelona en el que es celebren moltes activitats ciutadanes i esdeveniments nàutics. Compta amb instal·lacions de referència per a l'entorn marítim i portuari. És el cas del Institut de Nàutica de Barcelona (ubicat al Far), el Museu Marítim i els espais dedicats a l'activitat pesquera representada en la Confraria de Pescadors.

La presència del Port i l'abast de les activitats que desenvolupa interfereix de manera directa o indirecta en el dia a dia de la ciutat i, en especial, en la comunitat que habita en les zones properes.

Així, la Gerència Urbanística Port 2000 com entitat responsable de la gestió dels espais portuaris integrats en la vida urbana de la ciutat de Barcelona, assumeix la participació i la col·laboració en projectes i accions que tenen com a finalitat establir vincles amb el teixit associatiu, empresarial i econòmic de l'entorn, i també amb les entitats culturals

i cíviques, per tal d'aconseguir una millor harmonització i convivència entre la Comunitat Portuària i el veïnat proper, tot afavorint la detecció d'oportunitats que el port genera per a la ciutadania.

- Participació en la Taula de coordinació d'esdeveniments de la ciutat de Barcelona.
- Participació en el projecte Marviva, per a la recollida i caracterització de deixalles marines, amb la Confraria de Pescadors i l'Agència de Residus de Catalunya.
- Participació en el festival Barcelona 48 Hores Open House (amb l'objectiu de divulgar l'arquitectura, l'urbanisme i el disseny de la ciutat).
- Festival: Escala Barcelona – Sète (festa de la cultura marítima).
- Suport als esdeveniments esportius en el recinte portuari com la Barcelona *WorldRace*, la regata de ioles Maremagnum, el Trofeu Internacional de rem Ciutat de Barcelona,...

- Col·laboració amb la iniciativa veïnal "Taula d'ocupació" del barri de la Barceloneta.
- Participació en la iniciativa comunitària "Barceloneta Proa a la Mar" orientada al desenvolupament econòmic i social del territori i en la "Taula de Coordinació" entre Barceloneta Proa a la Mar, el districte de Ciutat Vella i Port 2000.

Projecte Port Innova, amb la participació de la Fundació Barcelona Formació Professional i el Consorci d'Educació.

- Inici de l'estudi de prospecció sobre perfils professionals i cobertura de llocs de treball al Port de Barcelona (per a la detecció de necessitats formatives).

La relació d'activitats i espais cedits és:

ACTIVITAT	ORGANITZACIÓ	ESPAI CEDIT
ARRIBADA SSMM REIS MAGS D'ORIENT	AJUNTAMENT BARCELONA ICUB	MOLL BOSCH I ALSINA
CARNAVALADA	ASSOCIACIÓ VEINS I COMERCIANTS BARCELONETA	MOLL DE PESCADORS I PLAÇA DEL MAR
BALL AL PORT	ASSOCIACIÓ ESPORTIVA PORT	PORTAL DE LA PAU
ESCALE SÊTE 2016	MUSEU MARITIM	MOLL ESPANYA/B. I A. / PORTAL PAU / MOLL BARCELONA
MARNATON	AJUNTAMENT BARCELONA (IBE)	PLATJA SANT SEBASTIA
GEGANTERS I GRALLERS BARCELONETA	ASSOCIACIÓ DE GEGANTERS DE LA BARCELONETA	PASSEIG JOAN DE BORBO
DIA DEL VOLUNTARIAT	LA CAIXA	PASSEIG JOAN DE BORBÓ
SARDANES PRIMAVERA GENT GRAN	DISTRICTE CIUTAT VELLA. AJUNTAMENT DE BARCELONA	PLAÇA DEL MAR
TRAVESSA NEDANT PLATJA	CLUB NATACIÓ INSTITUT BARCELONA ESPORTS	PLATJA NOVA BOCANA
DIA DE LA MUSICA	AUDITORI DE BARCELONA	NOVA BOCANA
CURSA NOCTURNA DEL PORT	AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA	TOT ESPAI PORT VELL
HAVANERES PORT VELL	ASSOCIACIÓ HAVANERES PORT VELL	PASSEIG JOAN DE BORBÓ
CAMINADA DIURNA	AJUNTAMENT DE BARCELONA (INSTITUT BARCELONA ESPORTS)	PLAÇA DEL MAR
CAMINADA OLÍMPICA	AJUNTAMENT DE BARCELONA (INSTITUT BARCELONA ESPORTS)	PLAÇA PAU VILA
REGATA DE IOLES	REAL CLUB MARITIM BARCELONA	PORTAL DE LA PAU I MOLL D'ESPANYA
REM FEDERACIÓ. OPEN DE MAR	REAL CLUB MARITIM BARCELONA	AIGUES OBERTES
IOGA UNICEF	WBARCELONA + UNICEF	ROSA DELS VENTS
DONES PER GAZA	ASSOCIACIÓ DONES PER GAZA	MOLL BOSCH I ALSINA
TRAVESSIA NEDANT	CLUB NATACIÓ ATLÈTIC BARCELONETA	DES DE MOLL BOSCH I ALSINA

ACTIVITAT	ORGANITZACIÓ	ESPAI CEDIT
BARCELONETA FESTA MAJOR	FIRAIRES I ATRACCIONS ASSOCIACIÓ BARCELONETA	PASSEIG JOAN DE BORBÓ
FESTES DE LA MERCÈ	AJUNTAMENT DE BARCELONA - ICUB	PORTAL DE LA PAU ó MOLL BOSCH I ALSINA
COLOMBIA	DRETS SOCIALS AJUNTAMENT DE BARCELONA	MOLL BOSCH I ALSINA/CENTRAL
SARDANES	AJUNTAMENT FESTES BARCELONETA	PLAÇA DEL MAR
CORREBARRI CURSA	CLUB NATACIÓ ATLÈTIC BARCELONETA	PORT VELL
UNICEF	WBARCELONA	ROSA DELS VENTS
TROFEU INTERNACIONAL DE REM	REAL CLUB MARITIM BARCELONA (Nocturn)	PORTAL DE LA PAU + AIGUA
COPA NADAL DE NATACIÓ	CLUB NATACIÓ ATLÈTIC BARCELONETA	DÀRSENA PORTAL DE LA PAU
CAMINADA NADAL	AJUNTAMENT DE BARCELONA (INSTITUT BARCELONA ESPORTS)	RECORREGUT
PRIDE	ASSOCIACIÓ GAIS I LESBIANES / AJUNTAMENT DE BARCELONA	MOLL BOSCH I ALSINA
SALÓ NAUTIC	FIRA DE BARCELONA	MOLL ESPANYA; MOLL BOSCH I ALSINA; TOT

INICIATIVES EDUCATIVES DIRIGIDES AL CIUTADÀ

El Port de Barcelona, l'Escola Europea de *Short Sea Shipping*, la Fundació BCN Formació Professional i Barcelona-Catalunya Centre Logístic, en el seu compromís amb la formació, engugen el projecte Forma't al Port.

Neix de la mà d'una col·laboració pública-privada entre diferents entitats amb l'objectiu d'acostar el Port de Barcelona i la seva Comunitat Portuària als estudiants dels cicles formatius de grau superior (CFGs) en Transport i Logística i de Comerç Internacional de l'àrea d'influència d'aquest port.

És en aquest marc que el Forma't al Port vol facilitar als estudiants d'avui en dia, els futurs professionals, el coneixement de les professions del sector logístic i especialment l'activitat marítima i el transport intermodal.

Els objectius són:

- Facilitar que els estudiants coneguin de primera mà el Port de Barcelona, les seves

infraestructures, els equipaments logístics i les operacions, així com els mitjans de transport que hi operen.

- Proporcionar a les empreses del sector, a través de les associacions, un espai per donar a conèixer les característiques de la seva activitat i els perfils professionals que necessiten per desenvolupar-se de forma adequada.
- Col·laborar en la creació d'un marc de diàleg i intercanvis entre les empreses del sector de la logística i els centres de formació per afavorir el desenvolupament del sector.
- Contribuir en l'alineament de les necessitats de capaciació de les empreses amb els currículums dissenyats i impartits als centres formatius.
- Motivar les empreses per contractar estudiants en formació dual i/o pràctiques, tot donant-los el suport necessari per poder-los acollir en les millors condicions.

- Oferir als alumnes les eines i els coneixements necessaris per quantificar l'impacte ambiental de les operacions de transport, i familiaritzar-los amb la política de la Unió Europea respecte al transport i a la logística sostenible.

El projecte Forma't al Port es desenvolupa a través de dos programes destinats als alumnes de segon curs dels CFGS en Transport i Logística i Comerç Internacional:

- Forma't al Port – C (*Introduction*): curs de 2 dies a Barcelona, en el qual es coneix el Port de Barcelona a través d'una visita terrestre i una visita marítima i les associacions del sector presenten els diferents perfils laborals.
- Forma't al Port – A (*Management*): curs de 6 dies a bord d'un vaixell Ro-Pax de GrandiNaviVeloci entre Barcelona i Gènova, en el qual s'imparteixen classes, visites al vaixell, una visita marítima al Port de Barcelona i al Port de Gènova, una visita terrestre al Port de Barcelona i es realitza un cas pràctic en equip al llarg del curs.

L'any 2016, el Forma't al Port va comptar amb la participació de **114 estudiants procedents de 8 instituts públics i privats de Barcelona, el Prat de Llobregat i Cerdanyola del Vallès**. El 75% dels participants van cursar les 2 versions extenses del programa.

L'Índex d'hores d'impacte representa les hores repercutides per alumne. El 2016, s'ha registrat un impacte de 2.888 h. Aquesta xifra ha representat un augment respecte l'any 2015, en el qual es van registrar 2.011 h.

Les empreses i associacions que potencien el projecte són:

- Associació d'Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona
- Col·legi d'Agents de Duanes de Barcelona
- The Propeller Club – Barcelona
- Coma y Ribas
- Holding M. Condominas
- Autoritat Portuària de Barcelona
- Ajuntament del Prat de Llobregat
- Fundació BCN Formació Professional
- Barcelona-Catalunya Centre Logístic
- ATEIA-OTRA Barcelona
- Transportes Portuarios
- LeoProex, Promoción, Exportación y Servicios, S.A.
- Terminal Port Nou, S.A.
- Grupo Suardiaz
- Neptune Barcelona, S.A.

SERVEIS A LA TRIPULACIÓ

L'Apostolat del Mar de Barcelona (Stella Maris) ofereix atenció als tripulants dels vaixells que disposen de poc temps per sortir a terra i tenen una gran necessitat de comunicar-se amb les seves famílies. Les principals activitats durant l'any 2016 han estat:

- **Residència "Stella Maris":** ha tingut una ocupació de 7.419 llits; que representa una ocupació del 69,20%. Es varen allotjar 806 persones de l'àmbit marítim. (62% espanyols, 6,7% marroquins, 3,1% italians, 2,6% argentins, 2,5% polonesos, 1,2% britànics, 1,2% francesos, 1,2% xilens,...).
- **Visites a vaixells:** es varen visitar 2.151 vaixells (% de les banderes: Malta 16%, Panamà 12%, Libèria 11%, I. Marshall 7%, Itàlia 6%, Singapur 6%, etc.) , donant-los la benvinguda als tripulants i interessant-se per les seves necessitats, portant informació, publicacions, plànols de la ciutat i del port, facilitant la comunicació amb les seves famílies (mitjançant SIM cards) i oferint els serveis i transport d'Stella Maris gratuït a la ciutat.
- **Servei de transport:** 4.956 mariners han fet ús del servei de transport.
- **Club Stella Maris:** 3.268 mariners han fet ús del club Stella Maris (60% filipins, 18% indis, 7% ucraïnesos, 5% russos, 2% xinesos, etc.). Un dels serveis més demandats ha estat l'ús d'ordinadors i la connexió wifi.
- **Oficina per als vaixells de creuer:** 3.242 tripulants de vaixells de creuers han fet ús de l'oficina de Stella Maris al Moll Adossat. Un dels serveis més demandats ha estat l'ús d'ordinadors i la connexió wifi (Filipins 48%, Indonèsia 22%, Indis 17%, Italians 2%, Hondurenys 1%, Nepalesos 1%,...).
- **Activitats esportives:** s'han organitzat 9 partits de futbol i 8 de bàsquet per a tripulants de creuers.
- **Any de la misericòrdia.** Amb motiu de l'any de la Misericòrdia, convocat pel Papa Francesc, l'arquebisbe de Barcelona Mons. Juan Josep Omella, va autoritzar que els mariners que entressin i resessin a la capella de Stella Maris poguessin guanyar l'indulgència jubilar.
- **Ajuts a necessitats:** s'han repartit mensualment una mitjana de 18 tiquets gratuïts per a menjadors públics. S'han distribuït entrepans i roba utilitzada entre mariners o pescadors sense recursos.
- S'han prestat **ajudes diverses** (pernoctacions gratuïtes, ajuts econòmics, despeses de viatge, etc.) a mariners amb necessitats per valor de 2.250 euros.
- Addicionalment, es va donar assistència a un grup de 5 mariners hondurenys que varen arribar l'octubre a Barcelona amb un fals contracte de treball. Se'ls hi va donar allotjament i manutenció gratuïta durant 4 setmanes i assessorament i assistència jurídica, incloses gestions davant el Consolat d'Hondures a Barcelona fins que finalment el Govern hondurenys es va fer càrrec de la repatriació d'aquests mariners.

- **Benedicció de vaixells:** es varen beneir, a petició dels seus armadors, els vaixells Coyhai (portacontenidors) i el Sirena (creuer).
- **Embarcament de capellans:** l'any 2016 s'han cobert 27 setmanes d'embarcament en vaixells de Pullmantur. Els sacerdots donen assistència espiritual tant als passatgers com als tripulants.
- **Organització de La Processó de la Mare de Déu del Carme (16/07/2016)** amb la col·laboració de la Confraria de Pescadors.

Stella Maris de Barcelona ha estat elegit **"Seafarers' Centre of the year 2016"** (Centre de Marins de l'any 2016). Els premis al millor port, a la millor companyia naviliera i a la persona més destacada els convoca la *International Seafarers Welfare and assistance Network* (ISWAN) amb el suport d'ITF Seafarers Trust i promogut per Inmarsat i Crewtoo i es concedeixen en base als vots dels marins a nivell mundial.

¡benvinguts!

TOTS els matins de dilluns a dissabte es visiten els vaixells que hi ha a port

PATROCINIS O DONACIONS

Durant el 2016, s'han produït patrocini o donacions socials o educatives del 46,3 % de les organitzacions enquestades, clarament superior al 31% del 2015.

Han realitzat patrocini o donació (+15%)

SEGURETAT I PROTECCIÓ AL CIUTADÀ I USUARIS DEL PORT

La Policia Portuària és el col·lectiu especialitzat en la seguretat operativa del recinte portuari de Barcelona, que inclou la particularitat d'integrar l'àmplia i dinàmica zona ciutadana del Port Vell.

Durant l'any 2016 s'ha automatitzat el control d'accessos a l'estació Marítima de Drassanes i s'ha ampliat el nombre de càmeres de videovigilància existents. A la resta del recinte portuari i Zona d'Activitats Logístiques (ZAL) s'està executant el projecte d'automatització d'accessos. Tot el recinte portuari disposa de circuit tancat de TV (CTTV).

Durant el 2016, s'han rebut un total de 85 denúncies per furt i 12 per robatori.

Denúncies per furt (-7,6%)

Denúncies per robatori (+33%)

LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ I PRÀCTIQUES DE COMPETÈNCIA DESLLEIAL

Les expectatives dels grups d'interès en relació a aquest aspecte són: lluita contra el crim i la corrupció i evitar practiques monopolístiques.

Mitjançant estratègies anticorrupció es generen oportunitats econòmiques, legals i competitives que asseguren la sostenibilitat a llarg termini. Des del punt de vista competitiu, ser una empresa ètica facilita bones relacions laborals, permet accedir a nous mercats i possibilita aliances amb altres organitzacions públiques o privades. Una empresa amb una política anticorrupció ben implantada, evitarà riscos de sancions, multes o demandes.

De les organitzacions enquestades, el 68,5% disposen de polítiques o procediments sobre la lluita contra la corrupció. Hi ha hagut un increment del 7,5 respecte de l'any anterior.

Disposen de procediments per a la lluita contra la corrupció (+7,5%)

Responsabilitat sobre els serveis

SEGURETAT I QUALITAT DELS SERVEIS

Les expectatives dels grups d'interès en relació a aquest aspecte són garantir la seguretat dels passatgers i mercaderies, la qualitat dels serveis que s'ofereixen i la informació sobre resultat i qualitat de servei.

Tota la Comunitat Portuària treballa per assolir un nivell d'eficiència i qualitat en el servei ofert, orientant esforços i objectius en benefici de la millora de la competitivitat dels clients.

EFFICIENCY NETWORK

És la marca de qualitat dels operadors especialitzats en mercaderia contenitzada (empreses i administracions) que treballen al Port de Barcelona i que es comprometen i es preocupen per oferir fiabilitat i seguretat als seus clients. La garantia d'un treball realitzat per un grup d'empreses *Efficiency* té l'aval de Port de Barcelona, i si no s'acompleixen els compromisos establerts, el client és compensat.

Amb data 2 de maig del 2011 es van activar els compromisos adquirits per les empreses i organismes certificats amb la Marca de Qualitat del Port de Barcelona *Efficiency Network*. Els compromisos es basen en 3 conceptes:

1. Integritat de la mercaderia durant la seva estada en la terminal

Les terminals certificades per la Marca de Qualitat (APM Terminals i Barcelona *Europe South Terminal* (BEST)) garanteixen que no es produiran incidències (danys i faltes) a la mercaderia en contenidor de qualsevol tipus durant la seva manipulació i estada en el Port. Es lliurarà el contenidor, en el cas de les importacions, amb el mateix precinte amb què ha sortit de la terminal.

El percentatge d'incidències en contenidors, en relació al total de contenidors plens de les terminals a l'abast de la Marca de Qualitat, ha estat de 0,007% l'any 2015 i 0,00526% l'any 2016 (37 i 34 reclamacions indemnitzades, respectivament).

2. Fiabilitat en les operacions

- Recollida/ lliurament de la mercaderia contenitzada en els terminis acordats amb el client, amb un marge de dues hores.
- Embarcament de la mercaderia en l'escala prevista segons el pactat.
- Despatx duaner en menys de 17 hores laborables, i despatx de la mercaderia amb participació dels Serveis d'Inspecció en Frontera (SIF) en menys de 25 hores laborables.
- Tramitació d'autorització d'entrada de mercaderies perilloses via terrestre per garantir l'embarcament previst.
- Notificació de la disponibilitat del coneixement d'embarcament dins de les 10 hores laborables després de la sortida del vaixell.

3. Informació i transparència

L'Autoritat Portuària de Barcelona, des del Servei d'Atenció al Client (SAC), garanteix facilitar informació sobre les principals operacions, dates i incidències relacionades amb la importació / exportació de la mercaderia en un termini no superior a 4 hores hàbils. També es compromet a facilitar informació sobre l'import de la taxa portuària a la mercaderia (T3) en els dos sistemes d'aplicació.

Com a eina de gestió de la Marca es disposa de l'eina digital *BrandCenter* de la Marca *Efficiency Network* que és el primer *BrandCenter* amb caràcter sectorial. Totes les empreses certificades hi poden trobar informació rellevant sobre el seu procés

de certificació i consells d'imatge i comunicació per a l'ús de la Marca. Aquest espai és de caràcter restringit i només poden accedir les empreses que han aconseguit la certificació.

A desembre de 2016, **72 empreses i 73 activitats del Port de Barcelona disposen de la distinció *Efficiency Network* Port de Barcelona:**

SECTOR D'ACTIVITAT	2015	2016
Transitaris – Agents de duanes	34	36
Consignataris	14	12
Empreses de transport	23	23
Terminals estibadores	2	2

El 2016 en l'àmbit de jornades, promoció i celebració de l'Acte del **V Aniversari de la Marca**, se centren els fets més destacats.

El 2 de juny de 2016, la Marca de Qualitat va celebrar el seu cinquè aniversari i va aprofitar per reconèixer l'esforç de les empreses certificades.

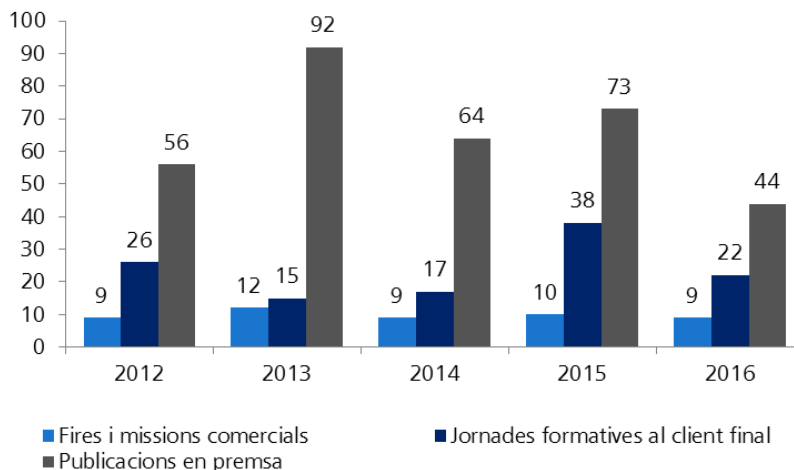
A la celebració es van lliurar els primers Premis *Efficiency Network* en un acte presidit pel director general de Transports i Mobilitat de la Generalitat de Catalunya i pel president del Port de Barcelona.

En aquesta primera edició dels Premis a l'Excel·lència per a les empreses certificades *Efficiency Network*, es van destacar quatre categories: Les Persones, factor clau per a la consolidació de la Marca de Qualitat, Orientació als objectius comuns, La Marca com a eina de suport a la millora contínua de l'empresa i La transmissió dels compromisos al client final. El Port de Barcelona també va reconèixer les 16 primeres organitzacions certificades per la seva aposta per la Marca de Qualitat ja que sense la seva implicació, no s'hauria desenvolupat.

El desembre del 2016, es va dur a terme la cinquena edició de les Jornades Tècniques de la Marca, en la qual van participar 100 professionals de les administracions i empreses certificades repartides en 8 grups de treball que van analitzar els nivells de qualitat i eficiència assolits fins ara i es van proposar accions de millora que puguin ser introduïdes en els Compromisos de Qualitat del Port de Barcelona.

A part de mesurar la qualitat dels processos, la Marca de Qualitat aplica una política activa de promoció i difusió, tant dels mateixos compromisos de qualitat, com de les empreses i administracions que col·laboren. En aquest sentit, el segell de qualitat del Port, ha estat present a 9 fires internacionals i a la missió empresarial que s'ha dut a terme a Panamà i Cuba, com a part de la promoció internacional de la Marca, així com en les 22 accions formatives dirigides a clients, que ha desenvolupat el Port de Barcelona, emmarcades en el Pla de Formació del Servei d'Atenció al Client.

REFERENCIALS DE SERVEI

Els Referencials de Servei són l'aposta de futur en quant a la Qualitat en la prestació de serveis a tots els ports i el Port de Barcelona està plenament implicat a desenvolupar-los per contribuir a un objectiu comú: la millora de la qualitat de servei oferta al client.

Ports de l'Estat és el responsable d'elaborar i aprovar els Referencials de Servei Genèrics que, posteriorment, són adaptats a la realitat de cada port mitjançant l'elaboració dels Referencials de Servei Específics.

Els Referencials de Servei inclouen una sèrie de característiques i/o requisits de servei, l'acompliment dels quals permet a les empreses obtenir una certificació que acredita la qualitat dels serveis que presten als seus clients, per a la qual cosa han de superar una auditoria d'una empresa externa acreditada.

Alhora, permeten que les organitzacions que participen en el seu desenvolupament i implantació puguin diferenciar-se de la resta per una qualitat més gran en la prestació dels serveis i, alhora, puguin transmetre als seus clients l'esforç de millora que es pretén.

L'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) ha liderat el desenvolupament de diferents Referencials de Servei Específics al Port de Barcelona:

- Per al Tràfic de Vehicles en règim de mercaderia
- Per al Tràfic de Contenedors
- Per al Tràfic de Granel
- Per al Tràfic de Creuers
- Per al Tràfic Ro_Pax

Referencials de Servicio Específicos del Port de Barcelona		
Terminales certificadas		Fecha certificado 2016
	AUTOTERMINAL	27/05/2016
	SETRAM	23/02/2016
	BEST	08/11/2016
	CREUERS DEL PORT	17/05/2016
	ERGRANSA	31/10/2016
	DECAL	04/05/2016
	TEPSA	21/11/2016
	CLH	08/08/2016
	TERQUIMSA	18/10/2016

PORTIC

Portic és la plataforma de comerç electrònic per a tots els agents de la Comunitat Portuària de Barcelona.

Mitjançant Portic, tots els operadors implicats, públics o privats, poden fer els seus intercanvis documentals, i també accedir a la informació de manera senzilla. Això facilita que les operacions logístiques es puguin dur a terme de manera eficaç, ràpida, segura, transparent i rendible.

Portic contribueix a la millora de la competitivitat de les empreses de la Comunitat Portuària mitjançant una plataforma tecnològica que facilita la interacció entre totes elles. Portic està participada per: Autoritat Portuària de Barcelona, Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, e-La Caixa i Sabadell Atlàntico.

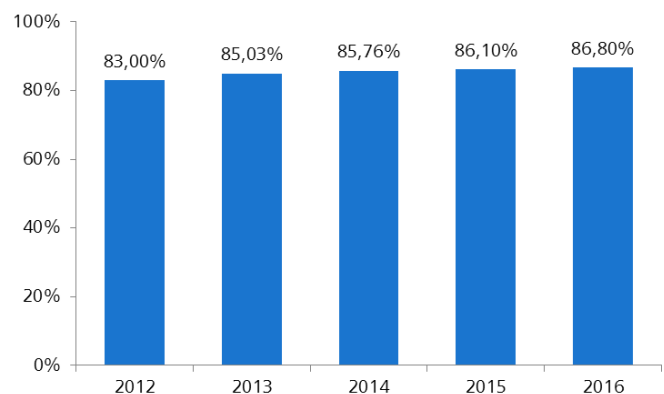
La plataforma tecnològica ofereix:

- La **comunicació** entre Autoritat Portuària de Barcelona, estibadors, terminals, duanes, transitaris, consignataris, agents de duanes, importadors, exportadors, navilieres..., fet que permet disminuir els temps i costos de les transaccions.
- **Harmonització** en l'aplicació dels procediments documentals vinculats al tràfic de mercaderies.
- **Seguretat** en les transaccions documentals garantint-ne la confidencialitat, mitjançant l'enciptació, comprovant la identitat de l'emissor i el receptor, registrant i custodiant els documents i confirmant els lliuraments, etc.
- **Uniformitat**, unificant estàndards de comunicació permetent la connexió entre els diferents sistemes de la Comunitat Portuària.
- **Control**. Traçabilitat completa dels intercanvis documentals i dels moviments de la mercaderia que simplifica la gestió de les operacions.

Els principals beneficis són:

- **Eficiència.** Reducció de temps en la recerca i l'intercanvi d'informació, menys errors de documentació.
- **Costos operatius.** Disminució de la necessitat de missatgers, trucades telefòniques i recursos dedicats a la gestió d'expedients.
- **Costos tecnològics.** Reducció dels costos de desenvolupament i manteniment d'aplicatius mitjançant la utilització d'una plataforma que actua d'interfície entre els formats de diferents sistemes.
- **Creixement.** Increment de la capacitat de gestió de mercaderies mitjançant l'oferta d'eines per a la planificació i programació en temps real, gestió proactiva d'incidències.
- **Valor al client.** Per mitjà de l'oferta de nous serveis de valor afegit, com, per exemple, la informació en temps real de l'estat de les mercaderies o la possibilitat de canvi del servei de transport en qualsevol moment.

S'estima que el nombre de transaccions documentals en el Port de Barcelona ascendeix a uns **19 milions de tràmits**. Des de l'any 1995 que es va iniciar l'intercanvi electrònic de documents (EDI) en el Port de Barcelona s'ha passat del suport paper a realitzar-se un 86% dels intercanvis via EDI.

SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT (SAC)

El Servei d'Atenció al Client (SAC) és un dels vincles més directes del Port de Barcelona amb el mercat, el seu principal objectiu és donar transparència i fiabilitat al pas de les mercaderies pel Port de Barcelona reconeixent la figura del client final com un dels seus actius principals, trencant amb el tradicional aïllament amb el teixit industrial, en moltes ocasions desconexador de la complexa operativa portuària.

Captar i traslladar les necessitats del mercat a la comunitat portuària és un altre dels objectius i també el d'oferir als importadors / exportadors la màxima informació dels serveis i les infraestructures disponibles.

El SAC disposa de les eines següents per poder donar servei als seus clients:

1. Gestió de consultes i reclamacions

Gestiona totes aquelles consultes i reclamacions relatives al pas de la mercaderia pel Port de Barcelona. Les sol·licituds es poden fer via telefònica, per correu electrònic o de manera presencial.

Des del SAC s'intenta detectar els punts febles de cada operació o servei i es proposen accions de millora per evitar possibles noves incidències.

També s'atenen consultes sobre:

- Funcionament de la logística en el transport de mercaderies
- Administracions (duana, serveis d'inspecció, etc.)
- Operadors (transitaris, agents de duanes, consignataris)
- Serveis (línies regulars...)
- Infraestructures (ubicació de terminals, punts d'inspecció...)
- Equipaments (escàner, dipòsits, PIF)

2. Gestió de consultes sobre costos portuaris

Ofereixen un servei de consultes específic relatiu als costos portuaris, on s'analitzen els conceptes i imports de les factures emeses pels operadors logístics i que generin algun dubte.

3. Servei de traçabilitat

Quan arriba la meva mercaderia? La meva mercaderia és al Port i encara no la tinc als meus magatzems, per quin motiu? Quines mostres ha extret el servei d'inspecció de la meva mercaderia?

Des del Servei d'Atenció al Client s'ofereix transparència i traçabilitat als importadors, exportadors i operadors sobre els circuits documentals i els processos físics en les operacions d'importació i exportació d'aquella mercaderia que passa pel Port de Barcelona, s'amplia informació sobre el procés documental de despatx, l'estat físic de les mercaderies, les inspeccions, etc.

4. Gestió d'incidències

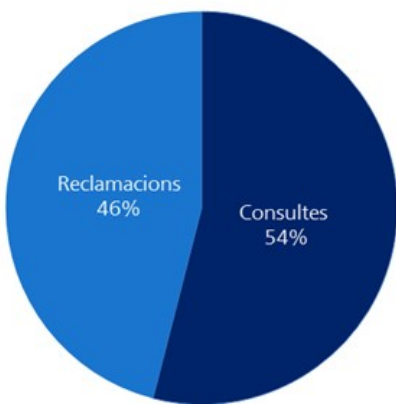
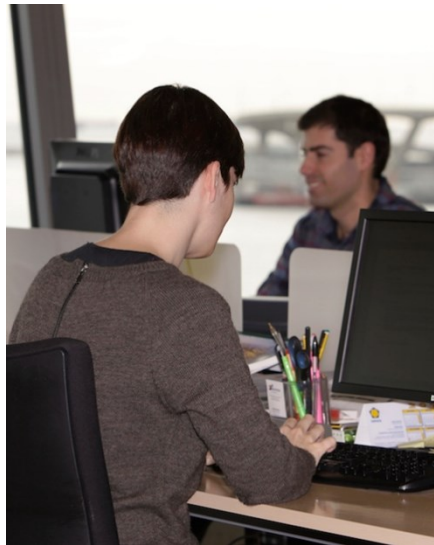
El Servei d'Atenció al Client (SAC) atén les sol·licituds, suggeriments, queixes o reclamacions referents al pas de les mercaderies pel Port de Barcelona.

El SAC també gestiona els incompliments dels compromisos adquirits en l'àmbit de la Marca de Qualitat *Efficiency Network* del Port de Barcelona. En cas d'incompliment de qualsevol dels compromisos el propietari de la mercaderia o el seu operador logístic certificat en representació seva podrà presentar una reclamació. Un cop realitzat l'anàlisi de la reclamació, el SAC contactarà amb el propietari de la mercaderia, en un termini no superior a 7 dies hàbils per comunicar-li si procedeix o no la recepció d'una compensació econòmica per incompliment d'algun dels compromisos establerts. Els límits de compensació estan entre 80 i 500 euros depenent del compromís no acomplert.

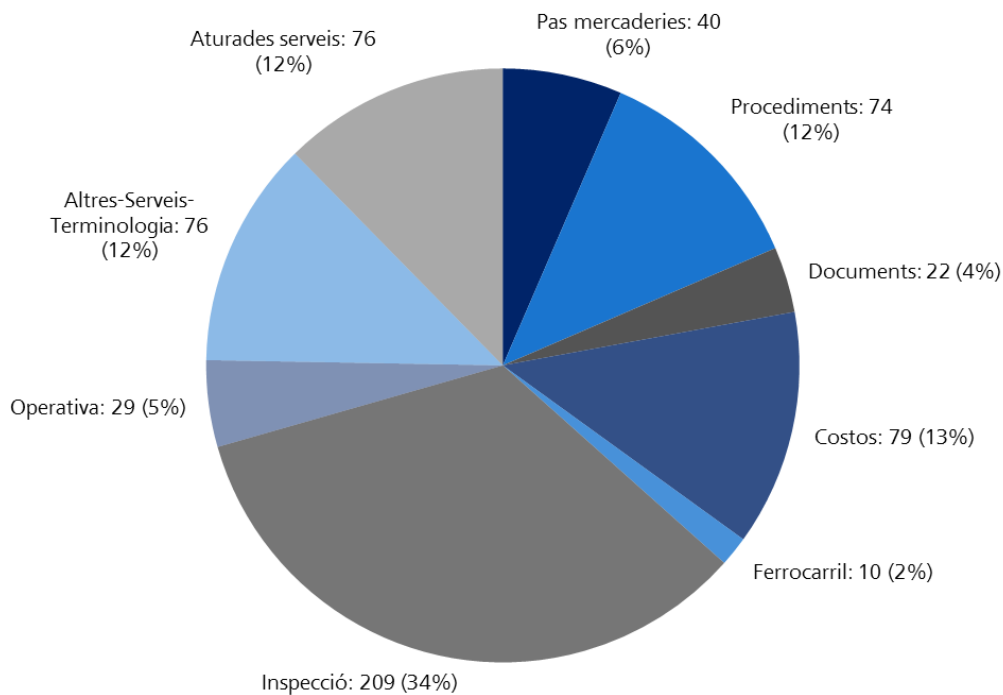
D'altra banda, s'han realitzat un total de 88 comunicacions als clients per donar a conèixer, entre altres, canvis en les aplicacions de normatives i activitats del Port de Barcelona.

L'any 2016 el Servei d'Atenció al Client (SAC) ha atès de forma completament personalitzada un total de 1.143 consultes i reclamacions relacionades amb inspeccions, operativa, conceptes tarifaris, normativa i traçabilitat en el pas de mercaderies pel Port de Barcelona.

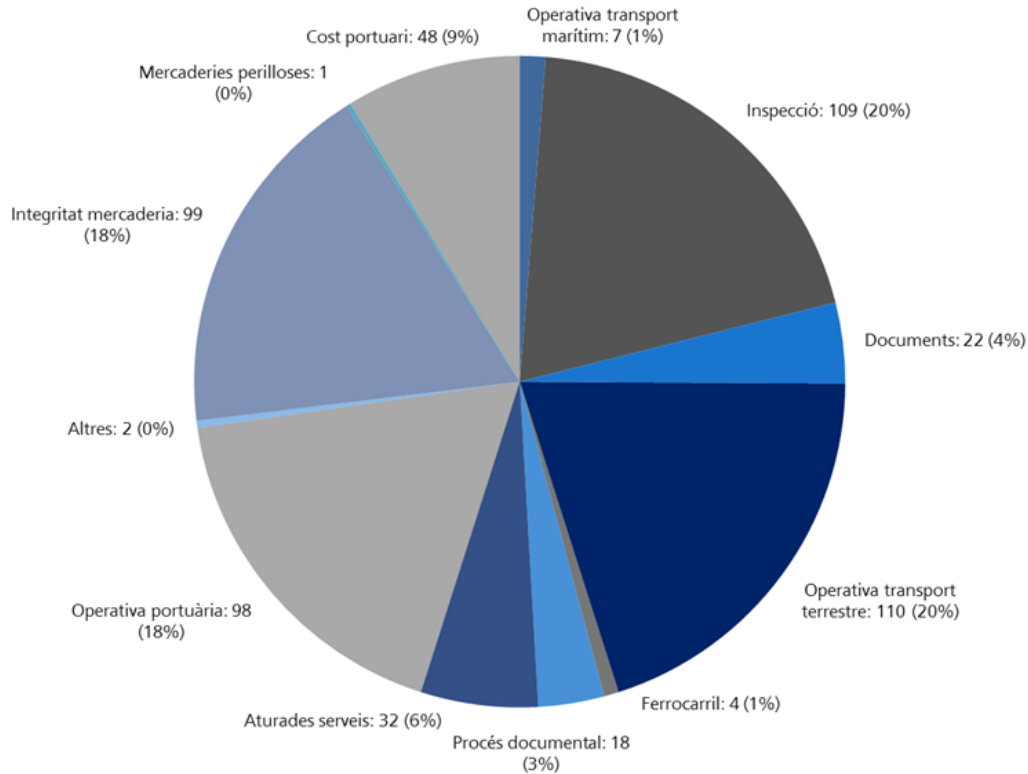
El nombre més elevat de consultes realitzades correspon a 'Inspecció' amb un total de 209 registres, seguit de "Costos" amb 79 registres i "d'aturades serveis" i "Altres/Serveis/Terminologia" amb 74 registres.

Les 615 consultes ateses es desglossen en les següents tipologies:

Pel que fa a les 528 reclamacions ateses, el desglossament dels motius és:

Els motius més destacats han estat: operativa transport terrestre amb 110 registres, inspecció amb 109 registres seguit d'integritat a la mercaderia amb 99 i operativa portuària amb 98.

De les 528 reclamacions ateses, 176 han estat susceptibles d'anàlisi per part de la Marca de Qualitat *Efficiency Network*, de les quals en **126 s'ha procedit a compensar econòmicament**.

L'import de les indemnitzacions pel programa de compromisos *Efficiency Network* ha estat:

	2015	2016	%
Import	15.969	19.871	13,51

CANALS DE COMUNICACIÓ

Presencial: Moll de Barcelona *World Trade Center* - Edifici Est - 3a planta, 08039 Barcelona.

Telèfon de contacte: 902 22 28 58
 Fax: 93 306 88 15
 Horari: de dilluns a dijous, de 09.00 a 17.00 hores i divendres, de 08.00 a 15.00 hores.

Correu de contacte: sac@portdebarcelona.cat

MESURA DE SATISFACCIÓ DELS CLIENTS

Per tal d'assolir l'èxit en els negocis, les empreses necessiten conèixer la satisfacció que tenen els seus clients respecte als serveis que es presten.

El 77,8% de les organitzacions realitzen enquestes de satisfacció dels seus clients periòdicament. L'any 2015, aquesta xifra, era del 84%, el que representa un decrement del 6,2%.

Realitzen enquestes satisfacció a clients (-6%)

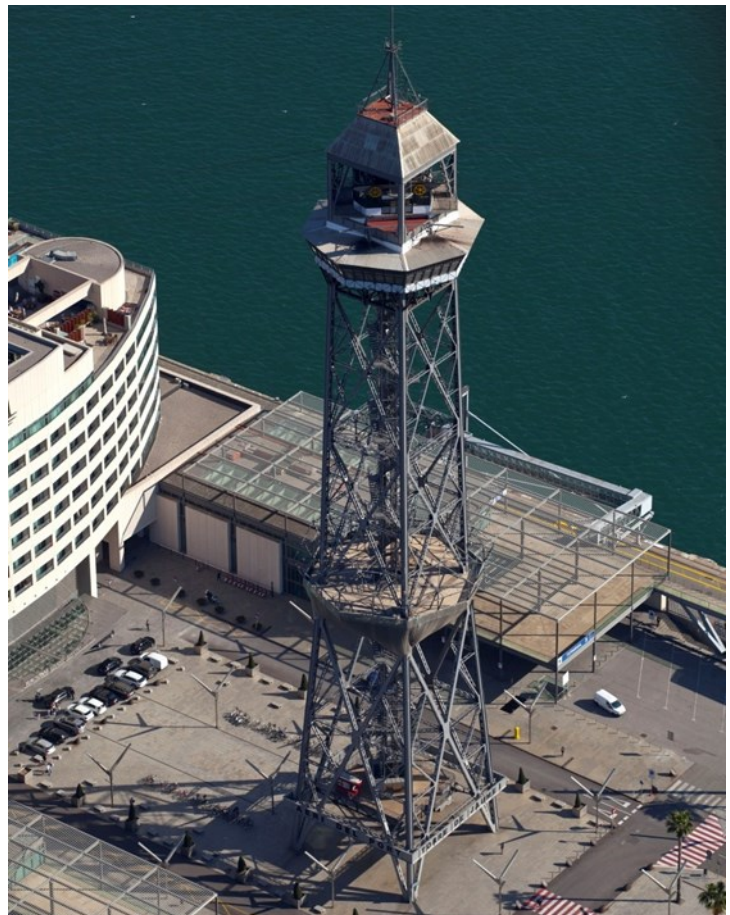
PRIVACITAT DELS CLIENTS

Les organitzacions de la Comunitat Portuària de Barcelona estan subjectes a la Llei Orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de caràcter Personal la qual té com objecte garantir i protegir allò que concerneix al tracte de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, especialment els relatius al seu honor i a la intimitat personal i familiar.

RECLAMACIONS PER VIOLACIÓ DE LA PRIVACITAT DE DADES PERSONALS

Tant el 2015, com el 2016, cap organització de les adherides al Pla de Sostenibilitat Sectorial ha rebut alguna reclamació sobre la violació de la privacitat de les dades dels seus clients.

De la mateixa manera, **no hi ha cap reclamació o queixa relativa a la LOPD** realitzada per clients al SAC.

Comunicació i Promoció

MISSIÓ COMERCIAL PANAMÀ I CUBA.

La missió empresarial del Port de Barcelona 2016, desenvolupada a Panamà i Cuba, ha tingut per objectiu **impulsar el comerç exterior entre Catalunya i la zona del Carib, promoure noves oportunitats de negoci, i establir o consolidar vincles comercials a la regió.**

Amb un perfil institucional i empresarial multisectorial, la delegació ha estat integrada per 60 directius, principalment del sector logístic portuari i també de la consultoria, *software*, infraestructures de fusta i serveis. Aquesta divuitena edició la missió ha estat presidida pel conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i el president del Port de Barcelona. A més, s'ha compartit agenda amb una altra missió empresarial organitzada per ACCIÓ i presidida pel conseller d'Empresa i Coneixement.

A Panamà, davant d'un auditori de 250 persones, el Port ha presentat el seu posicionament com a porta d'entrada a la península Ibèrica, el sud d'Europa i el nord de l'Àfrica per a les mercaderies procedents de la zona Carib, així com port d'origen més competitiu per a les exportacions catalanes i europees.

El seminari tècnic de duanes ha comptat amb la participació d'un centenar de professionals del sector, la millor assistència de totes les edicions.

A Cuba, a part d'explicar als 200 empresaris participants les infraestructures i serveis logístics de Barcelona, el president ha destacat la posició del Port com a base de creuers i la seva conversió i integració en la ciutat amb el Port Vell.

En el transcurs de la missió s'han realitzat més de 200 contactes bilaterals entre empreses i institucions catalanes i les dels països de destí.

L'oficina d'ACCIÓ a Panamà ha estat l'encarregada de preparar agendes de contacte en aquest país i a Cuba aquesta tasca ha anat a càrrec de l'Oficina Econòmica Comercial de l'Ambaixada d'Espanya a Cuba (ICEX). A més, algunes empreses han desenvolupat la seva agenda particular i d'altres han participat en les trobades institucionals.

En el marc de la missió s'han mantingut reunions amb els màxims responsables del Ministeri de la Presidència de Panamà; els ministres de Turisme de Panamà i el de Cuba; el ministre d'Assumptes Marítims i Administrador de l'Autoritat Marítima de Panamà; i el ministre d'Assumptes del Canal. També han celebrat reunions de treball amb directius de Panamà-Pacífic, el projecte de la L2 del metro de Panamà, l'Oficina de l'Historiador de l'Havana i les navilieres MAERSK i Melfi.

La delegació també ha tingut l'oportunitat de realitzar una visita al nou Canal de Panamà i veure en directe una de les rescloses de Cocolía i la seva torre de control. Han pogut conèixer el port i la Zona Especial de Desenvolupament Mariel (ZEDM), que es preveu que sigui el gran pol logístic de Cuba.

En l'àmbit institucional, els presidents de les associacions de la Comunitat Portuària han firmat convenis de col·laboració amb els seus homòlegs panamenys per fomentar l'intercanvi d'experiències i coneixement; i el Ministeri de la Presidència de la República de Panamà i el Port de Barcelona han definit la firma d'un memoràndum de col·laboració en matèria de formació, organització d'estructures i equips de treball multidisciplinari, plataforma tecnològica i facilitació del comerç.

En relació amb les empreses participants, algunes han tancat acords comercials i d'altres han començat a definir les línies per a una futura col·laboració immediata.

PROMOCIÓ COMERCIAL

Durant l'any 2016, el Port ha participat en més de 21 fires i conferències nacionals i internacionals, com a visitant o com a expositor, amb l'objectiu de **consolidar-se i posicionar-se respecte als seus tràfics estratègics**. A més, estudia de primera mà les tendències del mercat i les necessitats dels usuaris i operadors del Port per contribuir a incrementar la seva eficiència.

PRESÈNCIA EN FIRES I CONGRESSOS

Àmbit europeu

Un any més ha destacat la presència a la fira Fruit Logística, de Berlín, dedicada a la logística i el comerç internacional de fruites i verdures. En els últims anys es participa en aquesta fira amb Grimaldi Group i Mercabarna. Així busca fomentar els tràfics d'importació d'Amèrica Central i del Sud i els de curta distància, a més de recuperar el posicionament de Barcelona com a hub logístic i de distribució per a aquest tipus de productes.

Un altre esdeveniment firal rellevant a Europa al 2016 ha estat el SITL Europe de París. Aquesta fira biennal, que aquest any ha comptat amb més de 500 expositors de 80 països, reuneix els principals representants d'empreses de transport, operadors logístics, empreses de serveis i usuaris de la indústria, el comerç i la distribució de França i els seus països veïns.

Cita anual imprescindible per al Port de Barcelona és el Saló Internacional de la Logística de Barcelona (SIL). Com en els últims anys, i en línia amb l'estratègia d'orientació al client, el Port ha apostat per una presència proactiva, amb l'organització d'un programa de conferències, presentacions i jornades de *networking* en el mateix estand.

També ha participat en la 33a edició del Congrés d'ALACAT, la Federació d'Associacions Nacionals d'Agents de Càrrega i Operadors Internacionals d'Amèrica Llatina i el Carib, celebrat en el marc del saló.

Continent americà

El Port ha estat present a la fira Intermodal de Sao Paulo (Brasil), on ha buscat consolidar contactes amb armadors, operadors logístics i ports i establir nous llaços comercials en un mercat estratègic en el qual treballa des de fa temps.

Mercat asiàtic

En els últims anys s'han anat incrementant les accions que promouen l'acostament del Port de Barcelona als països asiàtics, i sobre tot Xina. En aplicació del conveni de col·laboració vigent amb les associacions *WCA Family* i la Xina International *Freight Association* (CIFA), el Port ha participat en fires i esdeveniments com 8th *WCA Worldwide Conference*, a Abu Dhabi, i 13th *WCA Sinointernational Freight Forwarders Conference*, de Xangai.

Magrib

En aquest mercat, que també cada vegada pren més protagonisme, el Port ha participat en la IV Trobada Hispano-marroquina del Sector de Transport i Logística, que reuneix a Tànger (Marroc) els principals actors que operen entre ambdós països, sobretot amb el port TangerMed. A Casablanca, la infraestructura catalana ha assistit per primera vegada a la Med Port, fira anual de ports de contenidors i operacions de terminal de la Mediterrània.

Productes específics

El Port de Barcelona ha estat present en la trobada més important del món per al sector de creuers, el *Seatrade Cruise Global 2016* de Miami, i en la *Seatrade Med 2016*, principal fira professional de creuers de la Mediterrània, celebrada a Tenerife.

En l'àmbit de l'automòbil, sector d'importància estratègica tant per al Port com per a tota l'economia de l'entorn, destaca la participació en diverses conferències i congressos, com l'*ECG Conference 2016*, celebrada a Hamburg, i en grups de treball d'associacions del sector, com el Clúster de la Indústria de l'Automoció de Catalunya (CIAC) i l'*European Car Transport Group (ECG)*.

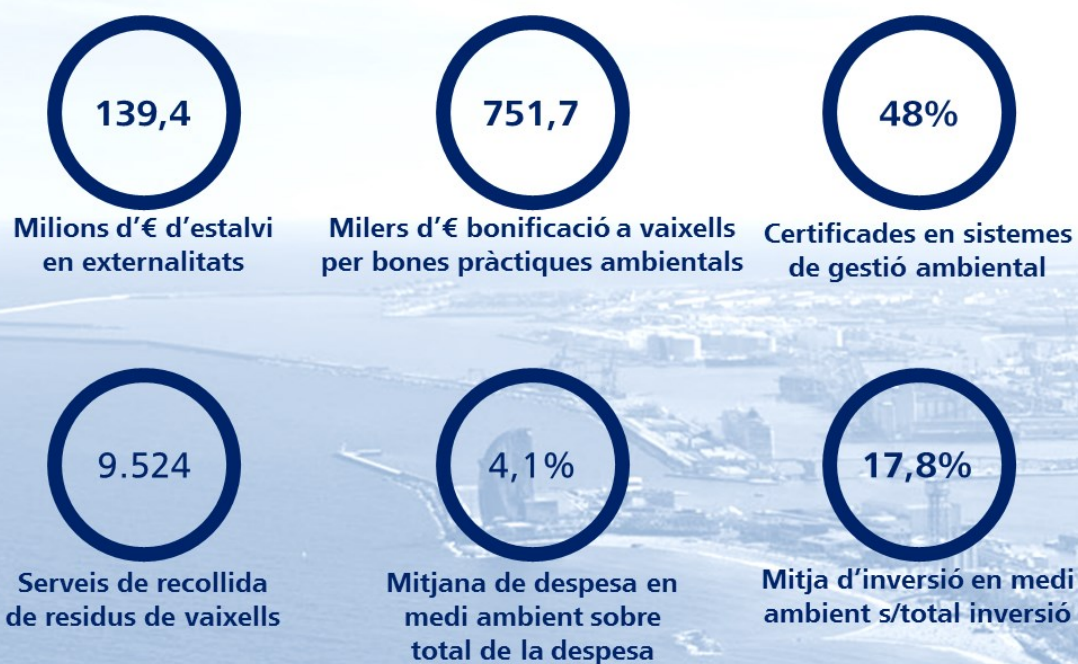
En relació amb el *Short Sea Shipping (SSS)* o transport marítim de curta distància, destaca l'organització i participació en la conferència anual *European Short Sea Shipping Conference (SSPC)*, que aquest any s'ha celebrat a Barcelona i ha permès actualitzar i compartir els desenvolupaments i tendències d'aquest transport, així com contactar amb altres ports i agents sectorials.

Creixent en valor mediambiental

CREIXENT EN VALOR MEDIAMBIENTAL

L'aposta per la sostenibilitat dels ports és un element imprescindible per garantir l'encaix port - ciutat i per assegurar el seu creixement futur, però també per contribuir a la seva modernització i diferenciació en relació a altres ports en un context de comerç mundial cada vegada més globalitzat.

En aquesta dimensió, els eixos estratègics suposen treballar i innovar per a processos més eficients i més curosos amb el medi ambient, fomentar bones pràctiques ambientals, incrementar el nombre de sistemes de gestió ambientals certificats, reduint l'impacte ambiental de les organitzacions de la Comunitat Portuària.

Els **grups d'interès** per als que el desenvolupament ambiental és rellevant són: els clients, les administracions públiques, les institucions i la societat.

Els **aspectes materials** als que s'han referit han estat: consums d'energia i aigua, emissions, efluent i residus, transport i prevenció de riscos ambientals.

Les **principals expectatives dels grups d'interès**, són la reducció d'emissions, el foment de transport sostenible, la prevenció de riscos i la correcció d'incidències, i els sistemes de gestió ambiental certificats dins de la Comunitat Portuària.

Consums d'energia i aigua al recinte portuari

EVOLUCIÓ DELS CONSUMS D'ENERGIA I AIGUA

ENERGIA

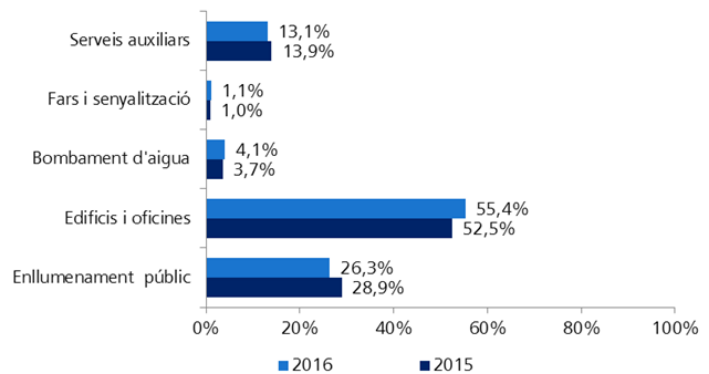
El consum total d'energia durant el 2016 de les organitzacions, ubicades dins del recinte portuari, que han participat en el Pla de Sostenibilitat Sectorial ha estat de 91.822.147,00 kWh.

D'aquesta quantitat és important ressaltar que el 7,7% (7.066.580 kWh) s'ha degut al consum de l'Autoritat Portuària de Barcelona que gestiona 112 punts de subministrament elèctric al recinte del Port de Barcelona, entre els quals s'hi troben instal·lacions d'enllumenat públic, edificis, estacions de bombament, fars, garites policials i portes d'accés al territori portuari, serveis de la xarxa ferroviària, etc.

Considerant el conjunt de les organitzacions s'ha calculat la mitjana del consum corresponent a l'any 2016 que ha estat de 3.060.738,23 kWh el que ha representat un **increment del 6,2%**.

El consum de l'Autoritat Portuària de Barcelona ha registrat una baixada del 6,4% que s'explica principalment per l'actuació de millora de les instal·lacions d'enllumenat del moll Adossat, el traspàs d'instal·lacions d'enllumenat de la zona ciutadana al Port 2000 i per un menor ús d'alguns subministraments com l'Edifici Portal de la Pau.

La distribució en percentatge dels consums de l'Autoritat Portuària és la següent:

Les principals actuacions de millora a la **xarxa elèctrica** del Port de Barcelona durant el 2016 han estat:

- Obra de millora de l'enllumenat públic del moll adossat i el dic de l'est.
- Millora de l'enllumenat interior de la planta 5a. del *World Trade Center* Barcelona i sistema de control de la il·luminació.
- Actuació de millora de l'enllumenat del moll Drassanes.
- Actuació de millora de l'enllumenat del moll de Sant Bertran.

L'actuació principal de millora de l'enllumenat ornamental del Pont Porta d'Europa ha estat la substitució dels projectors existents, per projectors de tecnologia LED i color RGB. Això ha permès, reduir la potència instal·lada en més de 10 kW i, possibilita il·luminar el pont amb un gran nombre de tonalitats de color.

D'altra banda, mitjançant el Grup de Treball de Medi Ambient depenent del Consell Rector per a la promoció de la Comunitat Portuària, es va crear l'any 2011 el Grup de Compra d'energia elèctrica amb l'objectiu d'agrupar empreses del recinte portuari per fer una licitació conjunta de subministrament

elèctric amb la finalitat d'aconseguir preus més avantatjosos i promoure l'optimització dels consums d'energia elèctrica. L'any 2016 comptava amb 12 empreses i la licitació per al 2017 va estar conformada per 23 empreses. Els preus previstos per al 2017 han estat un 10% més econòmics que per al 2016.

 <p>1 OBRA DE MILLORA DE L'ENLLUMENAT PÚBLIC DEL MOLL ADOSAT I EL DIC DE L'EST</p>	 <p>2 MILLORA DE L'ENLLUMENAT INTERIOR DE LA PLANTA 5ª DEL WTCB I SISTEMA DE CONTROL DE LA IL·LUMINACIÓ</p>	 <p>3 TRASLLAT DE LA BASE DEL SERVEI D'OBRA CIVIL DE CONSERVACIÓ - NOU SUBMINISTRAMENT ELÈCTRIC</p>
 <p>4 AUTOMATITZACIÓ I MILLORA DE L'ENLLUMENAT DE L'ESCANER DE CAMIONS AL MOLL ÀLVAREZ DE LA CAMPA</p>	 <p>5 ACTUACIÓ DE MILLORA DE L'ENLLUMENAT DEL MOLL DRASSANES</p>	 <p>6 ACTUACIÓ DE MILLORA DE L'ENLLUMENAT DEL MOLL SANT BERTRAN</p>

AIGUA

Les empreses i administracions han declarat un consum d'aigua dins del recinte portuari, de 528.167m³ el que representa un increment del 23,1% respecte a l'any 2015.

D'aquesta quantitat és important ressaltar que el 55,6% (234.460 m³) ha estat consum de l'Autoritat Portuària de Barcelona que durant el 2016 ha incrementat el seu consum un 51,4 % respecte al 2015. Aquest augment és degut a un major consum de xarxes de distribució d'aigua.

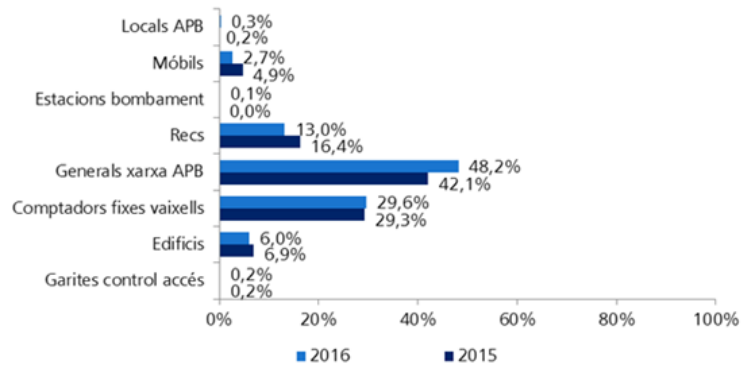
El 80% de l'aigua consumida està destinada a l'abastament de tercers que sol·liciten subministrament, i és subministrada de les diferents xarxes de distribució de l'Autoritat Portuària de Barcelona. L'aigua d'abastament del Port prové de les companyies públiques d'Aigües de Barcelona i Aigües del Prat.

El rendiment global mesurat de les xarxes (quocient entre l'aigua registrada i l'aigua subministrada als abonats) és del 78%, un valor qualificat com a molt bo en xarxes de distribució d'aigua.

Per incrementar l'estalvi de consum d'aigua al recinte portuari, les principals actuacions a la xarxa d'aigua han estat:

- Remodelació de l'àrea pesquera: nous subministraments d'aigua per a la fàbrica de gel i per a l'abastament de vaixells que atraquen als pantalans.
- Millora de la xarxa de sanejament a l'entorn de la nova bocana – nova estació de bombament.

Considerant el conjunt de les organitzacions s'ha calculat la mitjana del consum corresponent a l'any 2016 que ha estat de 18.863,11m³ el que ha representat un decrement del 7,65%.

1 2

**REMODELACIÓ DE L'ÀREA PESQUERA:
NOUS SUBMINISTRAMENTS D'AIGUA PER A LA
FÀBRICA DE GEL, I PER L'ABASTIMENT DE VAIXELLS
QUE ATRAQUEN ALS PANTALANS**

Dins del projecte de remodelació de l'àrea pesquera, un dels objectius principals és endreçar aquest espai i dotar-lo de noves instal·lacions més modernes i eficients, com la nova fàbrica de gel o una nova il·lotja.

Per altre banda, la xarxa de distribució d'aigua de l'APB que fins ara abastia totes les instal·lacions del moll, deixa de subministrar-les i aquestes han passat a alimentar-se directament de la xarxa de Companyia. Així, durant el 2016 apareixen dos nous subministraments per a la fàbrica de gel i per als pantalans, alliberant-se la xarxa de l'APB de tercers connectats a la mateixa.

3

MILLORA DE LA XARXA DE SANEJAMENT A L'ENTORN DE LA NOVA BOCANA - NOVA ESTACIÓ DE BOMBAMENT

En els darrers anys hi ha hagut un augment de l'activitat a la zona adjacent a la Bocana Nord.

La nova estació de bombament allibera la xarxa de clavegueram d'impulsió actual de càrrega.

Les previsions d'increment d'activitat de la zona han d'anar acompanyades del correcte dimensionament de les xarxes de serveis.

Emissions a l'atmosfera

EMISSIONS DE GASOS A L'ATMOSFERA

La preservació de la qualitat de l'aire de l'entorn portuari és una prioritat per al Port de Barcelona.

El trànsit rodat, les obres d'ampliació i manteniment de la infraestructura, els vaixells i la maquinària utilitzada en les operatives portuàries generen emissions de gasos i de pols a l'atmosfera que incideixen en els nivells de contaminació de l'aire de l'entorn urbà per òxids de sofre, òxids de nitrogen i partícules en suspensió inferiors a 10 µm (PM₁₀).

El Port ha posat en marxa accions encaminades a aconseguir reduir, de manera efectiva, les emissions a l'atmosfera de les activitats portuàries, que s'engloben en el **Pla de Millora de la Qualitat de l'Aire del Port de Barcelona**, aprovat al Consell d'Administració del mes de juliol del 2016.

El Pla reuneix 53 accions concretes i específiques, agrupades en 9 línies de treball:

- Emissions de vaixells i embarcacions.
- Emissions de camions.
- Emissions de maquinària de terminal.
- Potenciació del transport ferroviari i de *Short Sea Shipping*.
- Emissions de la manipulació de sòlids a granel.
- Nous accessos viaris i ferroviaris.
- Emissions de les obres portuàries.
- Mobilitat sostenible de les empreses situades al port.
- Adequació i actualització de les xarxes de vigilància de la qualitat de l'aire del Port.

Els contaminants que es consideren rellevants en relació a l'activitat portuària són:

- Partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10µm (PM₁₀), s'originen principalment en els moviments de terres i en la resuspensió de pols per la circulació de vehicles per vials i de forma natural com a aerosol marí i pols mineral.
- Partícules en suspensió de diàmetre inferior a 2,5µm (PM_{2,5}), s'originen principalment en la combustió en motors i en el desgast de pneumàtics i frens de vehicles.
- Diòxid de sofre (SO₂) per emissions dels motors de maquinària, vaixells i vehicles dièsel.
- Diòxid de nitrogen (NO₂) per la combustió als motors de maquinària, vaixells i vehicles.
- Benzè (C₆H₆) per emissions de motors de combustió.

Els valors mesurats a la xarxa de seguiment de qualitat de l'aire del Port són:

CONTAMINANT	VALOR MIG ANUAL (µg/m)		
	2014	2015	2016
Partícules PM_{2,5}	12,6	13,2	12,6
Partícules PM₁₀	24,8	26,8	24,4
SO₂(dàrsena Sud)	4,1	4,1	3,5
NO₂(ZAL)	31,1	34,5	32,5
C₆H₆ (pescadors)	4,4	3,6	-

Les principals fonts d'emissió de NOx i de partícules en suspensió PM₁₀ de l'activitat portuària (elements principals de contaminació ambiental) són:

- Vaixells: depenen del tipus, de la tipologia i potència dels motors, de la potència dels motors auxiliars, del combustible utilitzat i de la durada de l'estada al port.
- Vaixells auxiliars: embarcacions que presten serveis a altres vaixells dins del port, com els remolcadors, pràctics, amarradors i gavarres de subministrament de combustible o de recollida de residus.
- Maquinària de terminals: utilitzada per a la manipulació de les mercaderies que arriben i surten de les terminals.
- Trànsit terrestre: inclou els vehicles dedicats al transport de mercaderies (camions i furgonetes), els vehicles utilitzats en els desplaçaments de passatgers (taxis o autobusos) i de treballadors (turismes).
- La manipulació de sòlids a granel a cel obert o en instal·lacions sense un bon sistema de recollida de pols.
- La realització d'obres portuàries i marítimes, en particular les que comporten moviment de terres.

El Port monitoritza les variables meteorològiques i les concentracions de contaminants presents a l'aire amb una xarxa pròpia d'estacions meteorològiques (8 estacions) i una xarxa de captadors d'alt volum per a partícules en suspensió (10 unitats) i una automàtica de sensors de gasos contaminants (3 estacions).

EMISSIONS DE GASOS D'EFECTE HIVERNACLE (GEH)

Reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) és cada vegada més una necessitat per als ports ja que representen nodes de la cadena logística de transport de mercaderies i contribueixen a l'empremta de carboni dels productes que hi passen.

El Port de Barcelona, implementa la següent estratègia per reduir les emissions de GEH:

ADHESIÓ ALS ACORDS VOLUNTARIS DE L'OCCC

El Port de Barcelona s'ha adherit als Acords Voluntaris de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEI) promoguts per l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic, de la Generalitat. Amb la firma d'aquest acord es compromet a reduir gradualment les seves emissions degudes al consum de combustible i elèctric.

El 2016 les emissions de CO₂ estimades atribuïbles a l'Autoritat Portuària de Barcelona van ser:

ACTIVITAT	EMISSIONS ESTIMADES 2016 EN TONES CO _{2EQ}
Combustibles fòssils per calefacció	130,97
Combustible per a vehicles carretera	231,99
Combustible per a embarcacions	29,68
Consum elèctric	2.176,51
Total	2.569,15

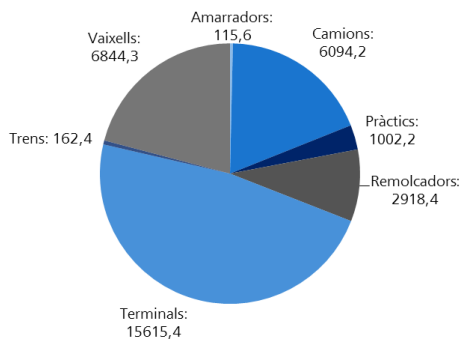

PROJECTE BCN ZERO CARBON

Des d'una perspectiva de cadena logística, el 2014 el Port de Barcelona va posar en marxa, conjuntament amb terminals i operadors de serveis, el projecte BCN ZERO CARBON que consisteix a inventariar les emissions GEI de les activitats estretament relacionades amb el pas de les mercaderies pel port, reduir al màxim aquestes emissions i compensar les que no ho puguin ser.

Els resultats d'estimació d'emissions del pas de la mercaderia moguda en contenidor pel Port de Barcelona és:

ECOCALCULADORA

Els clients de les mercaderies cada vegada estan més interessats en conèixer les

externalitats ambientals per considerar-les a la presa de decisions sobre la ruta de transport. Per respondre a aquesta inquietud, el Port ha posat a disposició de les empreses propietàries de la mercaderia i dels operadors logístics una ecolcalculadora per calcular les emissions de CO₂ de les seves rutes de transport i de les rutes alternatives més eficients des del punt de vista del medi ambient.

SHORT SEA SHIPPING PROMOTION

L'Escola Europea de *Short Sea Shipping* és el centre europeu de referència per a la formació en logística i transport intermodal. Promou el transport intermodal com a base per al desenvolupament d'una logística sostenible a Europa.

L'Escola funciona gràcies a la col·laboració dels seus socis: el Port de Barcelona (que lidera el projecte), els Ports de Roma, el Port de Gènova i les navilieres Grimaldi Group Napoli i *Grandi Navi Veloci*. L'Escola treballa estretament amb l'*European Short Sea Network* i més concretament amb els Centres de Promoció del Transport Marítim de Curta Distància, que promocionen el *Short Sea* i la tasca de l'Escola a cada país de la Unió.

Efluents i residus

L'expectativa dels grups d'interès és millorar la gestió dels residus de la Comunitat Portuària.

MILLORA DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES

Les principals accions del Port de Barcelona per millorar el nivell de qualitat de les aigües són:

- **Xarxa de sanejament portuària.** La construcció de la nova xarxa de sanejament d'aigües residuals del port i la progressiva disminució de les descàrregues del sistema unitari de sanejament de la ciutat (en pluja) són unes de les principals accions.
- **Servei de neteja de les aigües portuàries** (recollida i retirada dels residus flotants de la làmina d'aigua). Es presta servei amb embarcacions especialitzades tots els dies de l'any i en horari diürn. Respon també a incidències relacionades amb el medi marí, com detecció d'abocaments, avisos de grans flotants,...
- **Seguiment de la qualitat de les aigües portuàries.** Permet conèixer i entendre les condicions abiòtiques i les comunitats biològiques animals o vegetals de les aigües portuàries i assegurar que els paràmetres de vigilància es mantenen en els rangs previsibles i esperats.
- **Seguiment de la qualitat dels sediments.** Permet controlar la concentració de metalls pesats i altres compostos contaminants perillosos per a la salut humana i els ecosistemes naturals.
- **Control de les operacions de risc per a la qualitat de les aigües.** El Procediment de Sol·licitud i Aprovació de treballs menors de pintura d'estructura exterior de vaixells, neteja de casc i altres operacions de conservació i manteniment rutinàries estableix les condicions d'autorització per disminuir al màxim el risc

d'abocament accidental de pintures i altres productes i limita aquests treballs als molls amb vulnerabilitat a la contaminació més elevada.

RETIRADA DE RESIDUS DELS VAIXELLS

El Conveni Internacional per Prevenir la Contaminació Marina des dels Vaixells, de 1973 (Conveni Marpol 1973/78) diu que els ports han de disposar d'instal·lacions per a la recepció adequada dels residus dels vaixells mitjançant un servei portuari.

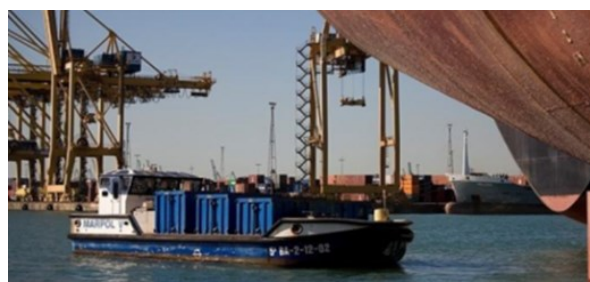
RESIDUS RECOLLITS DE MARPOL

El Port de Barcelona disposa del servei portuari per a la recepció dels residus dels vaixells. Els serveis de recollida que s'han recepcionat i els m³ recollits durant l'any 2016 en relació a Marpol I (residus líquids oliosos (amb hidrocarburs) i Marpol V (residus sòlids) han estat:

RESIDUS	NOMBRE SERVEIS	VOLUM RECOLLIT (m ³)
Marpol I	6.266	74.131
Marpol V	3.258	81.749

9.524

Serveis de recollida de residus de vaixells (+7%)

Transport

MOBILITAT SOSTENIBLE

El Port promou la **línia d'autobús 88** que uneix l'avinguda Paral·lel de Barcelona amb la ZAL Prat (30 parades). Gran part del recorregut es realitza per l'interior de la zona portuària, per donar servei a les persones de les empreses situades en la zona de servei del port. El bus està adscrit a la xarxa de transport públic de Barcelona i al sistema tarifari integrat de transport públic metropolità.

INTERMODALITAT: FERROCARRIL I SHORT SEA SHIPPING (SSS)

El Port de Barcelona ha apostat per la intermodalitat, tant marítima, a través de les autopistes del mar, com terrestre, desenvolupant nous serveis ferroviaris com estratègia per fidelitzar i ampliar el seu *hinterland* que, a la vegada, repercuteix en la disminució de les emissions de gasos contaminants i de partícules, fet que contribueix a millorar la qualitat de l'aire de l'entorn portuari.

Amb els serveis a Civitavecchia, Livorno, Gènova, Savona, Porto Torres, Tànger i Tunísia, el Port de Barcelona confirma la seva posició líder a la península Ibèrica en tràfic de *Short Sea Shipping* (SSS) oferint

una alternativa més competitiva en cost i temps i disminuint les emissions de gasos contaminants que el 2016 han suposat un **estalvi de 191.089 tones de CO₂**.

ESTALVI EN EXTERNALITATS

La intermodalitat, desviant tràfics a modes de transport amb menys emissions fa possible, a més, l'estalvi d'altres externalitats com per exemple el cost sanitari per accidents, per malalties respiratòries a causa de contaminació, costos d'inversió i amortització d'infraestructura i costos de manteniment.

El 2016 el conjunt d'aquests serveis ha representat un estalvi de 139,4 milions d'€ en el cost de les externalitats negatives que hauria suposat el mateix volum de carrega transportat per carretera. Representa una disminució respecte a l'exercici 2015 del 3,95%.

Milions d'€ d'estalvi en externalitats (-3,9%)

ÚS DE COMBUSTIBLES NETS ALS VAIXELLS I CAMIONS

Entre les accions incloses al Pla de Millora de la Qualitat de l'Aire destaquen les encaminades a promoure l'ús del gas natural com a combustible alternatiu per a la mobilitat de mercaderies per via marítima i terrestre.

Per a la promoció del gas natural líquid (GNL) per a la propulsió de vaixells, es treballa per disposar d'infraestructura de subministrament de GNL a vaixells, per aprovar regulacions específiques per al subministrament d'aquest combustible en port i per promocionar la introducció d'aquest combustible en els diferents segments de mobilitat.

En aquest sentit es participa en diverses subactivitats de dos projectes europeus del programa CEF: CLEANPORT i CORE LNGashive l'objectiu dels quals és desenvolupar infraestructures de subministrament de gas natural com a combustible alternatiu i realitzar proves pilot o demostratives de la seva utilització.

El projecte CLEANPORT, liderat per GAS NATURAL FENOSA i BALEARIA, consisteix en la incorporació d'un motor generador auxiliar de gas a un ferri i un tanc d'emmagatzemament de GNL per ser utilitzat durant l'estada del vaixell en port.

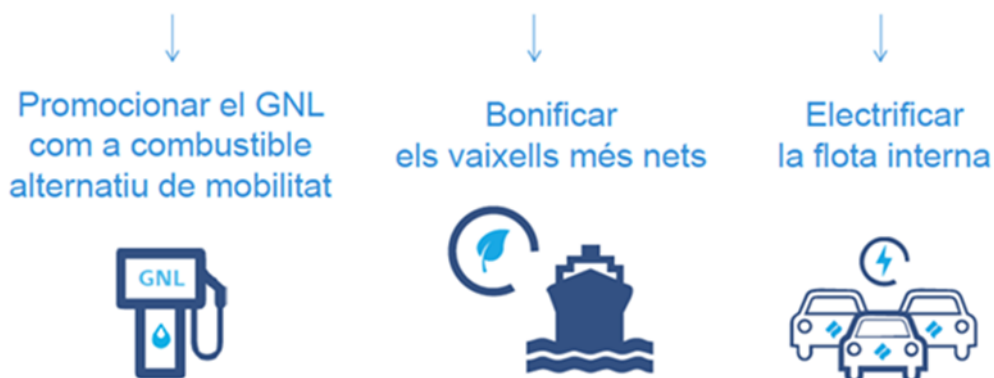
En el cas del projecte CORE LNGashive, liderat per ENAGAS, i en el qual participen un total de 42 socis, es contempla entre d'altres, la transformació d'una gavarra per subministrar GNL, la construcció d'un generador de gas mòbil en moll per subministrar electricitat al vaixell L'AUDACE (vaixell ro-ro) durant la seva estada port, el disseny d'un remolcador propulsat per gas natural comprimit, la construcció de braç de càrrega flexible i criogènic des d'una de les dues atracades d'ENAGAS, per permetre la càrrega de GNL a vaixells gavarra, etc.

En el cas del transport terrestre, el Port ha aprovat una ampliació de concessió a una de les dues estacions de servei de combustibles ubicada en zona portuària per incorporar equips de subministrament de GNL i gas natural comprimit (GNC) per a camions i vehicles lleugers.

En el marc del mateix projecte CORE LNGashive una de les subactivitats consisteix en la incorporació d'un motor de gas natural a dues màquines de terminal (*straddlecarrier*) per verificar les seves prestacions i comportament.

Igualment, mitjançant el programa RIS3CAT s'ha obtingut una subvenció de fons FEDER per transformar 25 motors dièsel de camions a dual gas-dièsel amb tecnologia avançada.

Al Port de Barcelona circulen 4 camions propulsats per GNL.

BONIFICACIÓ D'ESCALES PER BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS

L'Autoritat Portuària de Barcelona aplica el 5% de bonificació a la taxa T1 de vaixells per bones pràctiques mediambientals a empreses que disposin de:

- ISO 14001 que compregui la gestió del vaixell en port.
- Altres certificacions internacionalment reconegudes com ESI (*Environmental Ship Index*), CSI (*Clean Shipping Index*) i *Green Award*.

La taxa T1 correspon a la utilització dels vaixells de les aigües de la zona de servei del port i de les obres i instal·lacions portuàries, que permeten l'accés marítim al lloc d'atracada o d'ancoratge que els hagi estat assignat i l'estada en els mateixos en les condicions que s'estableixin.

De 8.728 escales totals en 2016, a 3.518 (representa el 40%) se'ls ha aplicat la bonificació ambiental (5% de la taxa), el que ha suposat 751.740,84 € de bonificació total.

Escales bonificades per bones pràctiques ambientals

€ de bonificació a vaixells per bones pràctiques ambientals (+23%)

Prevençió de riscos ambientals

El Port de Barcelona, té organitzada i sistematitzada la resposta davant de situacions d'emergències ambientals, mitjançant **4 instruments**

procedimentals: el Pla Interior Marítim, el Pla d'Autoprotecció, el sistema d'alertes Meteo-oceanogràfiques i els Procediments d'actuació del Centre de Control.

PLA INTERIOR MARITIM

El Pla Interior Marítim (PIM), és una eina de prevenció i resposta, integrat en el Sistema Nacional de Resposta davant de la Contaminació Marina, que té com a objectiu organitzar la resposta davant d'accidents o incidents d'abocament al medi marí de substàncies químiques perjudicials i hidrocarburs que puguin suposar un dany a l'ecosistema marí.

El PIM del port està coordinat amb els PIM de les terminals portuàries que manipulen substàncies químiques i hidrocarburs. Té 3 nivells d'activació: nivell d'alerta inicial, nivell 0 que correspon a un succés en l'àmbit portuari i nivell 1 que fa referència a un succés al port però l'abast del qual excedeix els límits de les aigües interiors (zona I).

Durant 2016 hi ha constància de 42 avisos d'abocament d'hidrocarburs i altres substàncies a les aigües portuàries, dels quals únicament 6 episodis han activat el pla i han requerit una operació específica de neteja i recollida.

Episodis han activat el PIM

PLA D'AUTOPROTECCIÓ

Altre dels instruments de resposta en cas d'emergència ambiental és el Pla d'Autoprotecció del Port (PAU) que s'activa en cas d'accidents o incidents de qualsevol tipus que puguin suposar un risc per a les persones.

El PAU del port està dividit en 11 sectors i engloba, al seu torn, els PAU de totes les terminals i concessions portuàries.

El PAU té 3 nivells d'activació: un nivell d'alerta inicial, un nivell 1 que correspon amb emergència en una terminal, un nivell 2 que respon a una emergència de sector portuari i el nivell 3 que fa referència a una emergència de més d'un sector portuari.

El PAU està dividit en dos àmbits, marítim i terrestre, la direcció dels quals correspon al Capità marítim i al Director de l'Autoritat Portuària de Barcelona, respectivament. El grup de 1a intervenció correspon als Bombers de Barcelona especialitzats en actuacions en Port.

ALERTES METEO-OCEANOGRÀFIQUES

El Port té habilitat un procediment d'avisos de Situacions d'Alerta Meteo-oceanogràfica (SAM), davant de prediccions d'ultrapassaments i d'intensitat de vent que proporciona Ports de l'Estat.

Davant d'alertes de temporal o de vent, la resposta consisteix en la distribució de les alarmes als potencials interessats del port (autoritat marítima, terminals i usuaris), i en l'activació de mesures de prevenció i restricció d'activitats segons el lliindar de risc previst.

Al 2016 hi ha hagut 4 alertes de temporal marítim o de vent. A la taula següent es mostra la seva distribució en el temps:

DATA INICI	DIES DURADA	TIPUS
09/02/2016	1	Vent i onatge
28/11/2016	3	Onatge
03/12/2016	2	Onatge
14/12/2016	7	Vent i onatge

PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ DEL CENTRE DE CONTROL

Una de les principals eines de gestió que disposa l'Autoritat Portuària per al control de les incidències ambientals és l'activació de procediments del Centre de Control de la Policia Portuària quan reben l'avis d'un incident.

Els procediments d'actuació del centre de Control davant d'incidències ambientals (PCC) comprenen 19 procediments de resposta i avis davant de les incidències més habituals relatives a emissions de pols, emissions de vaixells, animals marins en dàrsena, animals terrestres, contaminació de les aigües, vessaments en calçada i esplanada, sorolls, olors, i altres incidències similars.

Els procediments consisteixen en un sistema de recepció d'avisos i trucades a les parts interessades i d'actuació per part del Centre de Control de Guardamolls. Els responsables de cada PCC són els departaments implicats i la responsabilitat mantenir-los al dia recau en el Departament de Medi Ambient.

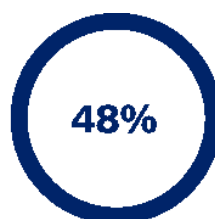
Activacions procediments per incidència ambiental (-6,3%)

A la taula següent, es mostra el nombre d'activacions dels procediments del Centre de Control durant el 2016:

	2015	2016	% Var.
Núm. 1.1: Abocament d'hidrocarburs en dàrsena	63	48	-23,8%
Núm. 1.3: Grans flotants en dàrsenes	19	13	-31,6%
Núm. 1.4: Residus en dàrsenes	18	11	-38,9%
Núm. 1.5 Animals marins en dàrsenes	1	4	300,0%
Núm. 2.1: Vessaments líquids en calçada	36	34	-5,6%
Núm. 2.2: Vessaments sòlids en calçada	30	28	-6,7%
Núm. 2.3: Risc de caiguda d'arbre	4	1	-75,0%
Núm. 2.4: Animals Terrestres Vius	5	7	40,0%
Núm. 3.1 Pols a causa d'operacions amb granel sòlids	2	3	50,0%
Núm. 3.3 Fum negre de la xemeneia d'un vaixell	4	5	25,0%
Núm. 3.4: Avaria sistema informàtic soja	3	2	-33,3%
Núm. 3.6: Queixes d'olors desagradables	6	3	-50,0%
Núm. 4.1: Qualsevol incidència detectada a la xarxa de sanejament del port	4	2	-50,0%
Núm. 5.1: Autoritzacions Mercaderies Perilloses fora horari	106	121	14,2%

SISTEMES DE GESTIÓ AMBIENTAL

De les organitzacions enquestades, el 48,1% disposen de sistemes de gestió ambiental certificats.

Certificades en sistemes de gestió ambiental

Del percentatge d'organitzacions certificades, el 96,2% disposa de l'ISO 14.001 i el 30,8% de l'EMAS III.

Despeses i inversions en medi ambient

DESPESA EN SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL

Entenent com a despesa les quantitats que les organitzacions dediquen a la protecció del medi ambient, el 57,4% de les empreses i administracions participants en aquesta memòria han informat d'una mitjana de despesa del 2,4 % respecte del total de la despesa.

**Mitjana despesa en
medi ambient s/total de
la despesa (+13,2%)**

INVERSIÓ EN SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL

Quant a inversions, el 55,6% de les organitzacions participants han informat d'una mitjana d'inversió del 4,4% respecte al total de la inversió.

**Mitjana inversió en
medi ambient s/total de
la inversió (-43,9%)**

Les organitzacions participants han desenvolupat en total **25 projectes d'I+D+i en medi ambient.**

Taula d'indicadors GRI

	● Informat totalment	● Informat parcialment	● No informat	● No aplicable	
ASPECTE	GRI	INDICADOR	2016	ESTAT	PÀG.
Estratègia i anàlisi	G4-1	Declaració Institucional sobre sostenibilitat	Descriptiu	●	9
Perfil de l'organització	G4-3	Nom de l'organització	Descriptiu	●	14
	G4-7	Règim i forma jurídica	Descriptiu	●	20
	G4-5	Localització de la seu central de l'organització	Descriptiu	●	26
	G4-4	Serveis prestats	Descriptiu	●	36
	G4-6	Països amb els quals es treballa	Descriptiu	●	37
	G4-8	Mercats amb els quals es treballa	Descriptiu	●	39
	G4-9	Nombre de treballadors de les empreses adherides al Pla de Sostenibilitat Sectorial	3.914	●	70
		Percentatge de contractes fixes	91,8%	●	
	G4-10	Percentatge de contractes a temps complet	86,7%	●	71
		Contractació externa de plantilla	27,3%	●	
	G4-11	Percentatge de treballadors coberts per convenis col·lectius	87,9%	●	71
	G4-12	Elements principals de la cadena de subministrament del Port de Barcelona		●	
	G4-13	Canvis significatius durant el període d'execució, en la mida, l'estructura, la propietat accionarial o la cadena de subministrament del Port de Barcelona.		●	
	G4-14	Afrontament del principi de precaució (<i>Principio nº 15 de la Declaración de Río sobre el Medio Ambiente y el Desarrollo</i>)		●	
G4-15	Organitzacions de la Comunitat Portuària adherides al pacte mundial o altres iniciatives de caràcter nacional / internacional	44,4%	●	34	
G4-16	Principals associacions nacionals o internacionals a les que pertanyen les organitzacions de la Comunitat Portuària	77,8%	●	41	
Aspectes generals i perfil de la memòria	G4-17	Entitats que figuren en els estats financers de l'organització		●	
	G4-18	Aspectes i contingut de la memòria	Descriptiu	●	14
	G4-19	Llista d'aspectes materials identificats durant la definició del contingut de la memòria		●	
	G4-20	Cobertura dels diferents aspectes materials		●	
	G4-21	Límits de cada aspecte material fora de l'organització		●	

● Informat totalment ● Informat parcialment ● No informat ● No aplicable

ASPECTE	GRI	INDICADOR	2016	ESTAT	PÀG.
Aspectes generals i perfil de la memòria	G4-22	Conseqüències de reformulacions en la informació de memòries anteriors		●	
	G4-23	Canvis significatius en l'abast i la cobertura de cada aspecte respecte a memòries anteriors		●	
	G4-32	Grau d'ajust al GRI	Descriptiu	●	15
	G4-28	Periodicitat de la memòria	Descriptiu	●	16
	G4-29	Data de l'última memòria		●	
	G4-30	Cicle de presentació de memòries	Descriptiu	●	16
	G4-31	Contacte per a dubtes i suggeriments	Descriptiu	●	16
	G4-33	Verificació externa de la memòria		●	
Govern	G4-34	Estructura de govern de l'organització	Descriptiu	●	27
	G4-39	Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària de Barcelona, funcions i composició	Descriptiu	●	27
	G4-39	Consell Rector de la Comunitat Portuària, funcions, composició i grups de treball	Descriptiu	●	28
	G4-42	Missió, visió i estratègia del Port de Barcelona	Descriptiu	●	18
Participació dels grups d'interès	G4-24	Relació dels grups d'interès	Descriptiu	●	43
	G4-25	Procés d'identificació dels grups d'interès	Descriptiu	●	42
	G4-27	Expectatives dels grups d'interès	Descriptiu	●	44
	G4-26	Participació dels grups d'interès en els òrgans de govern del port i canals de diàleg	Descriptiu	●	47
	G4-26	Percentatge d'empreses que han participat durant l'any en algun projecte o activitat impulsada pels grups d'interès de la Comunitat Portuària	55,6%	●	47
		Clients	46,7%	●	
		Administracions	70,0%	●	
		Treballadors	20,0%	●	
		Proveïdors	26,7%	●	
		Societat	26,7%	●	
M. Comunicació		16,7%	●		
Institucions		43,3%	●		
G4-26	Percentatge d'empreses amb canals formals establerts per al diàleg amb els diferents grups d'interès	57,4%	●	48	
Clients	80,6%	●			

● Informat totalment ● Informat parcialment ● No informat ● No aplicable

ASPECTE	GRI	INDICADOR	2016	ESTAT	PÀG.
Participació dels grups d'interès		Administracions	71,0%	●	
		Treballadors	61,3%	●	
		Proveïdors	38,7%	●	
		Societat	35,5%	●	
		M. Comunicació	29,0%	●	
		Institucions	51,6%	●	
		Inversors	32,3%	●	
Ètica i integritat	G4-56	Percentatge d'empreses que disposen de codi ètic / bon govern	74%	●	33
		Percentatge d'empreses que elaboren memòries de sostenibilitat	44%	●	33
		Portals de la transparència de les administracions públiques	Descriptiu	●	33
		Canals formals establerts de consultes sobre transparència en les administracions	Descriptiu	●	33
	G4-58	Percentatge d'empreses que disposen de canals formals per consulta o denúncies sobre temes ètics	55,6%	●	33
	G4-58	Nombre de reclamacions rebudes en el Servei d'Atenció al Client (SAC)	528	●	96
	G4-PR9	Nombre de multes significatives per incompliments legislatius sobre temes ètics, econòmics, socials o mediambientals	0	●	34
	G4-PR9	Cost de multes significatives per incompliments legislatius sobre temes ètics, econòmics, socials o mediambientals	0€	●	34
	Acompliment econòmic	G4-EC1	Valor estimat de les mercaderies que passen pel Port	54.781M€	●
G4-EC1		Quota de mercat de comerç exterior de Catalunya	74%	●	52
G4-EC1		Quota de mercat de comerç exterior d'Espanya	26%	●	52
G4-EC1		Evolució dels tràfics del Port de Barcelona	Descriptiu	●	53
		Tones totals	48,7M tones	●	53
		TEU totals i percentatge de hinterland	2,2M	●	56
		Vehicles	916.834	●	57
		Sòlids i líquids a granel	4,4 M tones	●	58
		UTI's Short Sea Shipping	135.179 UTI	●	59
		Passatgers	3.958.960	●	60

● Informat totalment ● Informat parcialment ● No informat ● No aplicable

ASPECTE	GRI	INDICADOR	2016	ESTAT	PÀG.	
Acompliment econòmic	G4-EC4	Ajudes econòmiques rebudes	Descriptiu	●	64	
	G4-EC4	Percentatge d'organitzacions que han rebut ajudes econòmiques de l'Estat o la UE	20,4%	●	66	
	G4-EC4	Import total de les ajudes rebudes per aquestes empreses	1.897.720€	●	66	
Conseqüències econòmiques indirectes	G4-EC7	Inversions públiques i privades en infraestructures del recinte portuari				
		Públiques	25.700.000€	●	62	
		Privades	46.825.000€	●	62	
	G4-EC8	Percentatge d'inversió en I+D+i sobre el total d'inversió de les organitzacions de la Comunitat Portuària	7,1%	●	63	
	G4-EC8	Estimació de l'impacte econòmic sobre el VAB de Catalunya i d'Espanya				
		Catalunya	1,4%	●	51	
Espanya	0,26%	●				
Pràctiques de compres i contractació de serveis	G4-EC9	Percentatge en valor de compres de béns o contractes de serveis adjudicats a empreses de fora de la Unió Europea.	5,5%	●	67	
Ocupació	G4-LA1	Percentatge de persones empleades per sectors d'activitat		●	70	
		Transport terrestre	2,9%			
		Transitària-consignatària	4,7%			
		Transitària-Ag. duanes-Consignatària	1,5%			
		Transitària-Ag. duanes-Transport	3,8%			
		Transitària-Ag. duanes	7,3%			
		Transitària	12,3%			
		Terminal passatge	1,9%			
		Terminal càrrega	14,8%			
		Serveis portuaris	4,5%			
		Logística	10,2%			
		Estibadora-Transitària-Ag. duanes - Consignatària	0,7%			
		Consignatària	8,8%			
	Altres	11,7%				
Administració	14,7%					
G4-LA1	Empleats totals de les administracions dedicats a serveis portuaris	650	●	70		

● Informat totalment ● Informat parcialment ● No informat ● No aplicable

ASPECTE	GRI	INDICADOR	2016	ESTAT	PÀG.
Ocupació	G4-LA1	Estimació empleats totals Comunitat Portuària	32.101	●	71
	G4-LA1	Evolució de les xifres d'ocupació	4,9%	●	71
	G4-LA1	Composició de les plantilles de treballador de les empreses i administracions de la Comunitat Portuària			72
		Directius	4,8%	●	
		Comandaments Intermedis	17,5%	●	
		Administratius	28,5%	●	
		Operaris	45,9%	●	
		Altres	3,3%	●	
Salut i seguretat en el treball		Relació d'incidents sanitaris i laborals	477	●	74
	G4-LA16	Percentatge d'organitzacions que disposen d'un sistema de prevenció de riscos laborals certificat	33,3%	●	76
		Tipus de servei de Prevenció de Riscos Laborals			76
		Servei propi	5,9%	●	
		Servei aliè	74,5%	●	
		Servei Mancomunat	15,7%	●	
		Servei aliè i propi	3,9%	●	
		Accidents laborals			
		In Itinere	35,6%	●	75
		Dins del recinte Portuari	4,6%	●	
	Dins de l'empresa	59,8%	●		
	Protocol de control de drogues i alcohol en el Port de Barcelona	33	●	76	
	Percentatge d'organitzacions que disposen de Plans de Mobilitat	16,7%	●	75	
Capacitació i educació	G4-LA9	Mitjana hores formació anual per treballador	30,5h	●	77
		Percentatge d'empreses que disposa de comissió de formació entre empresa i treballadors	27,8%	●	77
Diversitat i igualtat d'oportunitats		Percentatge de dones en plantilla	33,5%	●	78
	G4-LA12	Percentatge de dones als Consells d'Administració	19,7%	●	78
		Percentatge de dones al Comitè de direcció	23,3%	●	78
	G4-LA12	Percentatge de persones amb discapacitat sobre el total de treballadors	2,5%	●	79
	G4-LA12	Percentatge de persones en risc d'exclusió social sobre el total de treballadors	1,6%	●	79
	G4-LA12	Percentatge d'empreses que disposen d'un protocol d'assetjament laboral i sexual	51,9%	●	79

● Informat totalment ● Informat parcialment ● No informat ● No aplicable

ASPECTE	GRI	INDICADOR	2016	ESTAT	PÀG.
Diversitat i igualtat d'oportunitats	G4-LA12	Percentatge d'empreses que disposen de Pla d'igualtat	38,9%	●	78
Mecanismes de reclamació sobre pràctiques laborals	G4-LA16	Percentatge d'empreses amb un canal establert per a reclamacions sobre incompliment de normativa laboral	61,1%	●	80
	G4-LA16	Nombre de reclamacions resoltes mitjançant mecanismes formals de reclamació	5	●	80
		Empreses que realitzen enquestes de clima laboral	33,3%	●	79
Comunitat local i usuaris port	G4-SO2	Iniciatives socials dirigides al ciutadà	Descriptiu	●	81
	G4-SO2	Percentatge d'empreses que han realitzat algun tipus de patrocini o donació de caràcter social o educatiu	46,3%	●	87
		Serveis a la tripulació	Descriptiu	●	86
		Nombre de denúncies a la Policia Portuària de visitants al Port per furtus / robatoris	85 /12	●	88
Lluita contra la corrupció i pràctiques de competència deslleial	G4-SO4	Percentatge d'empreses que disposen de polítiques i procediments de comunicació i capaciació sobre la lluita contra la corrupció	68,5%	●	88
Seguretat i qualitat de serveis	G4-PR2	Reclamacions per danys de mercaderia contenitzada acceptades i compensades	126	●	96
	G4-PR5	Percentatge d'empreses que realitzen enquestes de satisfacció dels clients	77,8%	●	97
Privacitat dels clients	G4-PR8	Percentatge d'empreses que han rebut alguna reclamació sobre violació de la privacitat de les dades dels seus clients (LOPD)	0	●	97
Consum d'energia i aigua en instal·lacions del recinte portuari	G4-EN3	Consum d'energia elèctrica	91.822.147 kWh	●	103
	G4-EN6	Percentatge d'estalvi de consum energètic del recinte portuari respecte l'any anterior	+6,2%	●	103
	G4-EN8	Consum d'aigua del Port	528.167 m ³	●	105
	G4-EN8	Percentatge d'estalvi de consum d'aigua del recinte portuari respecte l'any anterior	+23,1%	●	105
Emissions	G4-EN15	Emissions de gasos a l'atmosfera (valor mig anual (µg/m)			106
		PM2,5	12,6	●	
		PM10	24,4	●	
		SO2	3,5	●	
		NO2	32,5	●	

● Informat totalment ● Informat parcialment ● No informat ● No aplicable

ASPECTE	GRI	INDICADOR	2016	ESTAT	PÀG.
Emissions	G4-EN15	Valor total de la petjada de CO ₂ EQ (t)	2569,15	●	107
	G4-EN23	Quantitat de residus recollits de MARPOL I i MARPOL V	155.880 m ³	●	109
Efluents i residus	G4-EN30	Estalvi en externalitats degudes a l'ús del ferrocarril i el SSS	139,4M€	●	110
Transport	G4-EN30	Percentatge de TEU que entren o surten per ferrocarril sobre el total de tràfic de TEU	12%	●	61
	G4-EN30	Percentatge d'automòbils que entren o surten per ferrocarril sobre el total de tràfic d'automòbils	33,6%	●	61
	G4-EN30	Percentatge d'escales de vaixells que reben bonificacions per bones pràctiques mediambientals	40%	●	112
	G4-EN34	Nombre de vegades que s'ha activat el pla interior marítim (PIM)	6	●	113
Prevenió de riscos ambientals	G4-EN31	Percentatge d'empreses que disposa d'un sistema de gestió ambiental certificat	48,1%	●	114
	G4-EN31	Percentatge de despesa en sostenibilitat mediambiental respecte el total de la despesa	2,4%	●	115
	G4-EN31	Percentatge d'inversió en sostenibilitat mediambiental respecte el total de la inversió	4,4%	●	115
	G4-EN31	Nombre de projectes I+D+i en medi ambient	25	●	115

CONTACTE PER A DUBTES I SUGGERIMENTS

Per consultar o completar la informació aportada en aquesta memòria es pot contactar a través de:

rsc@portdebarcelona.cat
www.portdebarcelona.cat

Port de Barcelona

AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA

World Trade Center Barcelona

Edifici Est

Moll de Barcelona, s/n

08039 Barcelona

T. 93 306 88 00

www.portdebarcelona.cat

